ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

ព្រឹត្តិបត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

BULLETIN DU CONSEIL NATIONAL DE LA LANGUE KHMERE

BULLETIN OF THE NATIONAL COUNCIL OF KHMER LANGUAGE

លេខ ៥ ឆ្នាំ២០១៣ Vol. 5, 2013

អាសយដ្ឋាន: មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ
ទូរសព្ទដៃ : (៨៥៥) ១២ ៩១១ ៣៥៧, (៨៥៥) ១២ ៩០៦ ៥៨៥ អ៊ីមែល : info@nckl.gov.kh គេហទំព័រ : www.nckl.gov.kh

មាតិកា

ចំណងជើង **ទំព័រ**

- គណៈគ្រប់គ្រងនិងក្រុមការងារ.......... i
- បុព្វកថា.......... iii
- អារម្ភកថា.......... v

I- កម្រងច្បាប់ទាក់ទងនឹងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.).......... ១

- ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨១១/៧៧៥ ស្ដីពី ការប្រគល់ភារកិច្ចនិងតែងតាំងអគ្គលេខាធិការ អគ្គលេខាធិការរងនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ៣
- ប្រកាសលេខ ១៣៤ ប្រក ស្ដីពី ការតែងតាំងមន្ត្រីរាជការ.......... ៤
- អនុក្រឹត្យលេខ ១១៤៩.អនក្រ.តត ប្រក ស្ដីពី ការប្រគល់ភារកិច្ចជូនមន្ត្រីរាជការ.......... ៦
- សេចក្ដីសម្រេចលេខ ៦៥ សសរ ស្ដីពី ការបង្កើតគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ... ៨
- សេចក្ដីសម្រេចលេខ ៧៦ សសរ ស្ដីពី ការរៀបចំក្រុមជំនួយការក្នុងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ.......... ១៩
- សេចក្ដីសម្រេចលេខ ២៣ សសរ ស្ដីពី ការប្រើសញ្ញារបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ.......... ២២
- សេចក្ដីសម្រេចលេខ ៥៦ សសរ ស្ដីពី ការតែងតាំងសមាជិកបន្ថែម ការតែងតាំងជំនួស ការផ្ទេរ និង ការលាឈប់ក្នុងគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ.......... ២៥
- ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០១១៣/០២៧ ស្ដីពី ការតែងតាំងជាសមាជិកបន្ថែមនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ២៨
- សេចក្ដីសម្រេចលេខ ០៣៥/១១ គជភខ ស្ដីពី ការបង្កើតគណៈកម្មការអាដហុកដើម្បីពិនិត្យនិង កែសម្រួលជាបឋមលើវចនាធិប្បាយព្រះពុទ្ធសាសនា រៀបរៀងដោយលោក លី វស្មី.......... ៣០
- សេចក្ដីសម្រេចលេខ ០៥ សសរ ស្ដីពី ការបង្កើតគណៈកម្មការអាដហុកដើម្បីរកគោលការណ៍ អានពាក្យកម្ចីពីភាសាបាឡី និង សំស្ក្រឹត.......... ៣២
- សំណើសុំគោលការណ៍បើកថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរដល់គ្រូបង្រៀនជនជាតិចិននៅវិទ្យាស្ថានខុងជឺ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា.......... ៣៤
- លិខិតលេខ ១២៩៦ សជណ របស់ឯកឧត្ដមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុក ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីគោរពជូនឯកឧត្ដមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ.......... ៣៥
- កិច្ចព្រមព្រៀងស្ដីពី "ការបង្កើតថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរសម្រាប់គ្រូបង្រៀនភាសាចិននៃវិទ្យាស្ថានខុងជឺ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា" រវាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.)និងវិទ្យាស្ថានខុងជឺ(វ.ខ.)នៃ រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា.......... ៣៦

II- សមិទ្ធផលនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ.......... ៣៩

II.1- សិក្ខាសាលាស្ដីពី«ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ».......... ៤១

II.1.1- របាយការណ៍នៃសិក្ខាសាលាស្ដីពី«ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ».......... ៤១

II.1.2- សុន្ទរកថាស្វាគមន៍របស់ឯកឧត្ដមបណ្ឌិត្យសភាចារ្យ ព្រុំ ម៉ល់ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ (ក.ជ.ភ.ខ.) ក្នុងពិធីបើកសិក្ខាសាលា ស្ដីពី ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ មណ្ឌល២.......... ៤៦

II.1.3- សុន្ទរកថារបស់ឯកឧត្តម ខៀវ កាញារីទ្ធ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព័ត៌មាន ក្នុងពិធីបើកសិក្ខាសាលា ស្តីពី ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ មណ្ឌល២......៤៨

II.1.4- សុន្ទរកថារបស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិត្យសភាចារ្យ សុខ អាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង ជាប្រធានកិត្តិយសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្នុងពិធីបិទសិក្ខាសាលា ស្តីពី ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ មណ្ឌល២......៥០

II.2- បច្ចេកសព្ទស្នើដោយគណៈកម្មការមួយចំនួន......៥៤

II.2.1- អក្ខរាវិរុទ្ធនិងនិយមន័យ......៥៤

II.2.1.1- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយនិងការទូតដែលក.ជ.ភ.ខ.បានអនុម័ត......៥៤

II.2.1.2- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវប្បធម៌ដែលក.ជ.ភ.ខ.បានអនុម័ត......៦៧

II.2.1.3- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវិចិត្រសិល្បៈដែលក.ជ.ភ.ខ.បានអនុម័ត......៦៨

II.2.1.4- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យាដែលក.ជ.ភ.ខ.បានអនុម័ត......៧៣

II.2.2- អក្ខរាវិរុទ្ធនិងអំណាន......៧៨

III- សំណើពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ......៧៩

III.1- បច្ចេកសព្ទស្នើដោយលោក Michel Antelme......៨១

III.2- សំណើរបស់លោក ភាព វិចិត្រ......៨១

III.3- សំណើរបស់ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី យឹម ណុលឡា......៨២

III.4- សំណើរបស់ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ......៨៩

III.5- សំណើរបស់លោកបណ្ឌិត ធុយ ចាន់ធួន......៨៩

III.6- សំណើរបស់ឯកឧត្តម ង៉ែត បូរី នាយរងខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន......៩០

III.7- សំណើរបស់ឯកឧត្តម ហ៊ុន ម៉ានី......៩០

IV- លិខិតទំនាក់ទំនង......៩១

- លិខិតចុះថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ របស់លោកនាយកក្រុមហ៊ុន CADE ADVERTISING AGENCY គោរពជូនឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រុំ ម៉ល់ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ......៩៣
- លិខិតចុះថ្ងៃសុក្រ ទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ របស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរឆ្លើយតបទៅលោកនាយកក្រុមហ៊ុន CADE ADVERTISING AGENCY......៩៤
- សំណួរតាមអ៊ីមែលរបស់លោក ធន់ រិទ្ធី......៩៥
- លិខិតលេខ ២១៣/១៣ កជភខ/របហ ចុះថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៣ របស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រុំ ម៉ល់ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរឆ្លើយតបទៅលោក ធន់ រិទ្ធី......៩៦
- សំណួរតាមអ៊ីមែលរបស់លោក Nathan Wells......៩៧
- ចម្លើយតាមអ៊ីមែលរបស់ ក.ជ.ភ.ខ.តបទៅលោក Nathan Wells......៩៧
- សំណួរតាមអ៊ីមែលរបស់លោក យុន ប៊ុនធឿង......៩៨
- ចម្លើយតាមអ៊ីមែលរបស់ ក.ជ.ភ.ខ.តបទៅលោក យុន ប៊ុនធឿង......៩៨

V- សមតុល្យ......៩៩

គណៈគ្រប់គ្រង

- **គុរុគណ**..................: សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- **ប្រធានកិត្តិយស**........: ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ អាន** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ជាប្រធានកិត្តិយសនិងអាណាព្យាបាល ក.ជ.ភ.ខ.
- **ប្រធាន**.....................: ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ព្រុំ ម៉ល់**
- **អនុប្រធាន**...............: លោកជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ខ្លូត ធីតា**, ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **តិច សំណាង**, ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ស៊ុំ ឈុំប៊ុន**, ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ច័ន្ទ សំណព្វ**, ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **អ៊ីវ ច័ន**, ឯកឧត្តម **ឈន អៀម**, ឯកឧត្តម **សូ មុយយៀង**
- **អគ្គលេខាធិការ**..........: ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សន ពៅ**
- **អគ្គលេខាធិការរង**......: ឯកឧត្តម **ប៊ុត សុម៉េត**, ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ស៊ុំ ឈុំឡុង**, ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ជួរ គារី**

ក្រុមការងារ

១- ក្រុមអ្នកផ្ទៀងផ្ទាត់

- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ច័ន្ទ សំណព្វ** អនុប្រធានក.ជ.ភ.ខ.
- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ជួរ គារី** អគ្គលេខាធិការរងក.ជ.ភ.ខ.ទទួលបន្ទុកផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោក **សេ អឿន** ប្រធានផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល

២- ក្រុមអ្នកចាត់ការទូទៅ

- អគ្គលេខាធិការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក.ជ.ភ.ខ.
- អគ្គលេខាធិការរងនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក.ជ.ភ.ខ.
- មន្ត្រីជំនួយការនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក.ជ.ភ.ខ.

៣- ក្រុមអ្នករៀបចំ

- ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ជួរ គារី** អគ្គលេខាធិការរងក.ជ.ភ.ខ.ទទួលបន្ទុកផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោក **សេ អឿន** ប្រធានផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- ឯកឧត្តម **លី សុធីរ័ត្ន** មន្ត្រីជំនួយការផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោកបណ្ឌិត **ជូ ច័ន្ទដារី** មន្ត្រីជំនួយការផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោកស្រី **តិប ស៊ីណា** មន្ត្រីជំនួយការផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោក **ឡុង សុរិន្ទ** មន្ត្រីជំនួយការផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោក **ហួត រ៉ា** មន្ត្រីជំនួយការផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោក **សេក ចំរើន** មន្ត្រីជំនួយការផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល
- លោកស្រីបណ្ឌិត **ហ៊ន សុទ្ធនា** មន្ត្រីជំនួយការផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល

បុព្វកថា

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.)មានឧបករណ៍និងមធ្យោបាយច្រើនមុខដើម្បីផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃកិច្ចការរបស់ខ្លួន រួមមាន ព្រឹត្តិបត្រប្រចាំឆ្នាំ គេហទំព័រ សិក្ខាសាលា សម្ភាសន៍តាមវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍ លិខិតឆ្លើយឆ្លងជាមួយសាធារណជន...។ បន្ថែមទៀត ក.ជ.ភ.ខ. នឹងមានសទ្ទានុក្រមតាមជំនាញដាក់លក់នៅគ្រប់បណ្ណាគារធំៗ។

ព្រឹត្តិបត្រត្រូវបានបោះពុម្ពក្នុងចំនួនមានកំណត់ ៖ ការចែកតាមកន្លែងនីមួយៗក៏ត្រូវធ្វើឡើងក្នុងចំនួនមានកំណត់ដែរ។ គេហទំព័រអាចបញ្ជូនព័ត៌មានបានឆ្ងាយ ទាំងក្នុងប្រទេស ទាំងក្រៅប្រទេស ប៉ុន្តែឧបករណ៍នេះអាចបម្រើបានតែសាធារណជនណាដែលមានចំណេះវិជ្ជាខ្ពស់ និងចេះប្រើអ៊ីនធឺណិត។ សទ្ទានុក្រមតាមជំនាញដាក់លក់គ្រប់បណ្ណាគារធំៗ អាចឲ្យ ក.ជ.ភ.ខ. ផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលនៃសកម្មភាពរបស់ខ្លួនបានទូលំទូលាយល្អ ប៉ុន្តែព្រឹត្តិបត្រក៏នៅតែជាឧបករណ៍ចាំបាច់សម្រាប់ផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាននៅជំហានទី១។

ក្នុងព្រឹត្តិបត្រទី៥នេះ មានព័ត៌មានដ៏សម្បូណ៌បែប ហើយ សំណើពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅជាសំណើដែលមានសារៈសំខាន់ជាងពេលមុនៗ ដែលជាហេតុធ្វើឲ្យព្រឹត្តិបត្រលេខនេះមានតម្លៃជាងព្រឹត្តិបត្រមុនៗ។ ក.ជ.ភ.ខ.គួរលៃយ៉ាងណាឲ្យព្រឹត្តិបត្រក្រោយៗមានតម្លៃខ្ពស់ដូចព្រឹត្តិបត្រលេខនេះដែរ។

ក្រៅពីព្រឹត្តិបត្រ គេហទំព័រនិងសទ្ទានុក្រម ក.ជ.ភ.ខ.គួរលៃយ៉ាងណាឲ្យមានសិក្ខាសាលាមួយលើកក្នុងមួយឬពីរឆ្នាំ។ ចំពោះសម្ភាសន៍តាមសារព័ត៌មាន តាមវិទ្យុនិងតាមទូរទស្សន៍ ក.ជ.ភ.ខ. គួរលៃយ៉ាងណាឲ្យមានជាញឹកញាប់ក្នុងមួយឆ្នាំៗ។

នៅទីបញ្ចប់ ខ្ញុំសូមសរសើរក.ជ.ភ.ខ.ដោយអង្គភាពនេះសម្រេចបាននូវលទ្ធផលគួរជាទីចាប់អារម្មណ៍តាំងពីដើមរៀងមក។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ០២ ខែ ១០ ឆ្នាំ២០១៣

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
និង ជាប្រធានកិត្តិយសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ សុខ អាន

អារម្ភកថា

ព្រឹត្តិបត្រជាឧបករណ៍សម្រាប់ឲ្យក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.)ផ្សព្វផ្សាយលទ្ធ-ផលនៃកិច្ចការរបស់ខ្លួននៅដំណាក់កាលទី១ មុនគេហទំព័រនិងសទ្ទានុក្រម។

ដូចព្រឹត្តិបត្រមុនៗដែរ ព្រឹត្តិបត្រលេខ៥នេះចុះផ្សាយលទ្ធផលនៃការអនុម័តពាក្យស្នើចេញពីគណៈកម្មការបច្ចេកទេសរបស់ខ្លួនផង លទ្ធផលនៃការអនុម័តពាក្យស្នើពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅផង លិខិតឆ្លើយឆ្លងជាមួយសាធារណជនមួយចំនួនផង ហើយ លើសពីព្រឹត្តិបត្រលេខមុនៗ ព្រឹត្តិបត្រលេខនេះចុះផ្សាយសមតុល្យចំណូល-ចំណាយនៃថវិកាបានមកពីសប្បុរសជន : ការចុះផ្សាយសមតុល្យ គឺចង់បង្ហាញតម្លាភាពជូនសាធារណជនជ្រាប ជាពិសេសជូនសប្បុរសជនដែលជាម្ចាស់អំណោយ។

តាមរយៈលិខិតឆ្លើយឆ្លង ក.ជ.ភ.ខ.បានដោះស្រាយចម្ងល់ជូនម្ចាស់សំណួរក៏ពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែ ហួសពីនេះទៅទៀត ក.ជ.ភ.ខ.បានបំភ្លឺ (តាមរយៈចម្លើយទាំងប៉ុន្មាន)ដល់សាធារណជនទូទៅនូវបញ្ហាដែលខ្លួនមិនបានគិតដល់ដោយខ្លួនឯង។

ម្យ៉ាងទៀត យើងមិនអាចលើកឡើងតែបញ្ហាបច្ចេកទេសសុទ្ធសាធដោយមិននិយាយពីបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុនោះទេ។ ក.ជ.ភ.ខ.មិនអាចដំណើរការដោយឥតមានការគាំទ្រខាងហិរញ្ញវត្ថុពីសំណាក់រាជរដ្ឋាភិបាលបានឡើយ។

ក្នុងនាមនៃ ក.ជ.ភ.ខ.ទាំងមូល ខ្ញុំសូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនសម្តេចបណ្ឌិត-សភាចារ្យអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាគុរុគណនៃក.ជ.ភ.ខ. ដែលបានឧបត្ថម្ភគាំទ្រជាថវិកាតាមរយៈឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ អាន** ។

ក្នុងឱកាសស្របគ្នានេះ ខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅជូនឯកឧត្តមបណ្ឌិត-សភាចារ្យ សុខ អាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង ជាប្រធានកិត្តិយសអាណាព្យាបាលនៃ ក.ជ.ភ.ខ.ដែលតែងតែផ្តល់ការណែនាំដល់ ក.ជ.ភ.ខ.ជាហូរហែ។

សូមសាធារណជនធ្វើការទិតៀនស្ថាបនាដល់ការអនុម័តពាក្យស្នើពីគណៈកម្មការបច្ចេកទេស តាមការគួរ។ ក.ជ.ភ.ខ.នឹងយកការទិតៀនទៅពិនិត្យដោយសុទ្ធចិត្ត។ ប៉ុន្តែក.ជ.ភ.ខ. សូមបញ្ជាក់ថា ការសម្រេចទាក់ទងនឹងសំណើពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ ត្រូវបានម្ចាស់សំណើពេញចិត្តទទួលយកទៅប្រើរួចហើយ។ បើមានការទិតៀន គឺត្រូវទាក់ទងតែនឹងបច្ចេកសព្ទស្នើពីគណៈកម្មការនានានៃ ក.ជ.ភ.ខ.ទេ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃ អង្គារ ទី ៤ ខែ តុលា ឆ្នាំ២០១៣

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រុំ ម៉ល់

I- កម្រងច្បាប់ទាក់ទងនឹង ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.)

នស/រកត/០៨១១/៧៦៥

ព្រះរាជក្រឹត្យ

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាល នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បង្គាប់

មាត្រា១: ត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចជូន៖

១- ឯកឧត្តម **សន ពៅ** បច្ចុប្បន្នលេខាអចិន្ត្រៃយ៍នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ ឲ្យបំពេញមុខងារជាអគ្គលេខាធិការនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ មានឋានៈស្មើ **រដ្ឋលេខាធិការ** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

២-ឯកឧត្តម **ប៊ុត សុម៉េត** បច្ចុប្បន្នអនុប្រធាននាយកដ្ឋានកិច្ចការទូទៅនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានគណៈកម្មាធិការទទួលស្គាល់គុណភាពអប់រំនៃកម្ពុជាឲ្យបំពេញមុខងារជាអគ្គលេខាធិការរងនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ មានឋានៈស្មើ **អនុរដ្ឋលេខាធិការ**។

មាត្រា២: ត្រូវបានតែងតាំង៖

១-ឯកឧត្តម **ជួរ គារី** បច្ចុប្បន្នប្រធានផ្នែកខេមរនីយកម្មវចនានុក្រមនិងបកប្រែនៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិជាអគ្គលេខាធិការរងនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរមានឋានៈស្មើ **អនុរដ្ឋលេខាធិការ** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

២-ឯកឧត្តម **ស៊ុំ ឈុំឡុង** បច្ចុប្បន្នលេខាអចិន្ត្រៃយ៍នៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម ជាអគ្គលេខាធិការរងនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ មានឋានៈស្មើ **អនុរដ្ឋលេខាធិការ** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

មាត្រា៣: សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តឲ្យបានសម្រេចនូវព្រះរាជក្រឹត្យនេះ។

មាត្រា៤: ព្រះរាជក្រឹត្យនេះចូលជាធរមាន ចាប់ពីថ្ងៃឡាយព្រះហស្តលេខាតទៅ។

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី

លេខ: ៧៤៣ ច.ល
ដើម្បីចម្លងចែក
រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១៩ ខែ សីហា ឆ្នាំ២០១១
អគ្គលេខាធិការរងរាជរដ្ឋាភិបាល

ឃួន ជិនរេន

៣១ស. ១១០៤. ៧៩២

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង, ថ្ងៃទី ១២ ខែ សីហា ឆ្នាំ ២០១១

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
លេខ : ១៣៤ ប្រក

ប្រកាស
ស្តីពី
ការតែងតាំងមន្ត្រីរាជការ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ៦៣ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៣ ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការអនុវត្តការផ្លាស់ប្តូរក្របខណ្ឌ ឋានន្តរស័ក្តិ និង ថ្នាក់របស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល
- យោងតាមសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

សម្រេច

ប្រការ១: ត្រូវបានតែងតាំង ៖

១- លោក **ជួន សោរិទ្ធី** ជាអនុប្រធានផ្នែករដ្ឋបាល បុគ្គលិក និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានឋានៈស្មើ **អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

២- លោក **ចៅ គឿន** ជាអនុប្រធានផ្នែកតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យ មានឋានៈស្មើ **អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

៣- លោក **ជួន ជីវិន** ជាអនុប្រធានផ្នែកតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យ មានឋានៈស្មើ **អនុប្រធាននាយកដ្ឋាន** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

ប្រការ២: អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ប្រធាននាយកដ្ឋានបុគ្គលិក ប្រធាននាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ប្រធាននាយកដ្ឋានផ្គត់ផ្គង់និងហិរញ្ញកិច្ច និង សាមីខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងប្រការ១ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តប្រកាសនេះតាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៥ ខែ៩៣ ឆ្នាំ២០១១

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី

សុខ អាន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ
- រដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ
- រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចប្រការ២
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា
លេខ: ១១៤៩ . អនុក្រ.បក

អនុក្រឹត្យ
ស្តីពី
ការប្រគល់ភារកិច្ចជូនមន្ត្រីរាជការ

រាជរដ្ឋាភិបាល

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការរៀបចំនិង ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ៦៣ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៣ ស្តីពីការគ្រប់គ្រង ការអនុវត្តការផ្លាស់ប្តូរក្របខណ្ឌ ឋានន្តរស័ក្តិ និង ថ្នាក់របស់មន្ត្រីរាជការស៊ីវិល
- យោងតាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សម្រេច

មាត្រា១: ត្រូវបានប្រគល់ភារកិច្ចជូន ៖

១- លោក **លាង សុភាព** ឲ្យបំពេញមុខងារជាប្រធានផ្នែករដ្ឋបាល បុគ្គលិក និង ហិរញ្ញវត្ថុ មានឋានៈស្មើ **ប្រធាននាយកដ្ឋាន** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

២- លោក **សេ អឿន** ឲ្យបំពេញមុខងារជាប្រធានផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយ និង បណ្ណុះបណ្តាល មានឋានៈស្មើ **ប្រធាននាយកដ្ឋាន** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

៣- លោក **ខន្យ មេខ** ឲ្យបំពេញមុខងារជាប្រធានផ្នែកតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យ មានឋានៈស្មើ **ប្រធាននាយកដ្ឋាន** បន្ថែមលើមុខងារបច្ចុប្បន្ន។

មាត្រា២: រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ រដ្ឋលេខាធិការនៃរដ្ឋលេខាធិការដ្ឋានមុខងារសាធារណៈ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ រដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋលេខាធិការ គ្រប់ក្រសួងស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ និង សាមីខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា១ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តអនុក្រឹត្យនេះ តាមភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ ត៧ ឆ្នាំ២០១១

នាយករដ្ឋមន្ត្រី

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានព្រឹទ្ធសភា
- អគ្គលេខាធិការដ្ឋានរដ្ឋសភា
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចមាត្រា២
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
លេខៈ ៦៥ ស.ស.ត

សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី
ការបង្កើតគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត ០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- យោងតាមសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

សម្រេច

ប្រការ១: ត្រូវបានបង្កើតគណៈកម្មការបច្ចេកទេស ដូចខាងក្រោមៈ

ក- គណៈកម្មការកសិកម្ម មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ជា ឈោង** ទីប្រឹក្សាអមរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា ប្រធាន

២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ស៊ុន សុត**	ប្រធានវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម	អនុប្រធាន
៣-លោកបណ្ឌិត **ម៉ុខ ស៊ាខឌីម**	មន្ត្រីផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនិងស្រាវជ្រាវ	សមាជិក
៤-លោក **រស់ ផាន្នី**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម	សមាជិក
៥-លោក **សួន សុភា**	ប្រធានផ្នែកកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ នៃវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម	សមាជិក
៦-លោក **សុខ ខ៊ាន់ថន**	បង្រៀននៅមហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រ កសិកម្មនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទ កសិកម្ម	សមាជិក
៧-លោក **ប៉ាខ ចាន់ថា**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	ជំនួយខាងភាសា

ខ- គណៈកម្មការទស្សនវិជ្ជា មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-លោកជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ខ្លូត ធីតា**	ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	ប្រធាន
២-លោកបណ្ឌិត **ជា មុនីឫទ្ធិ**	ប្រធានផ្នែកទស្សនវិជ្ជានិងសង្គមវិទ្យា នៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	អនុប្រធាន
៣-ព្រះមង្គលបញ្ញា **សៅរ៍ តារាវី**	ទីប្រឹក្សាសម្តេចព្រះមហាសង្ឃរាជ នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ជាចៅអធិការវត្តមង្គលមានលក្ខណ៍	ទីប្រឹក្សា
៤-ឯកឧត្តម **ប៊ិត សុម៉េត**	អគ្គលេខាធិការរងក្រុមប្រឹក្សាជាតិ ភាសាខ្មែរ	សមាជិក
៥-លោកបណ្ឌិត **ភ្លាន់ ធុល**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
៦-លោក **ហ៊ឹម ញាណរិទ្ធ**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
៧-លោក **ឈុត ម៉ុនថន**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ	សមាជិក
៨-លោក **ធន ឆាយពិសិដ្ឋ**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ	សមាជិក
៩-លោក **លី ពិចិត្រ**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ	សមាជិក
១០-លោក **ខ៊ាន់ ម៉ូន**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក

គ- គណៈកម្មការនៃការបង្កើតពាក្យនិងកម្ចីពាក្យ មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តម **សុ មុយឃៀង**	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង វប្បធម៌	ប្រធាន
២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ច័ន្ទ សំណាញ**	អនុប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	អនុប្រធាន
៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ឆយ អូន**	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង វប្បធម៌	សមាជិក
៤-ឯកឧត្តម **ម៉ុញ សារី**	ទីប្រឹក្សាអមទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
៥-លោកបណ្ឌិត **នៅ ស៊ុន**	មន្ត្រីនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សា នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា	សមាជិក
៦-លោក **សឺង ផុស**	សមាជិកគណៈកម្មការបណ្ឌិត្យសភា ទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់	សមាជិក
៧-លោក **ថាច់ សែម**	សមាជិកគណៈកម្មការបណ្ឌិត្យសភា ទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់	សមាជិក
៨-លោក **ម៉ុម ម៉ុន**	សមាជិកគណៈកម្មការបណ្ឌិត្យសភា ទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់	សមាជិក
៩-លោក **ឃៀង វីរបុត្រ**	បង្រៀននៅសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទភ្នំពេញ	សមាជិក
១០-លោក **ទូច គឹមស្រ៊ាង**	សមាជិកក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដក នៃវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ	សមាជិក

ឃ- គណៈកម្មការប្រវត្តិវិទ្យា មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ស៊ីន សំណាង**	ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល	ប្រធាន
២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **អ៊ឹម ច័ន**	ប្រធានវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	អនុប្រធាន
៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **រស់ ចន្ត្រាបុត្រ**	ទីប្រឹក្សាផ្ទាល់សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ជាទីប្រឹក្សាអមរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	សមាជិក
៤-លោកបណ្ឌិត **សុខ ទូច**	អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ	សមាជិក
៥-ឯកឧត្តម **ត្រឹង លីម**	ទីប្រឹក្សាអមរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	សមាជិក
៦-លោក **ចាន់ ប៊ុន្នី**	លេខាអចិន្ត្រៃយ៍វិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម	សមាជិក
៧-លោក **លាង សុភាព**	លេខាអចិន្ត្រៃយ៍វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
៨-លោក **ហ៊ឹង គឹមថន**	អតីតអនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធម្មការ និង សាសនា និង ជាគ្រូបង្រៀនប្រវត្តិវិទ្យា នៅសាកលវិទ្យាល័យន័រតុន	សមាជិក

៩-លោក **តឹក មេង** ប្រធានផ្នែកទំនាក់ទំនងកសិកម្ម បរិស្ថាន និង ថាមពល នៃវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ សមាជិក

១០-លោក **ស៊ិន ពិសិដ្ឋ** មន្ត្រីផ្នែករដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា សមាជិក

១១-លោក **សូ ម៉ុណ្ណារ៉ាត់** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម សមាជិក

១២-លោក **សុខ ស៊ីណា** អនុប្រធានផ្នែកបណ្ដុះបណ្ដាល និង ស្រាវជ្រាវ សមាជិក

១៣-លោក **សាន សុរាចនិត** អនុប្រធានផ្នែកបោះពុម្ពផ្សាយ និង បណ្ណាល័យ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា សមាជិក

ង- បង្កើតគណៈកម្មការភាសាវិទ្យា មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ព្រុំ ម៉ល់** ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល ទទួលបន្ទុកផ្នែកភាសាវិទ្យានៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និង ជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ប្រធាន

២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ម៉ៅ សុភ្កន** ទីប្រឹក្សាអមទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី អនុប្រធាន

៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ស៊ុំ ឈុំប៊ុន** អនុប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា សមាជិក

៤-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ច័ន្ទ សំណព្វ** អនុប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា សមាជិក

៥-ឯកឧត្តម **ដួង រតនា** ទីប្រឹក្សាសម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា សមាជិក

៦-លោក **សឹង ផុស** សមាជិកគណៈកម្មការបណ្ឌិត្យសភាទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់ សមាជិក

៧-លោកបណ្ឌិត **នៅ ស៊ីន** មន្ត្រីនាយកដ្ឋានអភិវឌ្ឍន៍កម្មវិធីសិក្សា នៃក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា សមាជិក

៨-ឯកឧត្តម **ដួរ គារី** អគ្គលេខាធិការរងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង ជាប្រធានផ្នែកខេមរនីយកម្ម វចនានុក្រម និង បកប្រែ នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ សមាជិក

៩-លោក **ប៊ី សុខគង់** ប្រធានផ្នែកភាសា និង ភាសាវិទ្យា នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ សមាជិក

១០-លោក **មាឃ បូរ៉ា**	ប្រធានផ្នែកសិលាចារិកវិទ្យា នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
១១-លោក **ឯម ឧត្តម**	គ្រូបង្រៀននៅពុទ្ធិកសាកលវិទ្យាល័យ ព្រះសីហនុរាជ	សមាជិក

ច- បង្កើតគណៈកម្មការទូមីវិទ្យា មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ឆយ អូន**	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង វប្បធម៌	ប្រធាន
២-លោក **អ៊ុន យ៉េត**	មន្ត្រីផ្នែកភូមិវិទ្យា និង នគរូបនីយកម្ម នៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	អនុប្រធាន
៣-លោកបណ្ឌិត **សេខ សំអឿន**	អតីតអនុប្រធានផ្នែកផែនការ និង ទំនាក់ទំនងសាធារណៈនៃរាជបណ្ឌិត្យ សភាកម្ពុជា ចូលនិវត្តន៍	សមាជិក
៤-លោក **ជូ ច័ន្ទដារី**	ប្រធានផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនិងស្រាវជ្រាវ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	សមាជិក
៥-លោក **ជា ចន្ថា**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
៦-លោក **ហៃ សុគន្ធា**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
៧-លោកស្រី **អ៊ុត មល្លិកា**	មន្ត្រីអគ្គលេខាធិការដ្ឋាន ក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់	សមាជិក
៨-លោក **សេ អឿន**	មន្ត្រីស្រាវជ្រាវវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
៩-លោក **ខេន មេខ**	មន្ត្រីស្រាវជ្រាវវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	**ជំនួយខាងភាសា**

ឆ- គណៈកម្មការវប្បធម៌ មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **នូ ចាន់សុភី**	ប្រធានវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ	ប្រធាន
២-លោក **ផុន កសិកា**	ប្រធានផ្នែកបុរាណវិទ្យានៃវិទ្យាស្ថាន វប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ	អនុប្រធាន
៣-លោកបណ្ឌិត **គឹម ពីនន់**	ព្រឹទ្ធបុរសមហាវិទ្យាល័យសិល្បៈនាដសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ	អនុប្រធាន

4

៤-លោក **មាឃ សារី** ប្រធានផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រអប់រំនៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម សមាជិក

៥-លោក **ប្រែម ពិសិដ្ឋ** មន្ត្រីផ្នែកវប្បធម៌វិទ្យានៃវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

៦-លោកស្រី **យ៉ាន់ សុភាររតន៍** មន្ត្រីផ្នែកសិល្បៈនិងទស្សនីយភាពនៃវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

៧-លោក **គុយ រិន** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ ជំនួយខាងភាសា

៨-កញ្ញា **សុខ ឧស្សាហ៍** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ លេខាធិការ

ជ- គណៈកម្មការវិចិត្រសិល្បៈ មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **តិច សំណាង** ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល ប្រធាន

២-ឯកឧត្តម **ប៊ុត សុម៉េត** អគ្គលេខាធិការរងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ អនុប្រធាន

៣-លោកបណ្ឌិត **ហ៊ឹម សុភី** ប្រធានផ្នែកសិល្បៈប្រជាប្រិយនៃវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

៤-លោកបណ្ឌិត **ធុយ ចាន់ធួន** អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និង វិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

៥-លោកបណ្ឌិត **លី រស្មី** មន្ត្រីខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីសុខ អាន សមាជិក

៦-លោក **ហៀង លាងហុង** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

៧-លោក **ឈឹម សុខាន់ដារា** លេខាអចិន្ត្រៃយ៍វិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

៨-លោក **លឹម សុក្រាត** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

៩-លោក **ឡោ សាន** អតីតសាកលវិទ្យាធិការរងនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ សមាជិក

ឈ- គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **អ៊ាច បុណ្ណា** ប្រធានវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា ប្រធាន

២-លោកស្រីបណ្ឌិត **សៀង ហ៊ុយ** អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិង បច្ចេកវិទ្យា អនុប្រធាន

៣-លោកបណ្ឌិត **ច័ន្ទ រ័ត្ន** ប្រធាននាយកដ្ឋានស្រាវជ្រាវវិទ្យាសាស្ត្រនៃអគ្គនាយកដ្ឋានឧត្តមសិក្សា ក្រសួងអប់រំយុវជន និង កីឡា សមាជិក

៤-លោកស្រីបណ្ឌិត **ឈុំ ណារី** ប្រធានដេប៉ាតឺម៉ង់រូបវិទ្យានៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ សមាជិក

៥- លោកស្រីបណ្ឌិត **ចេក សុថា** ប្រធានផ្នែកគីមីនិងចំណីអាហារនៃវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សមាជិក

៦-លោកបណ្ឌិត **ឈិត វណ្ណារិទ្ធិ** អ្នកជំនាញប្រព័ន្ធទិន្នន័យ សមាជិក

៧-លោក **តាត់ ចាន់ថា** លេខាអចិន្ត្រៃយ៍វិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សមាជិក

៨-លោក **លឹម សេងឌី** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សមាជិក

៩-លោក **យឹម អាយុវឌ្ឍនៈវិជ្ជា** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា សមាជិក

១០-លោក **ម្លូវ តីរម្យ** មន្ត្រីផ្នែករដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា ជំនួយខាងភាសា

ញ- គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម៖

១-លោកបណ្ឌិត **សុខ ទូច** អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ ប្រធាន

២-ឯកឧត្តម **អ៊ុំ ម៉ុម** អគ្គលេខាធិការរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា អនុប្រធាន

៣-លោកបណ្ឌិត **គិន តា** ប្រធានផ្នែកទំនាក់ទំនងការទូតនៃវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ សមាជិក

៤-លោក **សូត្រ សំណាង** នាយខុទ្ទកាល័យប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និង ជាប្រធានផ្នែកប្រវត្តិវិទ្យា និង វិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយនៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម សមាជិក

៥-លោក **ឯម សុវណ្ណារ៉ា** ប្រធានផ្នែកទំនាក់ទំនងនយោបាយ និង សន្តិសុខអន្តរជាតិ នៃវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ សមាជិក

៦-លោក **សាន លាង** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ សមាជិក

៧-លោក **ហុង វណ្ណៈ** ប្រធានផ្នែកទំនាក់ទំនងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុនៃវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ សមាជិក

៨-លោកស្រី **ហេង ដារី** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ សមាជិក

៩-លោក **យង់ ពៅ** លេខាអចិន្ត្រៃយ៍វិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ សមាជិក

១០-លោកស្រី **គីម កែវកល្យាណា** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ ជំនួយខាងភាសា

ង- គណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហ៊ាន សាហ៊ីប**	អគ្គលេខាធិការរងក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និងហិរញ្ញវត្ថុ និង ជាអគ្គលេខាធិការឧត្តម ក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ចជាតិ	ប្រធាន
២-លោកស្រីបណ្ឌិត **ទ្រាំ ទេវី**	ប្រធានផ្នែកបោះពុម្ពផ្សាយនិងបណ្ណាល័យ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	អនុប្រធាន
៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ហ៊ីង ថូរ៉ាក់ស៊ី**	រដ្ឋលេខាធិការទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
៤-លោកបណ្ឌិត **ឆេង វណ្ណារិទ្ធ**	អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
៥-ឯកឧត្តម **ជួរ គារី**	អគ្គលេខាធិការរងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង ជាប្រធានផ្នែកខេមរនីយកម្ម វចនានុក្រមនិងបកប្រែ នៃវិទ្យាស្ថាន ភាសាជាតិ	សមាជិក
៦-លោក **ស៊ូ ម៉ច់**	ប្រធានការិយាល័យនៃនាយកដ្ឋាន ចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម	សមាជិក
៧-លោក **ហេង ម៉ិនសុខ**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ	សមាជិក
៨-លោក **ធឿន សុថា**	មន្ត្រីផ្នែកបោះពុម្ពផ្សាយនិងបណ្ណាល័យ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	សមាជិក
៩-លោក **សាន ចេង**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
១០-លោក **ឃឹម ទិច្ឆិកា**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	ជំនួយខាងភាសា

ច- គណៈកម្មការសុខាភិបាល មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សំ សោភាន់**	ទីប្រឹក្សាអមរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	ប្រធាន
២-ឯកឧត្តមសាស្ត្រាចារ្យមហាបរិញ្ញា **ម៉ែន ម៉ួនពីខ**	អនុប្រធានវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រនិងកសិកម្ម	អនុប្រធាន
៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សាបូ អូហ្សាណូ**	អគ្គលេខាធិការរងរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	សមាជិក
៤-លោកបណ្ឌិត **ឈុំ តិតលន់**	ព្រឹទ្ធបុរសមហាវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រ និងវេជ្ជសាស្ត្រសត្វ នៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទកសិកម្ម	សមាជិក
៥-សាស្ត្រាចារ្យមហាបរិញ្ញា **ភារ ស៊ុនបូណាត**	ព្រឹទ្ធបុរសមហាវិទ្យាល័យវេជ្ជសាស្ត្រ នៃសាកលវិទ្យាល័យវិទ្យាសាស្ត្រសុខាភិបាល	សមាជិក

៦-លោក **នុត សម្បត្តិ** ប្រធានផ្នែកបរិស្ថានធម្មជាតិនិងជីវវិទ្យានៃវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម សមាជិក

៧-លោក **តាំង ស៊ិន** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម សមាជិក

៨-លោក **អាត ធារ៉ា** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម សមាជិក

៩-លោកស្រី **ឡុង ថុល** អតីតមន្ត្រីសុខាភិបាល រាជធានីភ្នំពេញ ចូលនិវត្តន៍ សមាជិក

១០-លោក **ជុំ គីមរ៉ុង** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម សមាជិក

ខ្ញ- គណៈកម្មការអក្ខរាវិរុទ្ធនិងអំណាន មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តម **ឈន អៀម** រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធម្មការ និងសាសនា ប្រធាន

២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **អ៊ីច ច័ន** ប្រធានវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ អនុប្រធាន

៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ស៊ុំ ឈុំប៊ុន** អនុប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា សមាជិក

៤-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សោម សុមុនី** ប្រធានវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម សមាជិក

៥-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ឆ សោ** ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល សមាជិក

៦-ឯកឧត្តម **ស្វ មុយឃៀង** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង វប្បធម៌ សមាជិក

៧-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សន ពៅ** អគ្គលេខាធិការនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង ជាអនុប្រធានវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ សមាជិក

៨-លោក **មៀច ប៉ុណ្ណ** ទីប្រឹក្សាអមក្រុមជំនុំទំនៀមទម្លាប់ខ្មែរ នៅពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ សមាជិក

៩-លោក **ធន់ ហ៊ិន** មន្ត្រីការទូតជាន់ខ្ពស់ ចូលនិវត្តន៍ សមាជិក

១០-លោក **ថាច់ សែម** សមាជិកគណៈកម្មការបណ្ឌិត្យសភាទទួលបន្ទុកអនុម័តពាក្យច្បាប់ សមាជិក

១១-លោក **លាង សុភាព** លេខាអចិន្ត្រៃយ៍វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ សមាជិក

១២-លោក **កែវ លីណែត** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ សមាជិក

ឈ- គណៈកម្មការអក្សរសិល្ប៍ មានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សោម សុមុនី**	ប្រធានវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	ប្រធាន
២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ស៊ុំ ឈុំឡុខ**	អគ្គលេខាធិការរងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង ជាអនុប្រធានវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	អនុប្រធាន
៣-លោក **ណុន សុខា**	ប្រធានផ្នែកអក្សរសាស្ត្រនិងអក្សរសិល្ប៍ នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
៤-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ជួន ជីទិន**	ប្រធានផ្នែកភូមិវិទ្យានិងនគរូបនីយកម្ម នៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម និង ជាជំនួយការសម្តេច អគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	សមាជិក
៥-លោកបណ្ឌិត **តាន់ សុគន្ធា**	អនុប្រធានផ្នែកបណ្តុះបណ្តាល និង ស្រាវជ្រាវ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	សមាជិក
៦-លោកបណ្ឌិត **ហាក់ ខ៊ាន់ដារា**	ប្រធានផ្នែកនរវិទ្យានិងជាតិពន្ធុវិទ្យា នៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
៧-ឯកឧត្តម **ម៉ុញ្ញ សារី**	ទីប្រឹក្សាអមទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	សមាជិក
៨-ឯកឧត្តម **ឃីម សាគុន**	ទីប្រឹក្សាក្រសួងអប់រំ យុវជន និង កីឡា	សមាជិក
៩-លោក **សុខ កុសល**	សាកលវិទ្យាធិការរងនៃសាកលវិទ្យាល័យ ភូមិន្ទភ្នំពេញ	សមាជិក
១០-លោកជំទាវ **ប៉ក់ សម័យសុទិឡានី**	ជំនួយការសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតី តេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា	សមាជិក
១១-លោកស្រី **តាង ណាខ**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
១២-លោកស្រី **ជា ចណ្ណី**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិង វិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក

ប្រការ២: គណៈកម្មការបច្ចេកទេសនីមួយៗ មានភារកិច្ចប្រមូលពាក្យនិងកំណត់ន័យនៃពាក្យបច្ចេកទេស របស់ខ្លួនដែលមានប្រើរួចមកហើយ និង បង្កើតពាក្យថ្មីក្នុងមុខវិជ្ជារបស់ខ្លួន ដើម្បីស្វែងរកការឯកភាពដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ អនុម័ត។

ប្រការ៣: ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង សមាសភាពដូចមានចែងក្នុងប្រការ១ ត្រូវអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនេះ ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៥ ខែ ១០ ឆ្នាំ២០១១

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សុខ-អាន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- ដូចប្រការ៣
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
លេខ:....៧៦ ស.ស.រ....

សេចក្ដីសម្រេច
ស្ដីពី
ការរៀបចំក្រុមមន្ត្រីជំនួយការក្នុងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្ដីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្ដីពីការបង្កើតទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្ដីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្ដីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- យោងតាមសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

សម្រេច

ប្រការ១ : ត្រូវបានរៀបចំក្រុមមន្ត្រីជំនួយការក្នុងអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដែលមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

ក. ផ្នែករដ្ឋបាល បុគ្គលិក និង ហិរញ្ញវត្ថុ

១-លោក **មាឃ បូរ៉ា**	ប្រធានផ្នែកសិលាចារិកវិទ្យានៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
២-លោក **ណុន សុខា**	ប្រធានផ្នែកអក្សរសាស្ត្រនិងអក្សរសិល្ប៍ នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៣-លោក **ប៊ី សុខគង់** ប្រធានផ្នែកភាសានិងភាសាវិទ្យានៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៤-លោក **ផង់ តិរុណា** មន្ត្រីស្រាវជ្រាវវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៥-លោកស្រី **តាង ណារ៉ាង** មន្ត្រីស្រាវជ្រាវវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៦-លោកស្រី **ហង់ ថាវី** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៧-លោកស្រី **អ៊ឹង ម៉ាល័យ** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៨-លោកស្រី **រ័ត្ន ធីតា** មន្ត្រីផ្នែករដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៩-លោក **វ៉ាត សុផាន** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ខ. ផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយ និង បណ្តុះបណ្តាល

១-ឯកឧត្តម **លី សុធីរ័ត្ន** អគ្គលេខាធិការរងរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

២-លោក **ជូ ច័ន្ទដារី** ប្រធានផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនិងស្រាវជ្រាវ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៣-លោកស្រី **តិប ស៊ីណា** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៤-លោក **ឡុង សុរិន្ទ** អនុប្រធានផ្នែកផែនការនិងទំនាក់ទំនងសាធារណៈនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៥-លោក **ហួត រ៉ា** មន្ត្រីផ្នែករដ្ឋបាលនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៦-លោកស្រីបណ្ឌិត **ហ៊ីន សុទ្ធនា** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្មនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៧-លោក **សេក ចំរើន** អ្នកជំនាញកុំព្យូទ័រ

គ. ផ្នែកតាមដាន និង ត្រួតពិនិត្យ

១-លោក **សូត្រ សំណាង** ប្រធានផ្នែកប្រវត្តិសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយនៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

២-លោកបណ្ឌិត **ជា មុនីឫទ្ធិ** ប្រធានផ្នែកទស្សនវិជ្ជានិងសង្គមវិទ្យា នៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៣-លោក **ឃិន យ៉ង់** លេខាអចិន្ត្រៃយ៍វិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៤-លោក **តាំង ស៊ិន** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៥-លោក **ហេង ហុកទេន** មន្ត្រីផ្នែកបណ្តុះបណ្តាលនិងស្រាវជ្រាវ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៦-លោកស្រី **មុត សៅរ័ត្ន** មន្ត្រីខុទ្ទកាល័យរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៧-លោក **ប៉ាង រតនា** មន្ត្រីផ្នែកបណ្ដុះបណ្ដាលនិងស្រាវជ្រាវ នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៨-លោក **មិន ប្រុសបញ្ញារិទ្ធិ** មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

ប្រការ២ : ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និង សាមីខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងប្រការ១ ត្រូវអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចនេះ តាមភារកិច្ចរៀងខ្លួនៗ ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១១

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សុខ អាន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្ដេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចប្រការ២
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

លេខៈ ៧៣ ស.ស.រ

សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី
ការប្រើសញ្ញារបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
  បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- យោងតាមសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

សម្រេច

ប្រការ១: ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ មានសញ្ញារបស់ខ្លួន ស្របតាមមាត្រា៨នៃព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដូចមានភ្ជាប់ក្នុងឧបសម្ព័ន្ធនៃសេចក្តីសម្រេចនេះ។

ប្រការ២: សញ្ញា និង អត្ថន័យរបស់សញ្ញា មានដូចខាងក្រោមៈ

ក- សញ្ញា

- ខ្សែបូពណ៌ខៀវស្រាលមានឆ្នូតពណ៌ស នៅខាងក្រោមជើងពានពណ៌ទឹកមាស។
- ចុងខ្សែបូទាំងសងខាងលម្អដោយក្បាច់ចម្លាក់អង្គរ មានទម្រង់ជាក្បាលនាគពណ៌ខៀវ។
- ក្លក១គូពណ៌ស មានរាងជាវង្វង់ស្វែងក្របី។

- ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរពណ៌ស នៅក្នុងខ្សែបូពណ៌ខៀវស្រាលឆ្នូតពណ៌ស។
- ជើងពានពណ៌ទឹកមាសនៅលើខ្សែបូនិងក្ងុកដំរី លម្អដោយក្បាច់ត្របកឈូក។
- ព្រះត្រៃបិដក វចនានុក្រមខ្មែរ និង កុំព្យូទ័រ នៅលើជើងពានពណ៌ទឹកមាស។
- កាំពន្លឺចំនួន៣៣ ចែងចាំងនៅក្នុងរង្វង់ក្ងុកដំរី។

ខ- អត្ថន័យរបស់សញ្ញា

- **ខ្សែបូ** សម្រាប់លម្អ និង ចារឹកឈ្មោះ "**ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ**"។
- **ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ** តំណាងស្ថាប័នអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍការប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរ ប្រកបដោយនិរន្តរភាព និង រក្សាបាននូវអត្តសញ្ញាណជាតិខ្មែរ។
- **ក្បាច់ចម្លាក់អង្គរទម្រង់ជាក្បាលនាគ** តំណាងឥទ្ធិពលនិងឫទ្ធានុភាព។ សត្វនាគ ជាសត្វមានបារមី គេគោរពបូជានៅក្នុងពុទ្ធសាសនានិងក្នុងជំនឿខ្មែរ ព្រោះ សត្វនាគ នាំមកនូវភាពត្រជាក់ត្រជុំ និង ការពារយុត្តិធម៌។
- **ជើងពាន** តំណាងការលើកតម្កើង ការផ្តល់តម្លៃខ្ពស់ចំពោះភាសានិងអក្សរខ្មែរ ស្របតាម រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលចែងថា «ភាសានិងអក្សរ ដែលប្រើជា ផ្លូវការគឺ ភាសានិងអក្សរខ្មែរ»។
- **ក្ងុក១គូ** តំណាង ឧត្តមភាព និង ភាពសុខដុម។ សត្វដំរីជាសត្វមានមាឌធំសម្បើម ដែលក្នុង ពុទ្ធសាសនានិងក្នុងជំនឿរបស់ខ្មែរ ជាសត្វនាំមកនូវសិរីនិងភាពត្រជាក់ត្រជុំ។ ជាង នេះទៅទៀត ក្ងុកដំរីតំណាងពាក្យសច្ចៈ ស្របនឹងសុភាសិតខ្មែរដែលពោលថា «មនុស្សគេយកសម្តី ដំរីគេយកភ្លុក»។
- **ព្រះត្រៃបិដក** តំណាងគម្ពីរសាសនា និង ការរីកចម្រើនអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ។
- **វចនានុក្រមខ្មែរ** តំណាងភាសានិងអក្សរខ្មែរដែលយើងត្រូវអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍ ដោយ ប្រុងប្រយ័ត្ន។
- **កុំព្យូទ័រ** តំណាងការរីកចម្រើននៃវិទ្យាសាស្ត្រ ហើយអក្សរត្រូវបានគេយកទៅប្រើក្នុងកុំព្យូទ័រ សម្រាប់បម្រើកិច្ចការផ្សេងៗ។
- **កាំពន្លឺចំនួន៣៣** តំណាងអក្ខរក្រមខ្មែរទាំង៣៣តួ ភាពរុងរឿង និង ការផ្សព្វផ្សាយ ចំណេះដឹងខាងភាសានិងអក្សរខ្មែរ។

ប្រការ៣: ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនេះ ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពី ថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៣ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០១២

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
និង ជាប្រធានកិត្តិយសក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

សុខ-អាន

កន្លែងទទួល:
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ក្រសួង ស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ
- ដូចប្រការ៣
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ឧបសម្ព័ន្ធនៃសេចក្តីសម្រេចលេខ ២៣ ចុះថ្ងៃទី២៣ ខែ មករា ឆ្នាំ២០១២
ស្តីពីការប្រើសញ្ញារបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
លេខៈ ៥៦ ស.ស.រ

សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី
ការតែងតាំងសមាជិកបន្ថែម ការតែងតាំងជំនួស ការផ្ទេរ និង ការលាឈប់ ក្នុងគណៈកម្មការបច្ចេកទេស នៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨១១/៧៧៦ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៣៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- សេចក្តីសម្រេចលេខ៦៥សសរ ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- យោងតាមសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

សម្រេច

ប្រការ១ : ត្រូវបានតែងតាំងបន្ថែមសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដូចខាងក្រោម ៖

១-ឯកឧត្តម **សូ មុយឃៀង**	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ចនិងវប្បធម៌ និង ជាអនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ជាសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសភាសាវិទ្យា
២-លោកបណ្ឌិត **សួន ឱសថ**	ជំនាញភាសាខ្មែរ បាឡី និង សំស្រ្កឹត ជាសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសភាសាវិទ្យា
៣-លោក **ឆន់ ហ៊ិន**	មន្ត្រីការទូតជាន់ខ្ពស់ចូលនិវត្តន៍ ជាសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសភាសាវិទ្យា
៤-លោកបណ្ឌិត **ឌិន សុជាតិ**	មន្ត្រីវិទ្យាស្ថានជីវសាស្ត្រ វេជ្ជសាស្ត្រ និង កសិកម្ម នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា ជាសមាជិកនៃគណៈកម្មការប្រវត្តិវិទ្យា
៥-លោកបណ្ឌិត **ម៉ែន សារ៉ុម**	សាកលវិទ្យាធិការរងនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទកសិកម្ម ជាសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសកសិកម្ម
៦-លោកបណ្ឌិត **សួន សុធឿន**	អនុប្រធាននាយកដ្ឋានផលិតកម្មនិងបសុព្យាបាល នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ជាសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសកសិកម្ម
៧-លោកបណ្ឌិត **ខៃ សត្យា**	អនុប្រធានការិយាល័យក្តាប់រួមនៃការិយាល័យការពារដំណាំនៃវិទ្យាស្ថានស្រាវជ្រាវនិងអភិវឌ្ឍកសិកម្ម នៃក្រសួងកសិកម្ម រុក្ខាប្រមាញ់ និង នេសាទ ជាសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេក-ទេសកសិកម្ម
៨-លោក **ជួនសោភិទ្ធី**	អនុប្រធានផ្នែករដ្ឋបាលបុគ្គលិកនិងហិរញ្ញវត្ថុ នៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ជាសមាជិកនៃគណៈកម្មការបច្ចេកទេសអក្សរសិល្ប៍
៩-កញ្ញា **ហាង លក្ខិណា**	មន្ត្រីអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរជាជំនួយខាងភាសានៃគណៈកម្មការបច្ចេកទេសវិចិត្រសិល្បៈ
១០-លោកស្រី **កែវ ណារុំ**	អ្នកស្រាវជ្រាវវប្បធម៌-សិល្បៈឯករាជ្យ ជាសមាជិកនៃគណៈ-កម្មការបច្ចេកទេសវិចិត្រសិល្បៈ
១១-លោក **ព្រាប ចាន់ម៉ារ៉ា**	អ្នកស្រាវជ្រាវឯករាជ្យ និង បង្រៀនផ្នែកអារ្យធម៌ខ្មែរ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទវិចិត្រសិល្បៈ ជាសមាជិកនៃគណៈ-កម្មការបច្ចេកទេសវប្បធម៌

ប្រការ២ : ត្រូវបានតែងតាំងលោក **លឹម លឿម** គ្រូបង្រៀននៅពុទ្ធិកបឋមសិក្សា អតីតសមាជិកក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដកនៃវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ ជាសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសអក្ខរាវិរុទ្ធ និង អំណាន ជំនួសលោកសាស្ត្រាចារ្យ **មៀច ប៉ុណ្ណ** ដែលទទួលមរណភាព។

ប្រការ៣ : ត្រូវបានផ្ទេរសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដូចខាងក្រោម៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សៅ ចន្ទ្រាបុត្រ** សមាជិកគណៈកម្មការប្រវត្តិវិទ្យា ផ្ទេរទៅជាទីប្រឹក្សានៃគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយ

២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សាបូ អូហ្សាណា** សមាជិកគណៈកម្មការសុខាភិបាល ផ្ទេរទៅជាសមាជិកគណៈកម្មការកសិកម្ម

ប្រការ៤ : ត្រូវបានអនុញ្ញាតឱ្យឯកឧត្តម **ម៉ុញ សារី** លាឈប់ពីសមាជិកគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃការបង្កើតពាក្យនិងកម្ចីពាក្យ។

ប្រការ៥ : ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង សាមីជន ដូចមានចែងក្នុងប្រការ១ ប្រការ២ ប្រការ៣ និង ប្រការ៤ ត្រូវអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី 21 ខែ 12 ឆ្នាំ២០១២

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សុខ អាន

កន្លែងទទួល :

- ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ច និង ហិរញ្ញវត្ថុ
- អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
- រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យសម្ដេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
- ដូចប្រការ៥
- រាជកិច្ច
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជក្រឹត្យ

នស/រកត/០១១៣/០២៧

យើង

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខនស/រកត/០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨១១/៧៧៦ ចុះថ្ងៃទី១៥ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ត្រាស់បង្គាប់

មាត្រា ១ : តែងតាំងជាសមាជិកបន្ថែមនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ៖

១-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ខៀវ ថវិកា** ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល

២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សុខ ទូច** ទីប្រឹក្សាអមទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងជាអនុប្រធានវិទ្យាស្ថានទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ទូ ចាន់សុតី** ប្រធានវិទ្យាស្ថានវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៤-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **អ៊ាប បុណ្ណា** ប្រធានវិទ្យាស្ថានវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យានៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

៥-ឯកឧត្តម **ផៃ សុខខេង** សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាអ្នកច្បាប់

៦-លោកបណ្ឌិត **លី រស្មី** មន្ត្រីខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

៧-លោកបណ្ឌិត **ឆោ ឈុនណារិទ្ធ** មន្ត្រីខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

៨-លោកបណ្ឌិត **សួន ឱសថ** ជំនាញភាសាខ្មែរ បាលី និងសំស្រ្កឹត

ROYAUME DU CAMBODGE * LE MINISTRE DU PALAIS ROYAL
ព្រះបរមរាជវាំង

មាត្រា ២ : អនុញ្ញាតឲ្យឯកឧត្តម **ឡាយ សុខា** អនុរដ្ឋលេខាធិការក្រសួងមហាផ្ទៃ លាឈប់ពីសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង តែងតាំងលោក **ឡាយ ម៉ុនថន** តំណាងក្រសួងមហាផ្ទៃ ជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរជំនួស។

មាត្រា ៣ : សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវទទួលបន្ទុកអនុវត្តឱ្យបានសម្រេចនូវព្រះរាជក្រឹត្យនេះ។

មាត្រា ៤ : ព្រះរាជក្រឹត្យនេះចូលជាធរមាន ចាប់ពីថ្ងៃឡាយព្រះហស្ថលេខាតទៅ។

ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ

នរោត្តម សីហមុនី

នសរកត.១៣០១.០២៧

ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង, ថ្ងៃទី ១៧ ខែ មករា ឆ្នាំ ២០១៣

លេខៈ ៧៨ ច.ល

ដើម្បីចម្លងចែក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ១៧ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣

អគ្គលេខាធិការរងទី១រាជរដ្ឋាភិបាល

សយ សុខា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
គណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ
លេខៈ ០៣៥/១១.គជភខ

សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី
ការបង្កើតគណៈកម្មការអាដហុក
ដើម្បីពិនិត្យនិងកែសម្រួលជាបឋមលើវចនាធិប្បាយ
ព្រះពុទ្ធសាសនា រៀបរៀងដោយលោក លី រស្មី

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
និង ជាប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត ០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឲ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២៩៩/២២០ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការបង្កើតរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៣០៥/១១១ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៥ ស្តីពីការកែសម្រួលមាត្រា៤ មាត្រា១០ មាត្រា១១ មាត្រា ១២ មាត្រា១៤ មាត្រា១៧ និង មាត្រា២០ នៃព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/១២៩៩/២២០ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ១៩៩៩ ស្តីពីការបង្កើតរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ១៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៧ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ ៧៩២ អនក្រ.តត ចុះថ្ងៃទី៣០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការកែសម្រួលសមាសភាពនៃគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញសេចក្តីសម្រេចលេខ ១២៣ សសរ ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៧ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ
- យោងតាមការចាំបាច់

សម្រេច

ប្រការ ១.-

បង្កើតគណៈកម្មការអាដហុក ដើម្បីពិនិត្យនិងកែសម្រួលជាបឋមលើវចនាធិប្បាយព្រះពុទ្ធសាសនារៀបរៀងដោយលោក លី រស្មី ដែលមានសមាសភាពដូចខាងក្រោម ៖

១-លោកជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ខ្លូត ធីតា**	ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	ប្រធាន
២-ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **គិច សំណាង**	អគ្គលេខាធិការនៃគណៈកម្មាធិការទទួលស្គាល់គុណភាពអប់រំនៃកម្ពុជា	អនុប្រធាន
៣-ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ម៉ៅ សុភ្គន**	ទីប្រឹក្សាអមទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី	អនុប្រធាន
៤-ឯកឧត្តម **ឈន អៀម**	រដ្ឋលេខាធិការក្រសួងធម្មការនិងសាសនា	ទីប្រឹក្សា
៥-ឯកឧត្តម **សូ មុយឃៀង**	សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាសេដ្ឋកិច្ច សង្គមកិច្ច និង វប្បធម៌	សមាជិក
៦-ឯកឧត្តម **យូន វិចិត្រ**	ទីប្រឹក្សាក្រសួងព័ត៌មាន និងជាអគ្គនាយករងនៃអគ្គនាយកដ្ឋានរដ្ឋបាល ព័ត៌មាននិងសោតទស្សន៍ នៃក្រសួងព័ត៌មាន	សមាជិក
៧-ឯកឧត្តម **ស៊ឹម សារ៉ាក់**	អតីតអគ្គនាយករដ្ឋបាលនៃក្រសួងវប្បធម៌ និង វិចិត្រសិល្បៈ	សមាជិក
៨-ឯកឧត្តម **ម៉ន់ សម្បត្តិ**	ទីប្រឹក្សាអមរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា	សមាជិក
៩-លោកបណ្ឌិត **សន ពៅ**	លេខាអចិន្ត្រៃយ៍នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
១០-លោក **ជួរ គារី**	ប្រធានផ្នែកខេមរនីយកម្ម វចនានុក្រម និងបកប្រែ នៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
១១-លោកស្រី **កែវ សុជាតិ**	ប្រធានផ្នែកជម្មសាស្ត្រនិងចរិយាសាស្ត្រ នៃវិទ្យាស្ថានមនុស្សសាស្ត្រនិងវិទ្យាសាស្ត្រសង្គម	សមាជិក
១២-លោក **សួន ឱសថ**	មន្ត្រីនៃវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ	សមាជិក
១៣-លោក **មាឃ បូរ៉ា**	មន្ត្រីនៃវិទ្យាស្ថានភាសាជាតិ	សមាជិក
១៤-លោក **ទូច គីមស្រ៊ាង**	សមាជិកក្រុមជំនុំព្រះត្រៃបិដកនៃវិទ្យាស្ថានពុទ្ធសាសនបណ្ឌិត្យ	សមាជិក
១៥-លោកបណ្ឌិត **លី រស្មី**	មន្ត្រីខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សុខ អាន	សមាជិករបាយការណ៍

ប្រការ ២.-

គណៈកម្មការអាដហុកនេះ មានភារកិច្ចពិនិត្យនិងកែសម្រួលជាបឋមលើវចនាធិប្បាយព្រះពុទ្ធសាសនារៀបរៀងដោយលោក លី រស្មី ដើម្បីឲ្យវចនាធិប្បាយនេះទទួលបាននូវសុក្រឹត្យភាព។

ប្រការ ៣.-

ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា ប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ និង សមាសភាពដូចមានចែងក្នុងប្រការមួយត្រូវអនុវត្តសេចក្តីសម្រេចនេះ ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ០៩ ខែ មិនា ឆ្នាំ២០១១

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ អាន**

កន្លែងទទួល៖
-ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
-អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
-ខុទ្ទកាល័យសម្តេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
-ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
-ដូចប្រការ៣
-រាជកិច្ច
-ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
លេខៈ ០៥ ស.ស.រ

សេចក្តីសម្រេច
ស្តីពី
ការបង្កើតគណៈកម្មការអាជហុក
ដើម្បីរកគោលការណ៍អានពាក្យកម្ចីពីភាសាបាលី និង សំស្ក្រឹត

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត ០៩០៨/១០៥៥ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០០៨ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/០៩ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៦១១/៦០០ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៨១១/៧៧៦ ចុះថ្ងៃទី១៦ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការតែងតាំងសមាសភាពក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញអនុក្រឹត្យលេខ១៣៨អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី២៨ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់អគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- បានឃើញសេចក្តីសម្រេចលេខ ៦៥សសរ ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១១ ស្តីពីការបង្កើតគណៈកម្មការបច្ចេកទេសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
- យោងតាមសំណើរបស់ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

សម្រេច

ប្រការ១:បង្កើតគណៈកម្មការអាដហុក ដើម្បីរកគោលការណ៍នៃការអានពាក្យកម្ចីពីភាសាបាឡី-សំស្ក្រឹត ដែលមានសមាសភាពជាសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដូចខាងក្រោម៖

១- លោកបណ្ឌិត **នៅ ស៊ីន**	ប្រធាន
២- លោកបណ្ឌិត **សួន ឱសថ**	អនុប្រធាន
៣- លោក **សឹង ផុស**	សមាជិក
៤- លោក **ធន់ ហ៊ិន**	សមាជិក
៥- លោក **ទូច គីមស្រ៊ាង**	សមាជិក

ប្រការ២: គណៈកម្មការអាដហុក មានភារកិច្ចរកគោលការណ៍នៃអំណានពាក្យកម្ចីពីភាសាបាឡី-សំស្ក្រឹតដែលមានបញ្ហាក្នុងការអាន ដើម្បីដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ពិនិត្យ និង អនុម័ត។

ប្រការ៣: គណៈកម្មការអាដហុក មានរយៈពេល២ខែក្នុងការបំពេញកិច្ចការនេះ។

ប្រការ៤: ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង សមាសភាពដូចមានចែងក្នុងប្រការ១ ត្រូវអនុវត្តសេចក្ដីសម្រេចនេះឱ្យមានប្រសិទ្ធភាព ចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ។

ធ្វើនៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ មករា ឆ្នាំ២០១៣

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

សុខ.អាន

កន្លែងទទួល៖

-ក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ
-អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
-ខុទ្ទកាល័យសម្ដេចនាយករដ្ឋមន្ត្រី
-ខុទ្ទកាល័យឯកឧត្តម លោកជំទាវ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
-ដូចប្រការ៤
-ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
អាសយដ្ឋាន : មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ
គេហទំព័រ : www.nckl.gov.kh, ទូរសព្ទ :០១២ ៤៧៣ ៧០១,០១២ ៩០៦ ៥៨៥,០៩២ ៨៩២ ៣៨៣

National Council of Khmer Language
Conseil National de la Langue Khmère
ទូរសារ : ០២៣ ៨៦៦ ២០៧, អ៊ីមែល : info@nckl.gov.kh

លេខៈ ១៤៦/១៣.[illegible]

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃអង្គារ ទី០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣

<u>សូមគោរពជូន</u>

ឯកឧត្តម បណ្ឌិតសភាចារ្យ សុខ អាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី
រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
និង ជាប្រធានកិត្តិយសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.)

កម្មវត្ថុ : សំណើសុំគោលការណ៍បើកថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរ ដល់គ្រូបង្រៀនជនជាតិចិននៅវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។

យោង :
- លិខិតចុះថ្ងៃទី២៧ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ របស់វិទ្យាស្ថានខុងជឺ(Confucius Institute Headquarters)
- ចំណារឯកភាពរបស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ចុះថ្ងៃទី០២ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២

ដូចសេចក្តីដែលមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុនិងយោងខាងលើ ខ្ញុំបាទមានកិត្តិយសសូមគោរពជម្រាបជូនឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី មេត្តាជ្រាបថា កាលពីថ្ងៃទី២២-៣០ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០១២ វិទ្យាស្ថានខុងជឺប្រទេសចិន បានអញ្ជើញថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃក.ជ.ភ.ខ.ទៅចូលរួមសិក្ខាសាលាស្តីពី **«វប្បធម៌និងភាសាចិន»**នៅសាកលវិទ្យាល័យ Jiujiang ខេត្ត Jianxi ប្រទេសចិន។ ក្រៅពីកម្មវិធីសិក្ខាសាលា ថ្នាក់ដឹកនាំអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក.ជ.ភ.ខ. និង ថ្នាក់ដឹកនាំសាកលវិទ្យាល័យ Jiujiang មានជំនួបជាមួយគ្នាមួយដែលនៅក្នុងជំនួបនោះ ឯកឧត្តមសាកលវិទ្យាធិការនៃសាកលវិទ្យាល័យ Jiujiang បានស្នើសុំក.ជ.ភ.ខ.ឱ្យជួយបើកថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរដល់គ្រូបង្រៀនភាសាចិននៃសាកលវិទ្យាល័យJiujiang ដែលមកបង្រៀនភាសាចិននៅវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា ដើម្បីទទួលចំណេះដឹងខាងភាសានិងវប្បធម៌ខ្មែរ និង ជាការប្តូរបទពិសោធន៍គ្នាទៅវិញទៅមក។ ក្រោយមកនៅថ្ងៃពុធ ទី៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៣ សហប្រធាននៃវិទ្យាស្ថានខុងជឺប្រចាំនៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានជួបពិភាក្សាជាមួយខ្ញុំបាទដើម្បីបញ្ជាក់បន្ថែមនូវសំណើខាងលើ ហើយ ខ្ញុំបាទជម្រាបគូភាគីថានឹងយកសំណើនេះសុំឆ្លងយោបល់ឯកភាពពីឯកឧត្តមបណ្ឌិត្យសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

ចំពោះសំណើនេះ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ យល់ថាជាឱកាសមួយដ៏ល្អសម្រាប់ភាគីកម្ពុជាយើងក្នុងការផ្សព្វផ្សាយភាសានិងវប្បធម៌ខ្មែរទៅក្រៅប្រទេស ក៏ដូចជាការលើកតម្កើងតម្លៃភាសានិងវប្បធម៌ខ្មែរ ជាពិសេសបញ្ជាក់នូវចំណងសាមគ្គីភាពដ៏រឹងមាំជាមួយប្រទេសចិន។

អាស្រ័យដូចបានគោរពជម្រាបជូនខាងលើ ខ្ញុំបាទសូមឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី មេត្តាពិនិត្យ និង សម្រេចដោយក្តីអនុគ្រោះ។

សូមឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី មេត្តាទទួលការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ពីខ្ញុំបាទ។

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ក.ជ.ស. បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ពុំ ម៉ល់**

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ចូល

មកដល់ថ្ងៃខែ 20/6/2013

ម៉ោង ៩:៣០

លេខ ០៩៣/១៣ កជភខ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

លេខៈ ១៧៩៦ សជណ

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣

ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

គោរពជូន

ឯកឧត្តម បណ្ឌិតសភាចារ្យ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

កម្មវត្ថុ: ករណីសុំគោលការណ៍បើកថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរដល់គ្រូបង្រៀនជនជាតិចិននៅវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។

យោង : លិខិតលេខ១៤៦/១៣ កជភខ/របហ ចុះថ្ងៃទី០៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ របស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ។

ដូចសេចក្តីដែលមានចែងក្នុងកម្មវត្ថុ និង យោងខាងលើ ខ្ញុំសូមជម្រាបជូនឯកឧត្តមជ្រាបថា ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រីបានឯកភាពជាគោលការណ៍អនុញ្ញាតឱ្យក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ បើកថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរ ដល់គ្រូបង្រៀនភាសាចិននៃសាកលវិទ្យាល័យជីវ៉ាំង (Jiujiang) ដែលមកបង្រៀនភាសាចិននៅវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើ សូមឯកឧត្តមជ្រាប និង ចាត់ចែងអនុវត្តតាមការគួរ។

ជ. ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី

រដ្ឋលេខាធិការ

អ៊ិន-វីរៈជាតិ

ចម្លងជូន ៖

- វិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា
- ខុទ្ទកាល័យឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី សុខ អាន
- ឯកសារ-កាលប្បវត្តិ

កិច្ចព្រមព្រៀងស្ដីពី

«ការបង្កើតថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរសម្រាប់គ្រូបង្រៀនជនជាតិចិន នៃវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា»

រវាង

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ (ក.ជ.ភ.ខ.)

និង

វិទ្យាស្ថានខុងជឺ (វ.ខ.) នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា

តាមសំណើរបស់សាកលវិទ្យាល័យជីវជាំងJiujiang សុំឱ្យក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរជួយបង្រៀនភាសាខ្មែរដល់គ្រូបង្រៀននៃវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និង មានការឯកភាពពីឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ សុខ អាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ទើបក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរនិងវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា បង្កើតថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរដល់គ្រូបង្រៀនជនជាតិចិនដែលមកបម្រើការងារជូនវិទ្យាស្ថានខុងជឺនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា (ហៅថា ថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរ) តាមលក្ខខណ្ឌដូចខាងក្រោម៖

ប្រការ១

លក្ខណៈ

ការបង្កើតថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរនេះគឺដើម្បីផ្ដល់ចំណេះដឹងខាងភាសានិងវប្បធម៌ខ្មែរ ការប្ដូរបទពិសោធន៍គ្នាទៅវិញទៅមក និង ការពង្រឹងចំណងមិត្តភាព សាមគ្គីភាព រវាងប្រជាជាតិយើងទាំងពីរ(កម្ពុជា-ចិន)ឱ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅឡើងថែមទៀត។

ប្រការ២

វិសាលភាពនៃសកម្មភាព

អនុលោមតាមតថភាពនៃតំបន់ ថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរត្រូវអនុវត្តតាមកម្មវិធីនិងសកម្មភាពនានាដែលទាក់ទងនឹងភាសានិងវប្បធម៌ខ្មែរ៖

១- រៀបចំកម្មវិធីបង្រៀនភាសាខ្មែរសម្រាប់ជនជាតិចិនដែលបម្រើការនៅវ.ខ.នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា តាមរយៈពេលជាក់ស្ដែង។

២- រៀបចំសកម្មភាពដែលទាក់ទងនឹងការផ្សព្វផ្សាយភាសានិងវប្បធម៌ខ្មែរនៅប្រទេសចិន។

ប្រការ៣
ការគ្រប់គ្រងនិងកិច្ចប្រតិបត្តិការ

នៅពេលដែលថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរនេះបានបង្កើត គណៈគ្រប់គ្រងមួយដែលមានសមាសភាពមកពី ក.ជ.ភ.ខ. និង វ.ខ. មានភារកិច្ចរៀបចំផែនការបង្រៀននិងផែនការអភិវឌ្ឍប្រចាំឆ្នាំ និង រាយការណ៍ប្រចាំត្រីមាសអំពីដំណើរការបណ្តុះបណ្តាលជូនប្រធានក.ជ.ភ.ខ. និង ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។ ប្រធាន ក.ជ.ភ.ខ.ត្រូវរាយការណ៍អំពីការបើកវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និង ការបញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗ ជូនឯកឧត្តម ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី ។

ថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរ នឹងចាប់ដំណើរការនៅក្រោយពេលការចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

ប្រការ៤
ភារកិច្ច

ភារកិច្ចរបស់ ក.ជ.ភ.ខ.ចំពោះថ្នាក់បង្រៀនភាសាខ្មែរ ៖

១- ផ្តល់គ្រូបង្រៀន និង ប្រាក់ម៉ោងបង្រៀន។

២- ផ្តល់សម្ភារៈដែលទាក់ទងនឹងការបង្រៀន។

៣- សម្របសម្រួលការងាររដ្ឋបាលក្នុងកិច្ចដំណើរការងារផ្សេងៗ។

ភារកិច្ចរបស់ វ.ខ.នៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា ៖

១- ចាត់តាំងអ្នកតំណាងតាមការចាំបាច់ដើម្បីសហការជាមួយ ក.ជ.ភ.ខ.

២- ផ្តល់ថ្នាក់រៀននៅក្នុងវ.ខ.និងមានបំពាក់សម្ភារៈឧបទ្ទេសសមស្របតាមនិយាមគរុកោសល្យដើម្បីសម្រួលដល់ការបង្រៀននិងការរៀន។

៣- ផ្តល់ឱកាសដែលអាចធ្វើទៅបានជូនថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីរបស់ក.ជ.ភ.ខ.ទៅបំពេញទស្សនកិច្ចសិក្សានៅប្រទេសចិនក្នុងគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយភាសានិងវប្បធម៌ខ្មែរ។

ប្រការ៥
អវសានប្បញ្ញត្តិ

ភាគីទាំងពីរនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវអនុវត្តតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងខាងលើដោយការទទួលខុសត្រូវ និង មិនមានការបំពេញបន្ថែម ឬ លុបដោយគ្មានការយល់ព្រមពីភាគីហត្ថលេខីឡើយ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានសុពលភាពរយៈពេល៥ឆ្នាំ។ បើគ្មានការកែប្រែពីភាគីណាមួយទេ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងបន្ត៥ឆ្នាំទៀតដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ ភាគីណាដែលមានបំណងចង់បញ្ចប់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវជូនដំណឹងទៅភាគីមួយទៀតឱ្យបាន

មុនរយៈពេល៣ខែ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងបញ្ចប់ដោយស្វ័យប្រវត្តិក្នុងករណីដែលមានបញ្ហាពីរដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។ កិច្ចព្រមព្រៀងធ្វើឡើងចំនួន០២ច្បាប់ជាភាសាខ្មែរដែលមានតម្លៃស្មើគ្នា។

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមានសុពលភាពចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខានេះតទៅ។

រាជធានីភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី១១ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣

តំណាងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិត **សន ពៅ**

អគ្គលេខាធិការ ក.ជ.ភ.ខ.

តំណាងវិទ្យាស្ថានខុងជឺ

បណ្ឌិត **ជា មុន្នីឫទ្ធិ**

វ៉ង ស៊ិវមាវ

សហនាយក វ.ខ.

II- សមិទ្ធផល
នៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

II.1- សិក្ខាសាលា ស្តីពី «ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ»

II.1.1- របាយការណ៍នៃសិក្ខាសាលា ស្តីពី «ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ»

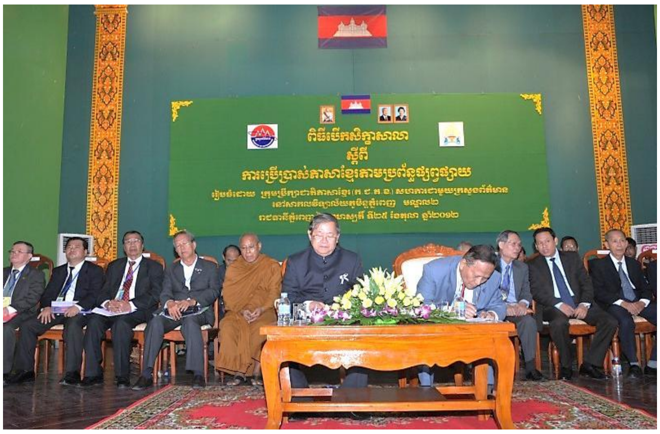

កាលពីថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ នៅសាលប្រជុំរបស់សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ មណ្ឌល២ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ (ក.ជ.ភ.ខ.) បានសហការជាមួយក្រសួងព័ត៌មានធ្វើសិក្ខាសាលាមួយ ស្តីអំពី «**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**»។

សិក្ខាសាលានេះមានវាគ្មិនចំនួន០៥នាក់ អ្នកសម្របសម្រួលចំនួន០២នាក់ និង ភ្ញៀវចូលរួមចំនួន ៥៥៥នាក់(មកពីក្រសួងព័ត៌មាន ចំនួន៣២៥នាក់, ព្រឹទ្ធសភា, រដ្ឋសភា, ក្រុមប្រឹក្សាជម្មនុញ្ញ, ក្រសួងនិងស្ថាប័ននានាចំនួន៤៨ នាក់ និង ក.ជ.ភ.ខ.ចំនួន១៨២នាក់)។

បន្ទាប់ពីការអានរបាយការណ៍របស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សន ពៅ** អគ្គលេខាធិការនៃក.ជ.ភ.ខ. និង សុន្ទរ-កថាស្វាគមន៍របស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ធុំ ម៉ល់** ប្រធានក.ជ.ភ.ខ. រួចមក ឯកឧត្តម **ខៀវ កាញារីទ្ធ** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព័ត៌មានបានថ្លែងសុន្ទរកថាបើកសិក្ខាសាលាស្តីពី«**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**» ជូនអង្គពិធី។ ថ្លែងនៅក្នុងឱកាសនោះ ឯកឧត្តមមានប្រសាសន៍ថា បណ្ដាអ្នកផ្ដល់ព័ត៌មានទាំងឡាយត្រូវតែសរសេរ និយាយ និង ផ្ដល់ព័ត៌មានឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ដើម្បីឱ្យអ្នកអាន អ្នកស្ដាប់ អ្នកទស្សនាអាចទទួលព័ត៌មានបានត្រឹមត្រូវ។ គោលបំណងរបស់រាជរដ្ឋាភិបាលចង់ឱ្យការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរមានឯកភាពគ្នា ជាពិសេស ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយតែម្ដង។ សព្វថ្ងៃនេះ ប្រទេសកម្ពុជាមានស្ថានីយទូរទស្សន៍ចំនួន១៣, ស្ថានីយវិទ្យុចំនួន១០១ និង អង្គភាពសារព័ត៌មានជាច្រើនទៀត។ ឯកឧត្តមបានដាស់តឿនដល់អ្នកមានតួនាទីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាំងឡាយត្រូវតែទាក់ទងមកក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ នៅពេលដែលខ្លួនមិនច្បាស់លាស់ក្នុងការប្រើពាក្យណាមួយ។ ឯកឧត្តមបានសំណូមពរដល់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរឱ្យចងក្រងនិងបោះពុម្ពនូវឯកសារដែលខ្លួនបានអនុម័តរួចជាព្រឹត្តិបត្រឬសៀវភៅ ដើម្បីឱ្យអ្នកផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានទាំងអស់ងាយស្រួលសិក្សាស្រាវជ្រាវ។ ជាមួយគ្នានោះដែរ ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីបានផ្ដល់អនុសាសន៍មួយចំនួនដល់ពិធីករ ពិធីការិនី គ្រប់ស្ថានីយទូរទស្សន៍និងវិទ្យុទាំងអស់ប្រមូលផ្ដុំគ្នាបង្កើតជាសមាគមពិធីករ ពិធីការិនីមួយឡើង ដើម្បីងាយស្រួលក្នុងការទាក់ទងគ្នានិងចែករំលែកបទ-

ពិសោធន៍ឱ្យគ្នាទៅវិញទៅមក។ ឯកឧត្តមរដ្ឋមន្ត្រីបានបញ្ជាក់ថា អ្នកកាសែតនិងទស្សនាវដ្ដី គេមានសមាគមរបស់គេរួចហើយ។

នៅក្នុងដំណើរការនៃអង្គសិក្ខាសាលា បទបង្ហាញទីមួយ ស្ដីអំពី ‹ការប្រព្រឹត្តទៅរបស់ ក.ជ.ភ.ខ.› វាគ្មិនឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សន ពៅ** បង្ហាញថា៖

មុននឹងមានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ យើងមានគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ (គ.ជ.ភ.ខ.) ដែលបានបង្កើតឡើងតាមរយៈអនុក្រឹត្យលេខ១៨ អនក្រ.បក ចុះថ្ងៃទី០៥ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៧។ គណៈកម្មការនេះបានបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនរហូតមកដល់ឆ្នាំ២០១១ដោយអនុម័តបានលទ្ធផលធំៗជាច្រើន។ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតបានបញ្ជាក់ពីទិសដៅថ្ងៃមុខរបស់ក.ជ.ភ.ខ.ថា នឹងរៀបចំពាក្យដែលបានអនុម័តរួចបោះពុម្ពជាសទ្ទានុក្រមទៅតាមមុខជំនាញនីមួយៗ ដើម្បីបម្រើដល់ការប្រើប្រាស់ឱ្យមានឯកភាព ទាំងអក្ខរាវិរុទ្ធនិងអំណាន និង ការបង្កើតពាក្យជាដើម។

វាគ្មិនទីពីរ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ព្រុំ ម៉ល់** ធ្វើបទបង្ហាញស្ដីអំពី ‹សារបាននិងសមិទ្ធផលនៃក.ជ.ភ.ខ.›។ ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យបានរំឭកពីសាវតារនៃការអភិវឌ្ឍអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ ដែលបានឆ្លងកាត់ដំណាក់កាលសំខាន់ៗជាប្រវត្តិសាស្ត្រ។ ដំណាក់កាលទីមួយ គឺការកើតឡើងនៃក្រុមជំនុំរៀបចំវចនានុក្រមខ្មែរ នៅឆ្នាំ១៩១៥, បន្ទាប់មកនៅឆ្នាំ១៩៣៤ គឺការកើតឡើងនៃគណៈកម្មការវប្បធម៌ និង នៅឆ្នាំ១៩៦៧ គណៈកម្មាធិការជាតិអចិន្ត្រៃយ៍នៃខេមរយានកម្ម (ដំណាក់កាលទីមួយ)បានកើតឡើង។ គណៈកម្មាធិការជាតិនេះបានបន្តរហូតមកដល់របបសាធារណរដ្ឋខ្មែរដែលជាដំណាក់កាលទីពីរ។ រីឯ គ.ជ.ភ.ខ.ត្រូវបានបង្កើតឡើងនៅក្នុងឆ្នាំ២០០៧ តាមរយៈការរៀបចំសន្និសីទជាតិចំនួនបីលើករបស់វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិនៃរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា។ គណៈកម្មាធិការជាតិនេះបានដំណើរការរហូតមកដល់ឆ្នាំ២០១១ ទើបរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាបង្កើតឱ្យមានក.ជ.ភ.ខ.នេះឡើងជំនួសគ.ជ.ភ.ខ.ដើម្បីពង្រីកនិងពង្រឹងការស្វែងរកការឯកភាពក្នុងភាសាខ្មែរឱ្យកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាព។ ចំពោះភារកិច្ចរបស់គ.ជ.ភ.ខ.ដំណាក់កាលទីមួយបានអនុម័ត៖ -យកវចនានុក្រមខ្មែរបោះពុម្ពគ្រាទី៥ធ្វើជាមូលដ្ឋានក្នុងការសរសេរអក្ខរាវិរុទ្ធ, -គោលការណ៍បង្កើតពាក្យ/កម្ចីពាក្យ, -ការសរសេរអក្សរខ្មែរក្នុងការកត់ត្រាសូរបរទេស, -ពាក្យសម្គាល់ឈ្មោះប្រទេស រាជ/រដ្ឋធានី, -ពាក្យដែលគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទទាំង៨បានស្នើ, -បទបញ្ជាផ្ទៃក្នុងនៃគ.ជ.ភ.ខ., -ដោះស្រាយបញ្ហាផ្សេងៗដែលក្រសួង ស្ថាប័ន អង្គភាពមួយចំនួនបានស្នើមក ដូចជា ការពន្យល់ពាក្យ ការប្រែពាក្យ ការបង្កើតពាក្យ គោរមងារ។ល។ និង ដោះស្រាយសំណួររបស់មហាជនដែលមានចម្ងល់ពីបញ្ហាអក្សរសាស្ត្របានភ្លាមៗ តាមរយៈអង់តែនដែលគ.ជ.ភ.ខ.បានបង្កើត។

ឯកឧត្តមបានបញ្ជាក់ថា សិក្ខាសាលានាថ្ងៃនេះមានគោលបំណងផ្សព្វផ្សាយអ្វីដែលក.ជ.ភ.ខ.សម្រេចបានជូនដល់បងប្អូនទាំងអស់ដែលមានតួនាទីផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានបានយល់ដឹងពីការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ ពីព្រោះពួកគេមានឥទ្ធិពលធំធេងខ្លាំងណាស់ទៅលើសាធារណជនក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ តាមរយៈពាក្យសម្ដីនិងការសរសេរ(អក្ខរាវិរុទ្ធ)។ ទន្ទឹមនឹងនោះ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត្យសភាចារ្យបានបង្ហាញពីទិសដៅរបស់ក.ជ.ភ.ខ.ថា ទៅថ្ងៃមុខ ក.ជ.ភ.ខ. នឹងបោះពុម្ពសទ្ទានុក្រមនូវពាក្យតាមជំនាញនីមួយៗ ដែលខ្លួនបានអនុម័តរួច។

វាគ្មិនទីបី ឯកឧត្តម **ម៉ៅ អាយុទ្ធ** បទបង្ហាញស្ដីអំពី ‹សិល្បៈនៃការនិយាយរបស់ពិធីករ និង ពិធីការិនី› ជាដំបូង ឯកឧត្តមបានកោតសរសើរអំពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការរវាង ក.ជ.ភ.ខ.និងក្រសួង ព័ត៌មានដែលបានផ្ដួចផ្ដើម

ឱ្យមានសិក្ខាសាលានេះឡើង ដើម្បីជាទុនមួយក្នុងការរួមចំណែកលុបបំបាត់មតិរិះគន់ថា ‹ខ្លួនជាខ្មែរ សរសេរនិងនិយាយខ្មែរមិនត្រឹមត្រូវ›។ ឯកឧត្តមមានប្រសាសន៍ថា ពិធីករ ពិធីការិនី មិនមែនជាសាស្ត្រាចារ្យទេ ប៉ុន្តែពិធីករ ពិធីការិនីបានបំពេញតួនាទីជាអ្នកនិយាយរាល់ថ្ងៃទៅកាន់អ្នកស្តាប់ អ្នកទស្សនាគ្រប់ស្រទាប់វណ្ណៈចំនួន១៤លាននាក់ នៅទូទាំងប្រទេស។ ឯកឧត្តមបានបង្ហាញពីចំណុចវិជ្ជមាននិងអវិជ្ជមានរបស់ពិធីករ ពិធីការិនី ដូច្នេះថា៖

- ចំណុចអវិជ្ជមាន ពិធីករ ពិធីការិនីខ្លះនិយាយមិនទាន់ត្រឹមត្រូវ និយាយខុសរបៀប បានត្រឹមតែបង្ហាញសម្រស់ប៉ុណ្ណោះ។

- ចំណុចវិជ្ជមាន ពិធីករ ពិធីការិនី ត្រូវចេះរៀបចំខ្លួនឱ្យបានល្អ ស្លៀកពាក់សមស្របទៅតាមកម្មវិធី, ត្រូវចេះរៀបចំឫកពារឱ្យបានសមរម្យមិនផ្តាំផ្តង, និយាយស្តីត្រូវសមរម្យទៅតាមកម្មវិធី ត្រូវចេះប្រមូលផ្តុំអារម្មណ៍ឱ្យបានច្បាស់លាស់និងមានការជឿជាក់លើខ្លួនឯង។

ឯកឧត្តមបានផ្តល់អនុសាសន៍ដូច្នេះថា៖ ពិធីករ ពិធីការិនីទាំងអស់ត្រូវហ្វឹកហាត់និយាយនៅក្រៅឆាកជាមុនឱ្យបានច្រើនដង, ចំនួនលេខឬតួលេខត្រូវសរសេរជាអក្សរ ដើម្បីងាយអាន, រាល់ការនិយាយនិងការធ្វើកាយវិការផ្សេងៗត្រូវប្រុងប្រយ័ត្នគ្រប់ពេល, មិនត្រូវយកឱកាសសម្រាកពីរឬបីនាទីក្នុងកម្មវិធីរបស់ខ្លួនទៅនិយាយលេងសើចនោះទេ។ ចំពោះពាក្យណាមិនយល់ត្រូវបើកវចនានុក្រមខ្មែរមើល ឬ សួរមកក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ។

បទអន្តរាគមន៍ទីបួន ស្តីអំពី‹ ឈ្មោះប្រទេស រាជ/រដ្ឋធានី› ឯកឧត្តមបណ្ឌិត **ច័ន្ទ សំណព្វ** អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរបានលើកឡើងថា ៖ ទិដ្ឋភាពទូទៅ បុព្វបុរសខ្មែរបានយល់ដឹងពីបាតុភូតធម្មជាតិ របកគំហើញវិទ្យាសាស្ត្រ ភាសាវិទ្យា ជាដើម ហើយបានបង្កើតពាក្យតាមវិធីកម្លាយឬវិធីផ្សេងទៀត។ ចំពោះការខ្ចីពាក្យពីបរទេសមកប្រើក្នុងភាសាខ្មែរ ស្ទើរតែក្លាយទៅជាយន្តការមួយដែលជំនួសឱ្យការបង្កើតពាក្យថ្មីដើម្បីស្តែងពីបញ្ញត្តិដែលកើតចេញពីរបកគំហើញថ្មីៗក្នុងវិស័យនានា ជាពិសេស ផ្នែកវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា មានពាក្យ កុំព្យូទ័រ ព្រីនធ័រ អ៊ីនធឺណិត អ៊ីមែល ។ល។ ចំពោះការសរសេរនិងហៅឈ្មោះប្រទេសមួយចំនួនបានបង្កើតបញ្ហាចម្រូងចម្រាសនិងខ្វះឯកភាពនៅក្នុងការប្រើប្រាស់ ដូចជា ប្រទេសស្វីស គេបែរជាហៅ ស្វីសឺឡែន, ប្រទេសស៊ីប គេបែរជាហៅ សៃប្រឹស, ប្រទេសសិង្ហបុរី បែរជាហៅ សាំងកាពួ, ប្រទេសកូតឌីវ័រ បែរជាហៅ អាយវ៉ើរីខូស ។ល។ ឯកឧត្តមបានបញ្ជាក់ថា បច្ចុប្បន្ន គ.ជ.ភ.ខ.បានអនុម័តឈ្មោះប្រទេស រាជ/រដ្ឋធានី និង ការកំណត់សញ្ញាព្យញ្ជនៈសម្រាប់កត់ត្រាសូរនៃពាក្យក្នុងភាសាបរទេសដោយឈរលើមូលភេទ អ/អ៊ ជាផ្លូវការហើយ។

បទអន្តរាគមន៍ទីប្រាំ ស្តីអំពី‹សីលធម៌របស់ពិធីករ ពិធីការិនីនៃវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍› លោកជំទាវ **ចាន់ ធី** បានលើកពីទំនាក់ទំនងរវាងអ្នកនិយាយ និង អ្នកស្តាប់/អ្នកទស្សនាថា ប្រសិនបើអ្នកនិយាយមិនល្អដោយខ្វះសីលធម៌ធ្វើឱ្យអ្នកស្តាប់និងអ្នកទស្សនាទទួលយកមិនបាន ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើអ្នកនិយាយប្រកបទៅដោយសីលធម៌ល្អ ប៉ុន្តែអ្នកទស្សនា អ្នកស្តាប់មិនយកចិត្តទុកដាក់ អាចធ្វើឱ្យអ្នកនិយាយបាក់កម្លាំងចិត្ត។ ពិធីករ ពិធី-ការិនីត្រូវយល់អំពីគោលបំណងមួយចំនួនរបស់អ្នកស្តាប់និងអ្នកទស្សនា។ ក្នុងកម្មវិធីកម្សាន្ត ពិធីករ ពិធីការិនីត្រូវចេះនិយាយដើម្បីបង្កើតបរិយាកាសរីករាយ ការនិយាយត្រូវស្របនឹងខ្លឹមសារកម្មវិធី មិនត្រូវនិយាយយូរពេក នាំឱ្យអ្នកស្តាប់ អ្នកទស្សនាធុញទ្រាន់នោះទេ។ ពិធីករ ពិធីការិនីមិនត្រូវយករឿងប្រឌិតឬពាក្យចចាមអារ៉ាមមកនិយាយដែលនាំឱ្យបង្កចលាចលដល់សង្គម។ ពិធីករ ពិធីការិនីត្រូវចេះនិយាយផ្តល់នូវចំណេះដឹង ទស្សនៈល្អៗដល់អ្នកស្តាប់និងអ្នកទស្សនា។ លោកជំទាវបានលើកពីចំណុចល្អនិងចំណុចមិនល្អក្នុងការអានឯកសារដូច្នេះថា៖ ចំណុច

ល្អ ពិធីករ ពិធីការិនីនិយាយចប់តាមពេលវេលាកំណត់ មានអត្ថន័យស្របតាមផែនការដែលបានត្រៀមទុក ប្រើភាសាបានសមរម្យ។ ចំណុចមិនល្អ ពិធីករ ពិធីការិនី និយាយឬអានសម្លឹងទៅរកអ្នកទស្សនា/អ្នកស្តាប់តិចតួច មិនមានអារម្មណ៍ចូលជាមួយអ្នកស្តាប់/អ្នកទស្សនា។ លោកជំទាវក៏បានផ្តល់អនុសាសន៍ថា ពិធីករ ពិធីការិនីត្រូវអានឱ្យបានច្រើនចប់ជាមុនសិន មុននឹងឡើងអាន, អត្ថបទត្រូវកៀបនឹងក្រដាសរឹង ប្រសិនបើអត្ថបទសរសេរលើក្រដាសទន់ ត្រូវចេះប្រើសំឡេង កាយវិការ ស្លៀកពាក់ តុបតែងខ្លួនឱ្យបានសមរម្យ, ពាក្យពេចន៍ ដែលនិយាយចេញទៅ ត្រូវមានអត្ថន័យខ្លឹមសារល្អ អាចឱ្យអ្នកស្តាប់/អ្នកទស្សនាយកជាគតិបាន។

បន្ទាប់ពីបទបង្ហាញរបស់របស់វាគ្មិន សមាជិក សមាជិកានៃអង្គសិក្ខាសាលាបានសួរនូវសំណួរជាច្រើនទៅកាន់វាគ្មិននិងអ្នកជំនាញខាងអក្សរសាស្ត្រ ដើម្បីធ្វើការបកស្រាយ និង ពន្យល់នូវពាក្យនិងការប្រើប្រាស់ពាក្យមួយចំនួន ដើម្បីឱ្យពួកគេប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរបានត្រឹមត្រូវនិងលែងមានការភាន់ច្រឡំ។

លោកជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ខ្លួត ធីតា** ទីប្រឹក្សាផ្ទាល់សម្តេចតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា, ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និង ជាអនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ (ក.ជ. ភ.ខ.) បានអានរបាយការណ៍បូកសរុបរបស់សិក្ខាសាលាដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ៖

វាគ្មិនម្នាក់ៗបានបង្ហាញពីការប្រើប្រាស់ភាសាដែលត្រឹមត្រូវ មានទាំងរបៀបក្នុងការអាន ការនិយាយ ការសរសេរ ការហៅឈ្មោះប្រទេសត្រឹមត្រូវដល់អង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូល។ ក្នុងរយៈពេលមួយថ្ងៃនេះ អង្គសិក្ខាសាលាទទួលបានអនុសាសន៍សំខាន់ៗមួយចំនួនពីសមាជិក សមាជិកា ដែលមានសេចក្តី ដូចខាងក្រោម៖

១- ក.ជ.ភ.ខ. គប្បីរៀបចំកម្មវិធីផ្សព្វផ្សាយពីការប្រើភាសាខ្មែរតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ និង ធ្វើសិក្ខាសាលាស្តីពីភាសាខ្មែរឱ្យបានញឹកញាប់។

២- ក្នុងការនិយាយនិងការសរសេរ ពិធីករ ពិធីការិនី អ្នកសារព័ត៌មានត្រូវអនុវត្តតាមវចនានុក្រមខ្មែររបស់សម្តេចព្រះសង្ឃរាជ **ជួន ណាត** បោះពុម្ព ឆ្នាំ១៩៦៧-១៩៦៨ ជាមូលដ្ឋាន, វចនានុក្រមអក្ខរាវិរុទ្ធនៃភាសាខ្មែររបស់វិទ្យាស្ថានភាសាជាតិនិងបច្ចេកសព្ទនានាដែលក.ជ.ភ.ខ.បានអនុម័ត។

៣- ពិធីករ ពិធីការិនី អ្នកសារព័ត៌មាន ត្រូវអាន និយាយ និង សរសេរឈ្មោះប្រទេស រាជ/រដ្ឋធានីនៅលើពិភពលោកតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់ក.ជ. ភ.ខ.។

៤- ស្នើក្រសួងព័ត៌មាន មេត្តាឧស្សាហ៍បណ្តុះបណ្តាលពិធីករ ពិធីការិនីឱ្យបានញឹកញាប់។

៥- ការបង្កើតពាក្យថ្មី (ពាក្យតែមួយម៉ាត់)គួរប្រើពាក្យខ្មែរ ប្រសើរជាងប្រើពាក្យបាលី។

៦- គួររកអ្នកជំនាញអក្សរសាស្ត្រជួយអ្នកសរសេរអក្សរខារ៉ាអូខេ។

៧- ក.ជ.ភ.ខ.និងក្រសួងព័ត៌មាន គួរបែងចែក ពាក្យ<<ផ្លាក>>និង<<ស្លាក>>ឱ្យបានដាច់ដោយឡែកពីគ្នា។

៨- ពិធីករ ពិធីការិនី ត្រូវចេះស្រាវជ្រាវនិងប្រើពាក្យក្នុងការនិយាយឱ្យបានត្រឹមត្រូវតាមឋានានុក្រមក្នុងសង្គមខ្មែរឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។

អង្គសិក្ខាសាលាបានបិទនៅវេលាល្ងាចថ្ងៃដដែល ក្រោមអធិបតីភាពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់របស់ឯកឧត្តមឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី **សុខ អាន** រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង ជាប្រធានកិត្តិយសក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ព្រមទាំងមានចែកវិញ្ញាបនបត្រជូនសិក្ខាកាមទាំងអស់ដែលបានចូលរួមសិក្ខាសាលានេះផងដែរ។

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត្យសភាចារ្យ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រីបានថ្លែងនៅក្នុងឱកាសបិទអង្គសិក្ខាសាលានេះដូច្នេះថា ការប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន៍និងអក្ខរាវិរុទ្ធបានត្រឹមត្រូវ ពិតជារួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការថែរក្សាវប្បធម៌និងអត្តសញ្ញាណជាតិ។ យ៉ាងណាមិញ ការប្រើប្រាស់ភាសា រួមមាន ការប្រើពាក្យពេចន៍និងអក្ខរាវិរុទ្ធនៅតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមិនបានសមស្របឬប្រាសចាកពីការពិត វានឹងអាចក្លាយជាអាវុធមុខពីរ។ ឯកឧត្តមបន្តទៀតថា ភាសាត្រូវបានគេយកទៅប្រើប្រាស់ទាក់ទងគ្នាក្នុងគ្រប់រូបភាព។ ចំណែកឯការប្រើប្រាស់ភាសាតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ អាចជះឥទ្ធិពលមិនល្អដល់ផ្នត់គំនិត ចិត្តសាស្ត្រ ស្មារតីសង្គម និង តម្លៃវប្បធម៌ជាតិ ក៏ដូចជាអាចបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់បញ្ហាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ សន្តិសុខនិងសុវត្ថិភាពសង្គម។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើការប្រើប្រាស់ពាក្យសម្តីប្រកបដោយសច្ចភាពនិងវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ អាចរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការពង្រឹងស្មារតីជំនឿទុកចិត្តនិងការលើកកម្ពស់មោទនភាពជាតិ។ ឯកឧត្តមមានប្រសាសន៍បន្តទៀតថា ការប្រើប្រាស់ភាសាតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលនិងបង្កើនសមត្ថភាពយល់ដឹងឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀតដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ឯកឧត្តមមានសំណូមពរនិងផ្តាំផ្ញើដល់ពិធីករ ពិធីការិនី អ្នកធ្វើអត្ថាធិប្បាយតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទាំងអស់ត្រូវបន្តយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់និងប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ចចំពោះការប្រើប្រាស់ភាសាជាតិឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ទាំងអស់គ្នាត្រូវខិតខំប្រឹងប្រែងរៀនសូត្រនិងហ្វឹកហាត់ក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត ជាពិសេសរាល់ការប្រើប្រាស់នូវសំនួនវោហារសព្ទ ត្រូវតែស៊ីសង្វាក់ទៅនឹងបរិបទនិងសាច់រឿងដែលខ្លួនកំពុងនិយាយ។ ទន្ទឹមនឹងនោះដែរ ឯកឧត្តមក៏បានអំពាវនាវដល់គ្រប់ក្រសួង ស្ថាប័នរដ្ឋបាលដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទាំងអស់ សូមបន្តពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀត ដើម្បីឱ្យការប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរកាន់តែរលូនទៅមុខ និង មានការឯកភាពគ្នាជាចរន្តតែមួយ។

II.1.2- សុន្ទរកថាស្វាគមន៍របស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រាំ ម៉ល់ ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ (ក.ជ.ភ.ខ.)

ក្នុងពិធីបើកសិក្ខាសាលា ស្ដីពី «**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**»

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ មណ្ឌល២

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ខ្ញុំ

- សូមក្រាបថ្វាយបង្គំ ៖
  - ព្រះមុនីកោសល **ហ៊ុល សុវណ្ណ** រាជាគណៈថ្នាក់ទោ អនុគណខណ្ឌឫស្សីកែវ សមាជិកថេរ-សភាសង្ឃ ព្រះចៅអធិការវត្តទួលសុវណ្ណារាម និង ជាឧត្តមទីប្រឹក្សានៃក.ជ.ភ.ខ. ជាទីសក្ការៈ,
  - ព្រះតេជព្រះគុណ **យស ហ៊ុត** ខេមចារោ ប្រធានស្ដីទីសមាគមធម្មទូត និង ជាប្រធានមូលនិធិពុទ្ធសាសនាខ្មែរ-វត្តធម្មវង្សី ជាសមាជិក ក.ជ.ភ.ខ. ជាទីសក្ការៈ,
  - ព្រះតេជព្រះគុណគ្រប់ព្រះអង្គ ជាទីសក្ការៈ,
- សូមគោរព ៖
  - ឯកឧត្តមកិត្តិសេដ្ឋាបណ្ឌិត **គាត ឈន់** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងសេដ្ឋកិច្ចនិងហិរញ្ញវត្ថុ និងជាឧត្តមទីប្រឹក្សា ក.ជ.ភ.ខ. ជាទីគោរព,
  - ឯកឧត្តម **ខៀវ កាញារីទ្ធ** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព័ត៌មាន ជាទីគោរព,
  - ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ភ្ញៀវកិត្តិយស ជាទីគោរព,
  - ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អ្នកសារព័ត៌មាន អ្នកសរសេរទស្សនាវដ្ដី អ្នកជំឡើងអក្សរតាមកញ្ចក់ទូរទស្សន៍ តាមខារ៉ាអូខេ ពិធីករ ពិធីការិនី ជាទីគោរពរាប់អាន,
  - ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី អនុប្រធាន ទីប្រឹក្សា អគ្គលេខាធិការ អគ្គលេខាធិការរងប្រធាន សមាជិក និង សមាជិកានៃគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទនានា មន្ត្រីអគ្គលេខាធិការដ្ឋាននៃ ក.ជ.ភ.ខ. ជាទីមេត្រី,

អង្គពិធីទាំងមូល ជាទីគោរព,

ថ្ងៃនេះ ជាថ្ងៃវិសេសវិសាលក្រៃលែង ដោយឯកឧត្តម **ខៀវ កាញារីទ្ធ** រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព័ត៌មានផ្ដល់កិត្តិយសដល់ក.ជ.ភ.ខ. ព្រមអញ្ជើញជាអធិបតីក្នុងឱកាសបើកសិក្ខាសាលាស្ដីពី *«ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ»* រៀបចំឡើងដោយមានកិច្ចសហការជាមួយ ក្រសួងព័ត៌មាន។

ក្នុងនាមក.ជ.ភ.ខ. ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ខ្ញុំ សូមសម្ដែងគារវកិច្ចគោរពស្វាគមន៍ចំពោះអង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូលដោយបីតិសោមនស្ស និង សូមជម្រាបអង្គសិក្ខាសាលា មេត្តាជ្រាបថា រាជរដ្ឋាភិបាលបានបង្កើត ***ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ*** ដើម្បីអភិរក្សនិងអភិវឌ្ឍភាសាខ្មែរយើង ជាពិសេស ឱ្យរកឯកភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ពាក្យនិងអក្ខរាវិរុទ្ធ។

អង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូលជាទីគោរព,

សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង ជាគុរុគណនៃក.ជ.ភ.ខ. តែងតែមានចំណាប់អារម្មណ៍ខ្ពស់លើការឯកភាព ក្នុងភាសាខ្មែរ ដោយសម្ដេចតែងតែជំរុញគ.ជ.ភ.ខ.(ដែលបានក្លាយទៅជា ក.ជ.ភ.ខ.) ឱ្យធ្វើកិច្ចការរកឯកភាពជូនភាសាយើងនិងខំផ្សព្វ-ផ្សាយលទ្ធផលរបស់ខ្លួនឱ្យបានទូលំទូលាយ។

យើងទាំងអស់គ្នាបានដឹងហើយថា ការខ្វះឯកភាពក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសា កើតមានរាប់សិបឆ្នាំកន្លងមកហើយ ហើយការរកការឯកភាពមិនអាចសម្រេចបានភ្លាមៗនោះទេ ហេតុនេះ ហើយទើបក.ជ.ភ.ខ. ធ្វើការងារជាជំហានៗ ដោយយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់និងប្រុងប្រយ័ត្នបំផុត។ ទាក់ទងនឹងការរកឯកភាពជូនភាសាខ្មែរ ឯកឧត្ដមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ អាន** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និង ជាប្រធានកិត្តិយសក.ជ.ភ.ខ. មានប្រសាសន៍ ក្នុងពិធីបើកសម័យប្រជុំលើកទី១នៃក.ជ.ភ.ខ. ដូចនេះ «*ក្នុងករណីដែលមានការយល់មិនស្រប គ្នាទាំង វេយ្យាករណ៍ សំណេរ អំណាន និង បញ្ហាពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗទៀតក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសានិងអក្សរខ្មែរ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមឱ្យមានការជជែកគ្នាឱ្យបានល្អិតល្អន់ក្នុងក្របខណ្ឌក.ជ.ភ.ខ. ជាជាងធ្វើការបកស្រាយជាសាធារណៈដោយអត្តវិស័យភាព*»។ ដើម្បីសុខដុមនីយកម្ម ក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសា ក.ជ.ភ.ខ. បានផ្សព្វផ្សាយសមិទ្ធផលរបស់ខ្លួនតាមព្រឹត្តិបត្រ តាមសន្និសីទកាសែត តាមការចុះផ្សាយក្នុងសារព័ត៌មាន តាមរយៈកិច្ចសហប្រតិបត្តិការជាមួយក្រសួងអប់រំ តាមគេហទំព័រ ជាដើម។

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ខ្ញុំ សូមជម្រាបជាថ្មីម្ដងទៀត ចំពោះអង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូល មេត្តាជ្រាបថា សិក្ខាសាលានេះដែលមានកិច្ចសហការជាមួយក្រសួងព័ត៌មាននេះមានបំណងផ្សព្វផ្សាយ តួនាទី ភារកិច្ច និង លទ្ធផលរបស់ក.ជ.ភ.ខ. ជូនឥស្សរជនគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ជាពិសេស អ្នកសារព័ត៌មាន អ្នកសរសេរទស្សនាវដ្ដី អ្នកជំឡើងអក្សរតាមកញ្ចក់ទូរទស្សន៍ តាមខារ៉ាអូខេ ពិធីករ ពិធីការិនី នៃវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍ទាំងប៉ុន្មាន ដែលមានឥទ្ធិពលយ៉ាងធំធេងលើសាធារណជន ក្នុងការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ ទាំងខាងអក្ខរាវិរុទ្ធ ទាំងខាងការប្រើប្រាស់ និងការអានពាក្យពេចន៍ ទោះជាពាក្យខ្មែរសុទ្ធសាធក្ដី ឬ ពាក្យកម្ចីក្ដី។

ក.ជ.ភ.ខ.នឹងបន្តសហការជាមួយក្រសួងព័ត៌មាន ក្រសួងអប់រំ និង ក្រសួងដទៃទៀត ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយលទ្ធផលរបស់ខ្លួនឱ្យបានទូលំទូលាយ ដើម្បីឱ្យការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរមានការឯកភាពដូចអរិយភាសាក្នុងលោកដែរ។

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ខ្ញុំ មានសុទិដ្ឋិនិយមយ៉ាងមុតមាំថា ក្រោមការដឹកនាំរបស់សម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និងជាគុរុគណនៃ ក.ជ.ភ.ខ. ដោយមានឯកឧត្ដមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **សុខ អាន** ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធានកិត្តិយស ក.ជ.ភ.ខ. ដែលជាអាណាព្យាបាលនៃអង្គភាពនេះ ហើយ ដែលតែងតែគាំទ្រនិងណែនាំយើងខ្ញុំជានិច្ចកាលនោះ ភាសាខ្មែរនឹងរីកចម្រើនរុងរឿង ក្នុងការឯកភាពតាមសេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នារបស់យើងទាំងអស់គ្នា។

នៅទីបញ្ចប់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំបាទ ខ្ញុំ សូមប្រគេនពរនិងជូនពរ ចំពោះ ព្រះតេជព្រះគុណ ឯកឧត្ដម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា សូមប្រកបនឹងសេចក្ដីសុខ សេចក្ដីចម្រើន មានព្រះជន្មាយុយឺនយូរជរាបរៀងទៅ។

សូមអរព្រះគុណ និង សូមអរគុណ!

II.1.3- សុន្ទរកថារបស់ឯកឧត្តម ខៀវ កាញារីទ្ធ រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងព័ត៌មាន

ក្នុងឱកាសបើកសិក្ខាសាលា ស្ដីពី «**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**»

រៀបចំដោយក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.) សហការជាមួយក្រសួងព័ត៌មាន

ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២ នៅសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ មណ្ឌល២

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ

- សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរានុត្ថេរៈគ្រប់ព្រះអង្គ
- សូមគោរព ៖
  - ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ពៅ ម៉ល់** ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល និង ជាប្រធាននៃក.ជ.ភ.ខ.
  - ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ លោកជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី ជាអនុប្រធាន ទីប្រឹក្សា អគ្គលេខាធិការ អគ្គលេខាធិការរង សមាជិក សមាជិកានៃក.ជ.ភ.ខ. និងសមាជិក សមាជិកានៃគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទនិងផ្នែកផ្សេងៗនៃអគ្គលេខាធិការដ្ឋានក.ជ.ភ.ខ.
  - ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រីភ្ញៀវកិត្តិយស សមាជិក សមាជិកានៃអង្គសិក្ខាសាលា ជាទីមេត្រី!

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ មានកិត្តិយសដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុតដោយបានមកចូលរួម ជាអធិបតី បើកសិក្ខាសាលា ស្ដីពី «**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**» រៀបចំដោយ ក.ជ.ភ.ខ. និង ដោយមានកិច្ចសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយក្រសួងព័ត៌មាន នៅសាលប្រជុំសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទភ្នំពេញ មណ្ឌល២ នាពេលនេះ។

ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានសម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហ៊ុន សែន** ជាប្រមុខ និង ជាគុរុគណៈនៃ ក.ជ.ភ.ខ. និង ក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមសម្ដែងនូវសេចក្ដីកោតសរសើរដ៏ស្មោះចំពោះក.ជ.ភ.ខ.និងក្រសួង ព័ត៌មានដែលបានរៀបចំសិក្ខាសាលានេះឡើង ហើយដែលមានវាគ្មិនជាអ្នកជំនាញសំខាន់ៗ មកធ្វើបទបង្ហាញពីសីលធម៌ សិល្បៈនៃការនិយាយ និង ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ ទាំងខាងអក្ខរាវិរុទ្ធ ទាំងខាងការអានឈ្មោះប្រទេសនិងរាជ/រដ្ឋធានី ជាដើម ជូនដល់អ្នកចូលរួមទាំងអស់ ជាពិសេស អ្នកសារព័ត៌មាន អ្នកសរសេរទស្សនាវដ្ដី អ្នកដំឡើងអក្សរតាមកញ្ចក់ទូរទស្សន៍ តាមខារ៉ាអូខេ ពិធីករ ពិធីការិនីទាំងអស់ដែលអញ្ជើញចូលរួមនៅទីនេះ។

ក្រោយពីបានស្ដាប់របាយការណ៍សង្ខេបរបស់ក.ជ.ភ.ខ. ថ្លែងដោយឯកឧត្តមបណ្ឌិត **សន ពៅ** អគ្គលេខាធិការនៃក.ជ.ភ.ខ. និង សុន្ទរកថាស្វាគមន៍របស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ពៅ ម៉ល់** ប្រធានក.ជ.ភ.ខ. រួចមក ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ យល់ឃើញថា ភាសាខ្មែរបានរីកចម្រើន ខ្លាំងតាមលំដាប់លំដោយ រហូតដល់សម័យសម្ដេចព្រះសង្ឃរាជ **ជួន ណាត**។ ក្រោយឆ្នាំ១៩៧៩ ភាសាខ្មែរមានការរីកចម្រើនកាន់តែរហ័ស ប៉ុន្តែ ការរីកចម្រើននេះបាននាំមកជាមួយនូវភាពចម្រូងចម្រាសផងដែរ គឺកង្វះឯកភាពលើអក្ខរាវិរុទ្ធនៃពាក្យមួយចំនួននិងការប្រើប្រាស់ពាក្យជាច្រើនសម្រាប់បញ្ញត្តិតែមួយ ហើយ រាជរដ្ឋាភិបាលដែលមានសម្ដេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ

ហ៊ុន សែន ជាប្រមុខ និង ដែលតែងតែយកចិត្តទុកដាក់នឹងភាសាជាតិបានបង្កើតឱ្យមានគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ(គ.ជ.ភ.ខ.) នៅឆ្នាំ២០០៧ ដែលបានក្លាយទៅជាក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.) នៅឆ្នាំ២០១១។ ឥឡូវនេះ ក.ជ.ភ.ខ.បានបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនយ៉ាងសកម្មក្នុងការស្វែងរកឯកភាពជូនភាសាខ្មែរ ទាំងក្នុងការសរសេរ ការបង្កើតពាក្យ ការខ្ចីពាក្យ និង តាមរយៈការអនុម័តពាក្យបច្ចេកទេសនានាកន្លងមកនេះ ជាពិសេសនោះ គឺការសរសេរអក្ខរាវិរុទ្ធតាមវចនានុក្រមខ្មែរ។

ការរៀបចំសិក្ខាសាលាស្តីពី «**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**» នាឱកាសនេះ ពិតជាមានសារប្រយោជន៍យ៉ាងធំធេងក្នុងការបញ្ជ្រាបការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរ ដល់ពិធីករ ពិធីការិនី អ្នកសារ-ព័ត៌មាន អ្នកសរសេរទស្សនាវដ្តី។ល។

ជាការពិតហើយ ក្នុងភាសាជាតិសាសន៍ណាក៏ដូចក្នុងភាសាជាតិសាសន៍ណាដែរ ពាក្យថ្មីៗតែងតែត្រូវបានបង្កើតឡើង នៅពេលសង្គមមានការអភិវឌ្ឍ ហើយ ពាក្យខ្លះក៏ត្រូវស្លាប់ទៅវិញ នៅពេលដែលសង្គមឈប់ត្រូវការ។ ចំពោះសង្គមខ្មែរក៏ដូច្នេះដែរ ក្នុងពេលបច្ចុប្បន្ន សង្គមយើងកំពុងតែមានការអភិវឌ្ឍជឿនលឿនទៅមុខឥតឈប់ឈរតាមរយៈបច្ចេកវិទ្យានានា។ ការបង្កើតពាក្យថ្មី ការខ្ចីពាក្យ។ល។ ទាមទារឱ្យមានគោលការណ៍ច្បាស់លាស់ មានក្បួនខ្នាតត្រឹមត្រូវ ដើម្បីឱ្យការប្រើប្រាស់ភាសាមានឯកភាព ហើយ កិច្ចការទាំងនេះគឺជាភារកិច្ចរបស់ ក.ជ.ភ.ខ. នេះឯង។

កន្លងមក ក.ជ.ភ.ខ.បានត្រួសត្រាយផ្លូវឱ្យមានឯកភាពខាងអក្ខរាវិរុទ្ធ អំណាន និង មានគោលការណ៍បង្កើតពាក្យ តែបុគ្គលនិងស្ថាប័នមួយចំនួន ជាពិសេស ស្ថាប័នផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មាន ដូចជា ទូរទស្សន៍ កាសែត ជាដើម នៅពុំទាន់បានអនុវត្តឱ្យបានសមស្របតាមអ្វីៗ ដែល ក.ជ.ភ.ខ. បានផ្សព្វផ្សាយនៅឡើយ។

យើងដឹងហើយថា វិស័យព័ត៌មាននិងសោតទស្សន៍បានបំពេញតួនាទីរបស់ខ្លួនក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន ផ្តល់ការអប់រំ បណ្តុះស្មារតី ផ្តល់ការកម្សាន្តសប្បាយ ជូនប្រជាជននៅគ្រប់តំបន់ ទូទាំងប្រទេស ក្រោមពាក្យស្លោក «**ប្លែក លឿន ទុកចិត្តបាន នៅទីណា ពេលណាក៏បាន**»។ ដូច្នេះ ស្ថាប័នផ្សព្វផ្សាយ ដូចជា កាសែត ទស្សនាវដ្តី ការអានតាមវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ត្រូវតែប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ក្នុងការបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួន។

តាមរយៈសិក្ខាសាលានៅថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សង្ឃឹមថា បងប្អូនអ្នកសារព័ត៌មាន ពិធីករ ពិធីការិនី អ្នកដំឡើងអក្សរតាមទូរទស្សន៍ តាមខារ៉ាអូខេបានយល់កាន់តែច្បាស់អំពីបញ្ហាអក្សរសាស្ត្រខ្មែរ តាមរយៈបទ-បង្ហាញរបស់វាគ្មិនយើងទាំងប៉ុន្មានក្នុងរយៈពេលមួយថ្ងៃនេះ។

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សង្ឃឹមយ៉ាងមុតមាំថា ក្រោមការដឹកនាំដ៏ឈ្លាសវៃរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ បណ្ឌិតសភាចារ្យ **ហ៊ុន សែន** ក.ជ.ភ.ខ.ដែលសម្តេចបានបង្កើតឡើងនឹងសម្រេចបាននូវការឯកភាពសម្រាប់ភាសាខ្មែរ។

នៅទីបញ្ចប់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមប្រគេនពរ និង សូមប្រសិទ្ធពរជ័យ ចំពោះព្រះតេជព្រះគុណ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ លោក លោកស្រី នាងកញ្ញា សូមជួបប្រទះតែនឹងពុទ្ធពរ៤ប្រការ គឺ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ កុំបី ឃ្លៀងឃ្លាតឡើយ។

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមប្រកាសបើកសិក្ខាសាលា ស្តីពី «**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**» ចាប់ពីពេលនេះតទៅ។

សូមអរព្រះគុណ និង សូមអរគុណ!

II.1.4- សុន្ទរកថារបស់ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ សុខ អាន ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីទទួលបន្ទុកទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី និងជាប្រធានកិត្តិយសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ក្នុងពិធីបិទសិក្ខាសាលា ស្តីពី "ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ"

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ២០១២

- *សូមក្រាបថ្វាយបង្គំព្រះថេរានុត្ថេរៈគ្រប់ព្រះអង្គជាទីគោរពសក្ការៈ*
- *ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ព្រុំ ម៉ល់** ទីប្រឹក្សារាជរដ្ឋាភិបាល និងជាប្រធានក្រុមប្រឹក្សា ជាតិភាសាខ្មែរ*
- *ឯកឧត្តម លោកជំទាវ បណ្ឌិតសភាចារ្យ សាស្ត្រាចារ្យ អស់លោក លោកស្រី មន្ត្រីរាជការ ពិធីករពិធីការនី អ្នកសារព័ត៌មាន និងក្មួយៗសិស្សនិស្សិតទាំងអស់ជាទីមេត្រី*

ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ មានសេចក្តីសោមនស្សរីករាយចូលរួមជាមួយ ឯកឧត្តម លោកជំទាវ បណ្ឌិតសភាចារ្យ សាស្ត្រាចារ្យ អស់លោក លោកស្រី មន្ត្រីរាជការ ពិធីករ ពិធីការនី អ្នកសារព័ត៌មាន និង ក្មួយៗសិស្សនិស្សិតទាំងអស់ ក្នុងពិធីបិទសិក្ខាសាលាស្តីពី "**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**" ដ៏មានសារៈសំខាន់នេះ។

ក្នុងនាមសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលជាគរុគណនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ និង ក្នុងនាមខ្លួនខ្ញុំផ្ទាល់ជាប្រធានកិត្តិយសនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំសូមយកឱកាសនេះ សម្តែងនូវការកោតសរសើរនិងវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះកិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំនិងមន្ត្រីរាជការគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់នៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដែលបានសហការយ៉ាងជិតស្និទ្ធជាមួយថ្នាក់ដឹកនាំក្រសួងព័ត៌មានរៀបចំសិក្ខាសាលានេះប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូននិងទទួលបានជោគជ័យ។

ជាមួយគ្នានេះដែរ ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះវាគ្មិនទាំងអស់ ដែលបានចំណាយពេលវេលាដ៏មានតម្លៃចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលានេះ ដើម្បីចែករំលែកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធអំពីការប្រើប្រាស់ភាសា និងអក្សរខ្មែរ ទាំងអក្ខរាវិរុទ្ធ ការអានពាក្យនិងការបង្កើតពាក្យដល់សិក្ខាកាមទាំងអស់ សំដៅរួមចំណែកដល់ការអភិរក្ស និងការអភិវឌ្ឍភាសាជាតិប្រកបដោយចីរភាពស្របតាមទស្សនទាន "**អភិរក្សដើម្បីអភិវឌ្ឍ អភិវឌ្ឍដើម្បីអភិរក្ស**"។

ការជួបជុំគ្នានៅថ្ងៃនេះ ជាសក្ខីភាពបញ្ជាក់នូវការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់របស់រាជរដ្ឋាភិបាល ក្រោមការដឹកនាំប្រកបដោយគតិបណ្ឌិតរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** នាយករដ្ឋមន្ត្រី នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ក្នុងការថែរក្សាការពារអត្តសញ្ញាណជាតិខ្មែរ តាមរយៈការលើកកម្ពស់ការប្រើប្រាស់ភាសានិងអក្សរខ្មែរឱ្យកាន់តែត្រឹមត្រូវ និង មានការឯកភាពគ្នាថែមទៀត។

ព្រឹត្តិការណ៍នេះ ក៏ឆ្លុះបញ្ចាំងឱ្យឃើញផងដែរអំពីការរីកចម្រើនមួយជំហានទៀតរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដែលមានភារកិច្ចដ៏សំខាន់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យរាល់ការប្រើប្រាស់ ការចងក្រងនិងការផ្សព្វផ្សាយភាសានិងអក្សរខ្មែរក្នុងគ្រប់រូបភាព សំដៅជំរុញឱ្យមានការឯកភាពគ្នាលើអក្ខរាវិរុទ្ធការអានពាក្យ ការប្រើពាក្យកម្ចីនិងការបង្កើត

ពាក្យ ក៏ដូចជាការកំណត់និយមន័យនៃពាក្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ និង ដែលអាចឆ្លើយតបទៅនឹងតម្រូវការជាក់ស្តែងក្នុងសង្គមជាតិយើង។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី និងអង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូល!

ដូចដែលយើងទាំងអស់គ្នាបានដឹងស្រាប់ហើយថា ភាសាខ្មែរក៏ដូចភាសាដទៃទៀតដែរ សុទ្ធតែមានប្រភព កំណកំណើត ដំណើរវិវត្តន៍ និងការរីកចម្រើនរបស់ខ្លួន ដែលអាស្រ័យដោយផ្ទាល់ទៅនឹងរបត់ប្រវត្តិសាស្ត្រ ក៏ដូចជាបម្រែបម្រួលស្ថានភាពនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម និងវប្បធម៌ ជាពិសេសឥទ្ធិពល នៃការរីកលូតលាស់ផ្នែកបច្ចេកវិទ្យា និងវិទ្យាសាស្ត្រ ក្នុងយុគសម័យសកលភាវូបនីយកម្មនេះ។ ភាសាខ្មែរគឺជាភាសាដ៏ចំណាស់មួយ ហើយក៏ជាភាសាដែលមានលក្ខណៈពិសេសដាច់ដោយឡែកពីភាសាដទៃ នៅត្រង់ថា ភាសាខ្មែរមានចំនួនតួព្យញ្ជនៈ និងស្រៈច្រើនជាងគេបង្អស់នៅលើសកលលោក ហើយក៏មានទម្រង់តួអក្សរ ខុសប្លែកពីភាសាដទៃៗទៀត។ យើងទាំងអស់គ្នាពិតជាមានមោទនភាពណាស់ចំពោះភាសាខ្មែរ ហើយ យើងក៏ត្រូវរួបរួមនិងសហការគ្នា ដើម្បីថែរក្សាមរតកវប្បធម៌ និងលើកកម្ពស់តម្លៃភាសាជាតិយើង ឱ្យកាន់តែមានភាពប្រសើរឡើង។ ជាក់ស្តែងភាសាខ្មែរមានភាពសម្បូណ៌បែបនៃសំនួនវោហាស័ព្ទ និងពាក្យពេចន៍ដែលមានន័យដូចគ្នា ប៉ុន្តែទាមទារឱ្យយើងចេះប្រើចំគោលដៅ ទើបមានភាពត្រឹមត្រូវស្របតាម តម្លៃវប្បធម៌ខ្មែរ។ ឧទាហរណ៍ គ្រាន់តែពាក្យ "ហូប" មានពាក្យជាច្រើនដែលមានន័យដូច ដូច្នេះយើងត្រូវ ដឹងថាពាក្យណាគួរប្រើទៅកាន់ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះសង្ឃ មនុស្សចាស់ អ្នកមានវ័យឬឋានៈស្មើគ្នា អ្នក មានវ័យក្មេងជាង និងពាក្យណាគួរប្រើជាមួយកុមារតូចៗ ហើយ ក៏មានពាក្យមួយចំនួនទៀតសម្រាប់ប្រើក្នុងន័យអសុរោះ ឬមាក់ងាយផងដែរ។

ភាសាអាចត្រូវបានគេយកទៅប្រើប្រាស់ជាមធ្យោបាយសម្រាប់ការប្រាស្រ័យទាក់ទងគ្នាក្នុងគ្រប់រូបភាព។ យ៉ាងណាមិញ ការប្រើប្រាស់ភាសាតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយអាចក្លាយជាអាវុធមុខពីរ ប្រសិនបើការប្រើប្រាស់នោះពុំមានលក្ខណៈសមស្រប ឬប្រាសចាកពីការពិត។ ការប្រើប្រាស់ភាសាតាម ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយអាចជះឥទ្ធិពលមិនល្អដល់ផ្នត់គំនិត ចិត្តសាស្ត្រ ស្មារតីសង្គម និងតម្លៃវប្បធម៌ជាតិ ក៏ដូចជាអាចបណ្តាលឱ្យប៉ះពាល់យ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់បញ្ហាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈសន្តិសុខ និងសុវត្ថិភាពសង្គម។ ផ្ទុយទៅវិញ ប្រសិនបើការប្រើប្រាស់ពាក្យសម្តីប្រកបដោយសច្ចភាព និងវិជ្ជាជីវៈខ្ពស់ អាចរួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការពង្រឹងស្មារតីជំនឿទុកចិត្ត និងការលើកកម្ពស់មោទនភាពជាតិ។ ការប្រើប្រាស់ភាសាតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយមានតួនាទីយ៉ាងសំខាន់ក្នុងការអប់រំបណ្តុះបណ្តាល និង បង្កើនសមត្ថភាពយល់ដឹងឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀតដល់ប្រជាពលរដ្ឋ។ ក្នុងន័យនេះ យើងត្រូវបន្តយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ និង ប្រុងប្រយ័ត្នជាប់ជានិច្ចចំពោះការប្រើប្រាស់ភាសាឱ្យបានត្រឹមត្រូវ។ ដើម្បីទទួលបាននូវការកោតសរសើរ និង ការវាយតម្លៃខ្ពស់ពីសំណាក់មហាជន ចូរក្មួយៗពិធីករ ពិធីការនី និង អ្នកធ្វើបទអត្ថាធិប្បាយតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទាំងអស់បន្តខិតខំរៀនសូត្រនិងហ្វឹកហាត់ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរឱ្យកាន់តែប្រសើរឡើងថែមទៀត ជាពិសេស ព្យាយាមប្រើប្រាស់សំនួនវោហាស័ព្ទរបស់ខ្លួនឱ្យមានភាពស៊ីសង្វាក់គ្នាទៅនឹងបរិបទ និង សាច់រឿងដែលត្រូវបរិយាយ។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី និងអង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូល!

របាយការណ៍របស់លោកជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ **ខួត ធីតា** ប្រធានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និងជាអនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរបានឱ្យដឹងថាសិក្ខាសាលា ស្តីពី "**ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ**" ដែលបានប្រព្រឹត្តទៅពេញមួយថ្ងៃនេះ មានការចូលរួមពន្យល់បកស្រាយនិងពិភាក្សា ផ្លាស់ប្តូរយោបល់យ៉ាង

ផុលផុសពីសំណាក់វាគ្មិននិងសិក្ខាកាមទាំងអស់ សំដៅរួមចំណែកដល់ការពង្រឹង និងលើកកម្ពស់តម្លៃវប្បធម៌និងអត្តសញ្ញាណជាតិខ្មែរ។ សិក្ខាសាលាបានផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់ពន្យល់ ណែនាំដល់សិស្ស និស្សិត បញ្ញវន្ត អ្នកនិពន្ធ អ្នកសារព័ត៌មាន អ្នកអានព័ត៌មាន និងអ្នកជំឡើងអក្សរតាមកញ្ចក់ទូរទស្សន៍និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនានា ឱ្យចេះប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរបានត្រឹមត្រូវ។ ជាងនេះទៅទៀត អង្គសិក្ខាសាលាក៏បានផ្ដោតការយកចិត្តទុកដាក់យ៉ាងខ្លាំងចំពោះការពង្រឹង និងការលើកកម្ពស់តម្លៃសិល្បៈនិងសីលធម៌នៃការនិយាយរបស់ក្មួយៗពិធីករ ពិធីការនី ក៏ដូចជាអ្នកធ្វើបទអត្ថាធិប្បាយតាមវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍នានាផងដែរ។

ក្នុងនាមរាជរដ្ឋាភិបាល ខ្ញុំព្រះករុណាខ្ញុំ សូមយកឱកាសនេះ អំពាវនាវដល់ក្រសួង ស្ថាប័ន រដ្ឋបាលដែនដីគ្រប់លំដាប់ថ្នាក់ និងប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទាំងអស់ សូមបន្តពង្រឹងកិច្ចសហការជាមួយនឹងក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀត ដើម្បីឱ្យការប្រើភាសានិងអក្សរខ្មែរ ប្រកបដោយភាពរលូន និងមានការឯកភាពគ្នាជាចរន្តតែមួយ។ ជាមួយគ្នានេះដែរ សូមបងប្អូនជនរួមជាតិទាំងអស់ដែលមានអាជីពជាគ្រូបង្រៀន អ្នកនិពន្ធ អ្នកសារព័ត៌មាន អ្នកជំឡើងអក្សរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ ពិធីករ ពិធីការនី និង អ្នកធ្វើបទអត្ថាធិប្បាយតាមវិទ្យុនិងទូរទស្សន៍បន្តយកចិត្តទុកដាក់ និងប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ចំពោះការប្រើប្រាស់ភាសានិងអក្សរខ្មែរ នៅតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយក្នុងគ្រប់រូបភាព សំដៅកាត់បន្ថយកំហុសដោយអចេតនាដើម្បីជំរុញឱ្យមានការឯកភាពគ្នាស្របតាមការណែនាំរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ទាំងផ្នែកអក្ខរាវិរុទ្ធ ការអាននិងគោលការណ៍បង្កើតពាក្យក៏ដូចជាការប្រើពាក្យកម្ចីពីភាសាបរទេស តួយ៉ាងដូចជា ការហៅឈ្មោះប្រទេសនិងឈ្មោះទីក្រុងនានាលើពិភពលោក ជាដើម។

ការប្រើប្រាស់ភាសា ពាក្យពេចន៍ និង អក្ខរាវិរុទ្ធបានត្រឹមត្រូវពិតជារួមចំណែកយ៉ាងសំខាន់ដល់ការថែរក្សាវប្បធម៌និងពង្រឹងអត្តសញ្ញាណជាតិយើង ពីព្រោះថា ការប្រើពាក្យពេចន៍ឬអក្ខរាវិរុទ្ធខុសនៅតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនឹងបណ្ដាលឱ្យមហាជនមានភាពស្រពិចស្រពិល ភាន់ច្រឡំ រកការពិតនិងភាពត្រឹមត្រូវមិនឃើញ ជាពិសេស កំហុសដែលអាចជៀសបានទាំងនេះនឹងដក់ជាប់ក្នុងអារម្មណ៍និងស្មារតីរបស់កុមារតូចៗចាប់តាំងពីពេលដែលពួកគេចូលសិក្សាដំបូង ហើយ បទពិសោធនេះនឹងធ្វើឱ្យពួកគេនៅតែចងចាំជានិច្ច។ អាស្រ័យហេតុនេះ ចូរក្មួយៗសិស្ស និស្សិត បញ្ញវន្តខ្មែរគ្រប់រូបនិងធុរជនបន្តចូលរួមសហការឱ្យបានល្អជាមួយក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ ដោយតាមដានរាល់ការណែនាំនិងការផ្សព្វផ្សាយអំពីការប្រើប្រាស់ភាសានិងអក្សរខ្មែរឱ្យបានជាប់ជាប្រចាំ ហើយត្រូវជួយផ្ដល់យោបល់កែលម្អនូវរាល់ចំណុចខ្វះខាតនានា ដើម្បីឱ្យមានការឯកភាពគ្នាលើការប្រើប្រាស់ភាសាជាតិយើង។

ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រី និងអង្គសិក្ខាសាលាទាំងមូល!

ជាថ្មីម្ដងទៀត ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំសូមវាយតម្លៃខ្ពស់ចំពោះថ្នាក់ដឹកនាំ និងមន្ត្រីរាជការនៃក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ រាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជា និងក្រសួងព័ត៌មាន ដែលបានផ្ដួចផ្ដើមគំនិតរៀបចំសិក្ខាសាលាដ៏មានសារៈសំខាន់នេះឡើង ហើយក៏សូមថ្លែងអំណរគុណចំពោះវាគ្មិននិងសិក្ខាកាមទាំងអស់ ដែលបានចូលរួមយ៉ាងសកម្មជំរុញឱ្យសិក្ខាសាលានេះប្រព្រឹត្តិទៅដោយជោគជ័យ។

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ មានជំនឿយ៉ាងមុតមាំថា ក្រសួងព័ត៌មាននឹងបន្តសហការជាមួយក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរឱ្យកាន់តែទូលំទូលាយថែមទៀត ដើម្បីអប់រំនិងផ្សព្វផ្សាយនូវរបកគំហើញនិងគោលការណ៍ណែនាំឱ្យបាន

ជ្រាបដល់មហាជនគ្រប់ស្រទាប់។ ជាមួយគ្នានេះដែរ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំសង្ឃឹមថា ឯកឧត្តម លោកជំទាវ អស់លោក លោកស្រីនិងសិក្ខាកាមទាំងអស់នឹងបន្តចូលរួមយ៉ាងសស្រាក់សស្រាំ គាំទ្រដល់សកម្មភាពរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ តាមរយៈការពាំនាំយកចំណេះដឹងនិងបទពិសោធ ដែលទទួលបានពីសិក្ខាសាលានេះទៅផ្សព្វផ្សាយបន្ត នៅតាមអង្គភាពរៀងៗខ្លួន ដើម្បីឱ្យយល់កាន់តែច្បាស់អំពីតម្លៃភាសាជាតិយើង។

ជាទីបញ្ចប់ ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមប្រគេនពរព្រះថេរានុត្ថេរៈគ្រប់ព្រះអង្គទទួលបានពុទ្ធពរទាំងបួនប្រការ អាយុ វណ្ណៈ សុខៈ ពលៈ និងសូមជូនពរឯកឧត្តម លោកជំទាវ បណ្ឌិតសភាចារ្យ សាស្ត្រាចារ្យ អស់លោក លោកស្រី មន្ត្រីរាជការ ពិធីករ ពិធីការនី អ្នកសារព័ត៌មាន និងក្មួយៗសិស្សនិស្សិតទាំងអស់ សូមមានសុខភាពល្អ ទទួលបានជោគជ័យគ្រប់ភារកិច្ច និងមានសុភមង្គលក្នុងក្រុមគ្រួសារ។

ខ្ញុំព្រះករុណា ខ្ញុំ សូមប្រកាសបិទសិក្ខាសាលាស្តីពី **"ការប្រើប្រាស់ភាសាខ្មែរតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយ"** នាពេលនេះ។

សូមអរព្រះគុណានិងសូមអរគុណ !

II.2- បច្ចេកសព្ទស្នើដោយគណៈកម្មការមួយចំនួន

II.2.1- អក្ខរាវិរុទ្ធនិងនិយមន័យ

II.2.1.1- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនយោបាយនិងការទូត

១- នយោបាយការ៉ុតនិងដំបង អ. carrot and sstick policy បារ. politique de la carotte et du baton	នយោបាយប្រើប្រាស់ការទូតផងនិងកម្លាំងផងក្នុងពេលតែមួយ តាមគ្រប់រូបភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន រួមមាន ការចរចា ការផ្ដល់ជំនួយ ការដាក់ទណ្ឌកម្មសេដ្ឋកិច្ច ការផ្ដាច់ទំនាក់ទំនងការទូត និង ការប្រើកម្លាំងយោធា ជាដើម។ ឧ. នយោបាយការ៉ុតនិងដំបងរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិចំពោះប្រទេសអ៊ីរ៉ង់អំពីបញ្ហាអាវុធនុយក្លេអ៊ែរ។
២- នយោបាយចម្រុះពណ៌ អ. multi-colored politics បារ. politique multicolore	នយោបាយដែលទទួលយកមនោគមវិជ្ជានយោបាយគ្រប់និន្នាការ ក្នុងទិសដៅបង្ហាញពិភពលោកថា ខ្លួនមិនរើសអើងនិន្នាការនយោបាយ។ ឧ. ក្រោយពីការបង្កើតបក្សសម្ព័ន្ធសេអាតូ នៅថ្ងៃទី០៨ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ១៩៥៤ ប្រទេសកម្ពុជាបានប្រកាសជាប្រទេសអព្យាក្រឹត្យ មិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ ក្រោមនយោបាយនេះ ប្រទេសកម្ពុជាបានប្រើប្រាស់នយោបាយចម្រុះពណ៌ ដើម្បីអាចទទួលបានជំនួយពីចិន រុស្ស៊ី អាម៉េរិក ...។
៣- ជីកស្មៅជីកទាំងឫស អ. To get to the root of the problem បារ. combattre le mal à la racine	ពាក្យប្រើប្រាស់ជាសាកលក្នុងរបបផ្ដាច់ការ។ ដោយឡែកក្នុងសង្គមខ្មែរ ពាក្យនេះបានយកមកប្រើពេញនិយមនិងអនុវត្តក្នុងរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យ(១៩៧៥-១៩៧៩)។ តាមន័យត្រង់ ដើម្បីកុំឱ្យស្មៅដុះសាជាថ្មី គេត្រូវជីកយកទាំងឫស។ តាមន័យនយោបាយ បើគេយល់ថា ក្រុមណាឬបុគ្គលណាមួយដែលជាគូប្រជែងឬគូប្រឆាំងមិនពេញចិត្តទៅនឹងមនោគមវិជ្ជារបស់គេ ត្រូវគេកម្ទេចចោលទាំងអស់ ដើម្បីកុំឱ្យប្រឆាំងតបតមកវិញ។ ឧ. នៅឆ្នាំ១៩១៧ បដិវត្តន៍រុស្ស៊ីបានអនុវត្តនយោបាយជីកស្មៅជីកទាំងឫសដែលបានសម្លាប់រាជវង្សស្តេចត្សារទាំងពូជ។
៤- ស្វាស៊ីបាយលាបមាត់ពពែ	ល្បិចកលរបស់អ្នកនយោបាយឬក្រុមណាមួយដែលបំភាន់ការពិត ដោយយកកំហុសរបស់ខ្លួនទៅទម្លាក់ដាក់ឱ្យអ្នកដទៃ ដែលមិនបានប្រព្រឹត្តកំហុសនោះ។
៥- នយោបាយច័ក្កច័ន	ប្រភេទនយោបាយមួយដែលគេរៀបចំឡើងដោយមានពហុមនោគមវិជ្ជា ដើម្បីសម្រេចគោលដៅណាមួយរបស់អ្នកនយោបាយ ដូចជា ការបង្កើតរដ្ឋាភិបាលឬចលនានយោបាយចម្រុះពណ៌។ ឧ. ក្រោយពីការដួលរលំរបបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យឆ្នាំ១៩៧៩ ក្រុមអ្នកតស៊ូត្រីភាគីដែលមាននិន្នាការនយោបាយច័ក្កច័នបានរួបរួមគ្នាប្រឆាំងនឹងរបបសាធារណរដ្ឋប្រជាមានិតកម្ពុជា។
៦- អ្នកនយោបាយផ្កាវីកគ្រប់រដូវ	អ្នកនយោបាយណា ដែលយកទេពកោសល្យ សមត្ថភាព បច្ចេកទេស យុទ្ធវិធី យុទ្ធសាស្ត្រ និង ទស្សនវិស័យ ដើម្បីសម្រេចបានជ័យជម្នះគ្រប់សម័យកាល។

៧- អ្នកនយោបាយព្រះអាទិត្យ **អ.** sun politician	អ្នកនយោបាយទាំងឡាយណាដែលគ្រប់គ្រងអំណាច ហើយ នៅក្នុងកាលៈទេសៈណាមួយ ដែលបានបាត់បង់អំណាចនោះទៅ ក្នុងរយៈពេលក្រោយមកទៀត ក៏បានចាប់យកអំណាចមកវិញ។ អ្នកនយោបាយប្រភេទនេះ គេហៅថា អ្នកនយោបាយព្រះអាទិត្យ។
៨- អ្នកនយោបាយអស្តង្គត	ឥស្សរជននយោបាយទាំងឡាយណាដែលទទួលជោគជ័យក្នុងនយោបាយ ហើយក៏បរាជ័យទៅវិញ។ ឧ. របបកម្ពុជាប្រជាធិបតេយ្យដឹកនាំដោយ ប៉ុល ពត បានដួលរលំ នៅថ្ងៃ៧ មករា ឆ្នាំ១៩៧៩ ហើយ ប៉ុល ពត ក៏បញ្ចប់ជីវិតនយោបាយរបស់ខ្លួន។
៩- នយោបាយអត្តឃាត **អ.** suicidal politics **បារ.** politique suicidaire	បុគ្គលឬក្រុមបក្សនយោបាយណាមួយដែលគេបង្កើតឡើងគ្មានមូលដ្ឋានរឹងមាំ ហើយត្រូវទទួលបរាជ័យនិងបាត់ឈ្មោះពីក្នុងបញ្ជីគណបក្សនយោបាយទៅវិញ ក្រោយពីមានការប្រកួតប្រជែង។
១០- ពិភពលោកមួយភូមិមួយ **អ.** one world one village **បារ.** un monde, un village	ពាក្យពេញនិយម ដែលគេប្រើប្រាស់ក្នុងសម័យសាកលភាវូបនីយកម្ម សំដៅទៅលើទំនាក់ទំនងរបស់មនុស្សកាន់តែមានភាពងាយស្រួល និង ឆាប់រហ័ស ឯឥទ្ធិពលនិងផលប៉ះពាល់ ក៏មានភាពរាលដាលយ៉ាងឆាប់រហ័សពាសពេញពិភពលោកដែរ ក្នុងវិស័យទាំងឡាយ ដូចជា នយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច សង្គម វប្បធម៌ បរិស្ថាន ព័ត៌មាន បច្ចេកវិទ្យា ការអប់រំ ជាដើម។ ឧ. វិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចនៅចុងឆ្នាំ២០០៨ បានធ្វើឱ្យប៉ះពាល់ដល់សេដ្ឋកិច្ចទូទាំងពិភពលោក។
១១- ជំងឺតួឯក **អ.** egotism **បារ.** égotisme (m.)	ទស្សនៈអត្មានិយម បុគ្គលនិយម ដែលប្រកាន់ថា មានតែខ្លួនទេដែលល្អជាង់គេ លើសគេ ផុតគេ ជាអ្នកសំខាន់ឬអស្ចារ្យជាងគេ ប្រសិនបើពុំមានវត្តមានរបស់ខ្លួនទេ ពុំមាននរណាផ្សេងអាចជំនួសខ្លួនបានឡើយ។
១២- យុទ្ធសាស្ត្រដុតឱ្យខ្លោចរោចឱ្យឆៅ	យុទ្ធសាស្ត្ររបស់អ្នកនយោបាយ ដែលរុញឬបង្អាក់បញ្ហាណាមួយឱ្យបរាជ័យ ហើយបង្ហាញបញ្ហានោះឱ្យសាធារណជនមើលឃើញ ដើម្បីឆក់យកអំណាចឬយកប្រៀបខាងនយោបាយ។ ម្យ៉ាងវិញទៀត ដើម្បីចាប់កំហុសឬទម្លាក់នរណាម្នាក់ចេញពីតំណែង គេក៏ប្រើវិធីនេះផងដែរ។
១៣- ចៅហ្វាយឡើងបុណ្យខុនឡើងសក្តិ	ការឡើងបុណ្យឬឥទ្ធិពលតាមរយៈចៅហ្វាយនាយរបស់ខ្លួន។ ជាធម្មតា កាលណាចៅហ្វាយនាយឡើងបុណ្យ ខុនដែលជាមន្ត្រីធ្វើការក្រោមឱវាទតែងតែឡើងសក្តិតាមឋានៈខ្ពស់ៗឬយ៉ាងហោចណាស់ក៏បានទទួលឥទ្ធិពលពីមេខ្លះៗដែរ។
១៤- យុទ្ធសាស្ត្រព្រួញមួយបាញ់បានសត្វពីរ **អ.** kill two birds with one stone **បារ.** faire d' une pierre deux coups	ភាពប៉ិនប្រសប់របស់អ្នកនយោបាយ ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាអ្វីមួយ ដោយប្រើមធ្យោបាយតែមួយ ហើយ អាចដោះស្រាយបញ្ហាពីរឬច្រើន ឬ ផ្តលគុប្រជែងពីរឬច្រើនបាន។

១៥- ការត្រួតពិនិត្យព័ត៌មាន **អ.** information control **បារ.** contrôle des informations	ការអង្កេតនិងតាមដានខ្លឹមសារព័ត៌មានដែលប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយទាំងអស់របស់រដ្ឋនិងឯកជន ដោយផ្អែកច្បាប់និងក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសារព័ត៌មានរបស់ទេសនីមួយៗ។ ឧ. នាពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយនៅប្រទេសមួយចំនួនត្រូវស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងនិងការត្រួតពិនិត្យព័ត៌មានពីរដ្ឋយ៉ាងតឹងរ៉ឹង។
១៦- វិទ្យាសាស្រ្តនយោបាយ **អ.** political science **បារ.** science politique	វិទ្យាសាស្រ្តសង្គមមួយបែបដែលសិក្សាជាប្រព័ន្ធអំពីជីវិតសង្គមនយោបាយនិងអំពីគ្រប់បាតុភូតនយោបាយទាំងអស់ដែលកើតមានឡើង ពោលគឺទំនាក់ទំនងរវាងស្ថាប័ននយោបាយនិងអង្គការនយោបាយ ដែលក្នុងនោះ មានរដ្ឋាភិបាល គណបក្សនយោ-បាយ អង្គការសង្គមនានា។ ឧ. នៅប្រទេសរុស្ស៊ីវិទ្យាសាស្រ្តនយោបាយបានក្លាយជាវិទ្យាសាស្រ្តឯករាជ្យមួយនៅចុងសតវត្សរ៍ទី២០។
១៧- អ្នកនយោបាយ **អ.** politician **បារ.** politicien	អ្នកធ្វើការទាក់ទងនឹងការងារនយោបាយឬជាអ្នកដោះស្រាយបញ្ហានយោបាយគ្រប់ប្រភេទ ដើម្បីបម្រើផលប្រយោជន៍សង្គមជាតិ។ ឧ. សមាជិកព្រឹទ្ធសភា សមាជិករដ្ឋសភា សមាជិករដ្ឋាភិបាលជាអ្នកនយោបាយ។
១៨- អ្នកធ្វើនយោបាយ **អ.** political player	ពលរដ្ឋទូទៅដែលមានគំនិត ទស្សនៈ ចក្ខុវិស័យ មនោគមវិជ្ជានយោបាយ ហើយ ធ្វើសកម្មភាពនយោបាយ យកនយោបាយជាអាជីព ក្នុងបំណងសម្រេចប្រយោជន៍អ្វីមួយរបស់ខ្លួន។ ឧ. សកម្មជនគណបក្សនយោបាយទាំងអស់ជាអ្នកធ្វើនយោបាយ។
១៩- អ្នកគាំទ្រនយោបាយ **អ.** political supporter **បារ.** supporteur politique	ពលរដ្ឋទាំងឡាយណាដែលចូលរួមគាំទ្រ ដោយផ្ទាល់ក្តី ដោយប្រយោលក្តី ទាំងផ្នែកស្មារតីនិងសម្ភារៈ ចំពោះគណបក្សនយោបាយណាមួយដែល ខ្លួនពេញចិត្ត។ ឧ. លទ្ធផលនៃការបោះឆ្នោតជ្រើសរើសតំណាងរាស្រ្ត ចំនួនអសនៈដែល ទទួលបានបញ្ជាក់ពីសំឡេងនៃអ្នកគាំទ្រនយោបាយ។
២០- រដ្ឋាភិបាល **អ.** government **បារ.** gouvernement (m.)	អង្គការចាត់តាំងរបស់ប្រជាជននៅក្នុងរដ្ឋមួយ ដែលមានរចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រងច្បាស់លាស់និងគ្រប់គ្រងកិច្ចការនានារបស់រដ្ឋ។ រដ្ឋាភិបាល គឺជាផ្នែកមួយរបស់រដ្ឋ គ្មានលក្ខណៈអចិន្ត្រៃយ៍និងអាចមានការផ្លាស់ប្តូរតាមរយៈបដិវត្តន៍ រដ្ឋប្រហារ ការបោះឆ្នោត និង វិធីផ្សេងៗខាងផ្លូវច្បាប់។ ឧ. ចលនាតស៊ូរបស់ខ្មែរក្រហមផ្តួលរំលំរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋខ្មែរ ប្រកបដោយជោគជ័យនៅថ្ងៃទី១៧ ខែមេសា ឆ្នាំ១៩៧៥។
២១- អធិបតេយ្យភាព **អ.** sovereignty **បារ.** souveraineté (f.)	អំណាចខ្ពស់បំផុតនៅក្នុងរដ្ឋ ដែលមានសិទ្ធិគ្រប់គ្រង កំណត់ និង ត្រួតពិនិត្យកិច្ចការនានារបស់រដ្ឋ ដោយគ្មានការជ្រៀតជ្រែកពីអ្នកដទៃ។ អធិបតេយ្យភាពនៃរដ្ឋមួយមានទិដ្ឋភាពពីរ គឺទិដ្ឋភាពខាងក្នុងនិងទិដ្ឋភាពខាងក្រៅ។ ទិដ្ឋភាពខាងក្នុងគឺរដ្ឋមានអំណាចពេញលេញក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រជាជនទាំងអស់នៅក្នុងរដ្ឋ។ ទិដ្ឋភាពខាងក្រៅគឺរដ្ឋមានឯករាជ្យភាពឬមិនចំណុះការគ្រប់គ្រងរបស់បរទេសនិងទាមទារឱ្យមានការទទួលស្គាល់ពីរដ្ឋដទៃ។ ឧ. ក្រោយពីបានទទួលឯករាជ្យពីបារាំងនៅថ្ងៃទី៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៣ ប្រទេសកម្ពុជាមានអធិបតេយ្យភាពពេញលេញ។

២២- រដ្ឋធម្មនុញ្ញ **អ.** constitution **បារ.** constitution (f.)	ច្បាប់កំពូលរបស់រដ្ឋ ដែលត្រូវបានប្រើជាមូលដ្ឋានសម្រាប់បង្កើតច្បាប់ផ្សេងៗ ដើម្បីគ្រប់-គ្រងរដ្ឋ។ ច្បាប់នេះកំណត់អំពីគោលការណ៍រួមនៃការបែងចែកអំណាចនៅក្នុងការគ្រប់-គ្រងរដ្ឋ ដំណើរប្រព្រឹត្តទៅនៃស្ថាប័នកំពូលរបស់រដ្ឋនិងសិទ្ធិនិងការទទួលខុសត្រូវជាមូល-ដ្ឋានរបស់ពលរដ្ឋគ្រប់រូប។ ឧ. រដ្ឋធម្មនុញ្ញដំបូងនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាត្រូវបានប្រកាសឱ្យប្រើជា ផ្លូវការដោយព្រះបាទនរោត្តមសីហនុនៅឆ្នាំ១៩៤៧ បន្ទាប់ពីសភាជាតិបានអនុម័តរួចមក។
២៣- អ្នកការទូត **អ.** diplomat **បារ.** diplomate (m.)	អ្នកដែលធ្វើការងារទាក់ទងទៅនឹងការទូត ហើយ ដែលត្រូវបានបញ្ជូនពីប្រទេសឬស្ថាប័នសាមីណាមួយ ដើម្បីទៅបំពេញការងារការទូតនៅបរទេស។ ឧ. លោក **យ៉ាស៊ូស៊ី អាហ្កាស៊ី** ជាអ្នកការទូតតំណាងអង្គការសហប្រជាជាតិ ដែលមានបេសកកម្មសម្របសម្រួលការងារក្នុងការរៀបចំការបោះឆ្នោតសាកលតាមបែបប្រជា-ធិបតេយ្យនៅកម្ពុជា ចាប់ពីឆ្នាំ១៩៩១ ដល់ ១៩៩៣។ ឧ. លោកស្រី **ម៉ាដឺលែន អលប្រាយ** អតីតរដ្ឋមន្ត្រីការបរទេសសហរដ្ឋ អាម៉េរិក គឺជាអ្នកការទូតដ៏ល្បីល្បាញរបស់សហរដ្ឋអាម៉េរិកដែលទទួលបេសកកម្មក្នុងការបញ្ចុះ-បញ្ចូលសមាជិកអង្គការណាតូ (NATO) និង បណ្តាប្រទេសដែលពាក់ព័ន្ធឱ្យចូលរួមធ្វើសង្គ្រាមនៅប្រទេសយូហ្គោស្លាវី នៅឆ្នាំ១៩៩៧។
២៤- អគ្គរដ្ឋទូត / អគ្គរាជទូត (ឯកអគ្គរដ្ឋទូត/ឯកអគ្គរាជទូត) **អ.** ambassador **បារ.** ambassadeur (m.)	អ្នកតំណាងខាងការទូតរបស់រដ្ឋមួយនៅបរទេស ដែលមានតំណែង (ឋានន្តរសក្តិ) ខ្ពស់ជាងគេបំផុត។ ឧ. ពីឆ្នាំ២០០៥ ដល់ ២០០៨ ឯកឧត្តម ជូសេព មុីសូមីលី (JOSEPH A. MUSSOMELI) ជាឯកអគ្គរដ្ឋទូតសហរដ្ឋអាម៉េរិកប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ។
២៥- អភ័យឯកសិទ្ធិដាច់ខាតការទូត **អ.** absolute diplomatic immunity **បារ.** immunité diplomatique absolue	អភ័យឯកសិទ្ធិពុំមែនត្រឹមតែមិនអនុញ្ញាតឱ្យមានការកាត់ទោសឬការអនុវត្តសាលក្រមទៅលើអ្នកការទូតប៉ុណ្ណោះទេ ថែមទាំងបានហាមឃាត់ការចាប់ផ្តើមនូវនីតិវិធីព្រហ្ម-ទណ្ឌចំពោះអ្នកការទូតផងដែរ ដូចជា ការចេញដីកាកោះអញ្ជើញអ្នកការទូតឱ្យមកចូលរួមការជំនុំជម្រះក្តីឬកោះអញ្ជើញឱ្យមកធ្វើជាកសិណសាក្សី ជាដើម។
២៦- ស្ថានទូត អ. embassy បារ. ambassade (*f.*)	១- ការិយាល័យឬនិវេសដ្ឋានផ្លូវការរបស់អគ្គរដ្ឋទូតនៅបរទេស។ ២- គោលជំហរ(ឥរិយាបថ) មុខងារឬការងាររបស់អគ្គរដ្ឋទូត។ ៣- បេសកកម្មការទូតដែលដឹកនាំដោយអគ្គរដ្ឋទូត។ ៤- អគ្គរដ្ឋទូតនិងបុគ្គលិករបស់គាត់។ ៥- មនុស្សមួយក្រុមដែលគេបញ្ជូនឱ្យទៅបំពេញបេសកកម្មការទូតនៅឯបរទេស។
២៧- បេសកកម្មការទូត អ. diplomatic mission បារ. mission diplomatique	ស្ថានតំណាងផ្លូវការរបស់ប្រទេសមួយប្រចាំនៅជានីនៃប្រទេសមួយទៀត ហើយ បេសកកម្មនេះអាចបង្កើតឡើងបាន លុះត្រាតែមានការព្រមព្រៀងគ្នាជាមុនរវាងប្រទេសទាំងពីរ។ ឧ. នៅថ្ងៃទី១៥ ខែឧសភា ឆ្នាំ១៩៩៦ ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាបានព្រមព្រៀងជាមួយសាធារណរដ្ឋកូរ៉េ(កូរ៉េខាងត្បូង) ដើម្បីស្តាបនាឡើងវិញនូវបេសកកម្មការទូតដែលបានអាក់ខានអស់រយៈពេលជាង២០ឆ្នាំមកហើយ។

២៨- អភ័យឯកសិទ្ធិការទូត អ. diplomatic immunity បារ. immunité diplomatique	សិទ្ធិទាំងឡាយដែលរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះផ្តល់ឱ្យដល់ស្ថានបេសកកម្មការទូតនិងបុគ្គលិកទាំងឡាយរបស់បេសកកម្មការទូតនោះឱ្យរួចផុតពីអំណាចយុត្តាធិការរបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដោយធានានូវភាពពុំអាចបំពារបំពានបាននិងការពារដល់ការអនុវត្តមុខងាររបស់បុគ្គលិកទាំងនោះ។
២៩- បុព្វសិទ្ធិការទូត អ. diplomatic privilege បារ. privilèges diplomatiques	សិទ្ធិទាំងឡាយដែលរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះផ្តល់ជូនសកម្មភាពការងាររបស់បេសកកម្មការទូតទាំងនោះ ដើម្បីដោះស្រាយបំបាត់ភាពសាំញ៉ាំរដ្ឋបាលទូទៅនៅក្នុងរដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ ដូចជា ការលើកលែងការបង់ពន្ធដីរបស់ស្ថានទូត ពន្ធលើបៀវត្សរ៍របស់បុគ្គលិកស្ថានទូត ការនាំចូលសម្ភារៈនិងយានជំនិះសម្រាប់ស្ថានបេសកកម្មនិងបុគ្គលិកផ្ទាល់ខ្លួន ដោយការបង់ពន្ធជាបន្ទុករបស់រដ្ឋម្ចាស់ផ្ទះ។
៣០- ស្ថានកុងស៊ុល អ. Consulate បារ. consulat (m.)	ការិយាល័យដែលបង្កើតឡើងដោយរដ្ឋមួយនៅក្នុងរាជធានីឬទីក្រុងសំខាន់ៗរបស់រដ្ឋមួយទៀតក្នុងគោលបំណងជួយគាំទ្រនិងការពារប្រជាពលរដ្ឋរបស់គេក្នុងការធ្វើដំណើរនិងស្នាក់នៅទីនោះ។ ការិយាល័យនេះទទួលបន្ទុកលើការងាររដ្ឋបាលសំខាន់ៗនានា ដូចជា ការចេញទិដ្ឋាការឱ្យប្រជាពលរដ្ឋនៅក្នុងប្រទេសនោះ ដែលមានបំណងធ្វើដំណើរទៅប្រទេសស្ថានកុងស៊ុលតំណាងនោះ។ ស្ថានកុងស៊ុលទាំងអស់ ទោះបីជា នៅតាមរាជធានីឬទីក្រុងសំខាន់ៗនានាក៏ដោយ គឺស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់ឯកអគ្គរដ្ឋទូតឬស្ថានទូតរបស់ប្រទេសសាមី។
៣១- ភារធារី **អ.** chargé d' affaires **បារ.** chargé d' affaires	១- ប្រមុខបេសកកម្មការទូតថ្នាក់ទី៣ នៅជាអចិន្ត្រៃយ៍អមក្រសួងការបរទេស។ ២- សមាជិកបេសកកម្មការទូតទទួលបន្ទុកទទួលខុសត្រូវជាប្រមុខបេសកកម្មការទូតស្តីទី ក្នុងករណីអវត្តមានរបស់ប្រមុខបេសកកម្មការទូត។ ៣- តាមក្រមរដ្ឋប្រវេណីមានន័យថា មន្ត្រីការទូតដែលទទួលភារកិច្ចជាមន្ត្រីអគ្រានុកូលដ្ឋានប្រចាំស្ថានទូត។ មន្ត្រីការទូតជាន់ខ្ពស់ដែលមានឋានៈបន្ទាប់ពីឯកអគ្គរដ្ឋទូត ហើយទទួលភារកិច្ចជាប្រធានបេសកកម្មការទូត ដោយជំនួសឯកអគ្គរដ្ឋទូត នៅពេលដែលឯកអគ្គរដ្ឋទូតអវត្តមាន។ ឧ. លោក R. Eko Indiarto R ត្រូវបានតែងតាំងឱ្យមកធ្វើជាប្រធានបេសកកម្មការទូតឥណ្ឌូណេស៊ីបណ្តោះអាសន្នប្រចាំព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានឋានៈជាភារធារី បន្ទាប់ពីឯកឧត្តម Nurrachman Oerip អតីតឯកអគ្គរដ្ឋទូតសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូណេស៊ីប្រចាំប្រទេសកម្ពុជាបានបញ្ចប់បេសកកម្មការទូតរបស់ខ្លួន។
៣២- សន្ធិសញ្ញា អ. treaty បារ. traité (m.)	កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិដែលធ្វើឡើងរវាងរដ្ឋនិងរដ្ឋ នៅក្នុងទម្រង់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ហើយ ស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់អន្តរជាតិ។ វាជាកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងភាគីពីរឬច្រើនដែលជាប្រធាននៃនីតិអន្តរជាតិសំដៅបង្កើតឱ្យមានឥទ្ធិពលខាងផ្លូវច្បាប់ និង ស្ថិតនៅក្រៅច្បាប់អន្តរជាតិ។ សន្ធិសញ្ញាត្រូវធ្វើឡើងដោយស្ម័គ្រចិត្តពីភាគីទាំងអស់ ដែលក្នុងន័យនេះ សន្ធិសញ្ញាអាចត្រូវបានចាត់ទុកជាកិច្ចសន្យាគតិយុត្តិ ដែលមានអានុភាពអនុវត្តតាមផ្លូវច្បាប់ជាលក្ខណៈបង្ខំចំពោះគ្រប់ភាគីទាំងអស់ហើយ ដែលមានភាពខុស

	ប្លែកពីសេចក្ដីប្រកាសធម្មតា។ ឧ. សន្ធិសញ្ញាសន្តិភាពទីក្រុងវែកសៃ (Versailles) ឆ្នាំ១៩១៩ គឺជាសន្ធិសញ្ញាមួយ ដែលបានបញ្ចប់សង្គ្រាមលោកលើកទី១ជាផ្លូវការ(១៩១៤-១៩១៨)។ សន្ធិសញ្ញានេះបានបង្កើតសង្គមប្រជាជាតិ ដែលបានកំណត់ពីសិទ្ធិកាតព្វកិច្ចរបស់មហាអំណាច ដែលឈ្នះនិងចាញ់សង្គ្រាម និង បានបង្កើតប្រព័ន្ធចាប់បង្ខំមួយ ដែលតាមរយៈនេះ ប្រជាជាតិរីកចម្រើនទទួលបានការគ្រប់គ្រងស្របច្បាប់ទៅលើប្រជាជន ដែលស្ថិតនៅក្រោមអាណានិគមរបស់ខ្លួន។
៣៣- អនុសញ្ញាអន្តរជាតិ **អ.** international convention **បារ.** convention internationale	ជាទូទៅ ន័យនៃពាក្យអនុសញ្ញាអន្តរជាតិមានលក្ខណៈដូចគ្នានឹងន័យរបស់ពាក្យសន្ធិសញ្ញាដែរ។ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃអនុសញ្ញាគឺ៖ - អនុសញ្ញាមានន័យនិងចាត់ទុកដូចជាច្បាប់សន្មត (ច្បាប់មានលក្ខណៈទូទៅ និងមានភាពប្រាកដប្រជា ដែលត្រូវបានប្រជាជាតិទាំងឡាយលើសាកលលោកសុខចិត្តទទួលយកថា ជាកាតព្វកិច្ចខាងផ្លូវច្បាប់)។ - អនុសញ្ញាត្រូវបើកឱ្យមានការចូលរួមពីសំណាក់សហគមន៍អន្តរជាតិទាំងមូលឬពីបណ្ដារដ្ឋនានាមួយចំនួនធំ។ ឧ. អនុសញ្ញាស្ដីពីការទប់ស្កាត់និងការដាក់ទណ្ឌកម្ម នៃឧក្រិដ្ឋកម្មប្រល័យពូជសាសន៍ឆ្នាំ១៩៥១ អនុសញ្ញាស្ដីពីច្បាប់សមុទ្រ អនុសញ្ញាស្ដីពីបុព្វសិទ្ធិ និង អភ័យឯកសិទ្ធិរបស់អង្គការសហប្រជាជាតិឆ្នាំ១៩៤៦ អនុសញ្ញាទីក្រុងវីយែនស្ដីពីទំនាក់ទំនងការទូតឆ្នាំ១៩៦១។
៣៤- អន្តរាគមន៍ការទូត អ.diplomatic intervention បារ. intervention diplomatique	អន្តរាគមន៍មួយដែលត្រូវបានធ្វើឡើងដោយអង្គការសហប្រជាជាតិឬអង្គការអន្តរជាតិនៅពេលមានជម្លោះអន្តរជាតិកើតឡើង។ អន្តរាគមន៍នេះ មិនមានប្រើអំពើហិង្សាដូចអន្តរាគមន៍យោធាទេ ហើយមានទម្រង់ចំនួន៤ ដូចខាងក្រោម៖ ១- ការអង្កេត(inquiry)៖ ការស្វែងរកការពិត ដោយអ្នកអង្កេតការណ៍អញ្ញាក្រឹត។ ២- ការសម្របសម្រួល(good offices)៖ ការលើកទឹកចិត្តភាគីនានាឱ្យ ចរចាគ្នាដោយប្រកាន់ជំហរអញ្ញាក្រឹតក្នុងការចរចា។ ៣- សន្ធានកម្ម(Mediation)៖ ការស្នើឡើងជាដំណោះស្រាយ ដោយធ្វើជាអន្តរការីរវាងភាគីទាំងសងខាង។ ភ្នាក់ងារនេះមានតួនាទីសម្របសម្រួលឱ្យមានដំណោះស្រាយសន្តិវិធី ប៉ុន្តែគ្មានអំណាចចាប់បង្ខំឱ្យភាគីជម្លោះទទួលយកដំណោះស្រាយរបស់ខ្លួនឡើយ។ តួនាទីរបស់អ្នកសម្របសម្រួល គឺគ្រាន់តែផ្ដល់ឱវាទតែប៉ុណ្ណោះ។ ៤- ការសម្រុះសម្រួល(conciliation)៖ នីតិវិធីដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយគណៈកម្មការមួយ ដែលទទួលបានការទុកចិត្តនិងមានការឯកភាពពីភាគីជម្លោះ ដើម្បីតម្រង់ទិសភាគីនានាក្នុងការស្វែងរកដំណោះស្រាយមួយ ដែលមិនចងកាតព្វកិច្ច និង ដើម្បីផ្សះផ្សាជម្លោះរវាងភាគីនានា។
៣៥- ផ្ដាច់ការ អ. absolute បារ. absolu	- បញ្ញត្តិដែលស្ដែងពីបុគ្គលដែលធ្វើឡើងដោយមិនចំណុះទៅលើអ្វីមួយ។ - បញ្ញត្តិដែលស្ដែងពីការគ្មានការបែងចែកអំណាច។

៣៦- ផ្តាច់ការនិយម អ. absolutism បារ. absolutism (m.)	ទម្រង់ដឹកនាំរដ្ឋដែលអំណាចដឹកនាំស្ថិតនៅក្នុងកណ្តាប់ដៃមនុស្សម្នាក់នូវអំណាចទាំងបី គឺ អំណាចនីតិបញ្ញត្តិ អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ និង អំណាចតុលាការ។ ឧ. របបរាជានិយមផ្តាច់ការ។
៣៧- រដ្ឋាភិបាលផ្តាច់ការ អ. absolute government បារ. gouvernement absolu	រដ្ឋាភិបាលដែលដឹកនាំដោយមនុស្សម្នាក់ឬមនុស្សមួយក្រុម ហើយគ្រប់ដណ្តប់លើអំណាចទាំងបី គឺ អំណាចនីតិបញ្ញត្តិ អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ និង អំណាចតុលាការ។ រដ្ឋាភិបាលប្រភេទនេះមិនអនុញ្ញាតឱ្យប្រជាជនមានសិទ្ធិបោះឆ្នោតតាមលទ្ធិប្រជាធិប-តេយ្យសេរីពហុបក្ស និង មានសិទ្ធិបញ្ចេញមតិក្នុងកិច្ចការរដ្ឋឡើយ។ ឧ. ប្រព័ន្ធដឹកនាំរដ្ឋបែបរាជានិយមផ្តាច់ការនិងកុម្មុយនីស្តនិយម តែងតែដឹកនាំរដ្ឋដោយរដ្ឋាភិបាលផ្តាច់ការ។
៣៨- សេចក្តីប្រកាសអន្តរ-ជាតិ អ. international declaration បារ. déclaration internationale	លិខិតូបករណ៍អន្តរជាតិផ្សេងៗមានលក្ខណវិនិច្ឆ័យ ដូចជា៖ ១- រាល់សេចក្តីប្រកាសមិនអាចចងភ្ជាប់ជាកាតព្វកិច្ចតាមផ្លូវច្បាប់ទាំងអស់នោះទេ។ ២- សេចក្តីប្រកាសគឺគ្រាន់តែចង់បង្ហាញឱ្យដឹងពីគោលបំណងអ្វីមួយរបស់ភាគីណាមួយ។ ៣- ក្នុងករណីមួយចំនួន មានសេចក្តីប្រកាសខ្លះអាចមានឥទ្ធិពលចំពោះការអនុវត្តជាអន្តរជាតិ ហើយ អាចចងភ្ជាប់កាតព្វកិច្ចជាច្បាប់ទំនៀមទម្លាប់អន្តរជាតិ និង ច្បាប់អន្តរជាតិទូទៅ ក្នុងដំណាក់កាលក្រោយមកទៀត។ ឧ. - សេចក្តីប្រកាសសកលស្តីពីសិទ្ធិមនុស្ស ក្រោយមកបានក្លាយជាច្បាប់អន្តរជាតិដែលចងភ្ជាប់ប្រជាជាតិទាំងឡាយឱ្យគោរពតាម។ - សេចក្តីប្រកាសស្តីពីព្រែកដឹកស៊ុយអេនិងការរៀបចំដើម្បីអនុវត្តនៅឆ្នាំ១៩៥៧។
៣៩- វិសោធនកម្ម អ. amendment បារ. amendement (m.)	ការកែប្រែឬបន្ថែមទៅលើបទដ្ឋាននិងមាត្រានៃច្បាប់រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដូចជា ច្បាប់អន្តរជាតិ ឬរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង ច្បាប់ក្នុងស្រុកមួយឬច្រើន។ ឧ. រដ្ឋធម្មនុញ្ញឆ្នាំ១៩៩៣នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មប្រាំមួយលើក។ ការធ្វើវិសោធនកម្មលើកទី១ គឺកែប្រែមាត្រា២៨ ដែលត្រូវបានអនុម័តនៅថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤។ លើកទី២ នៅថ្ងៃទី៤ ខែមីនា ឆ្នាំ១៩៩៩។ លើកទី៣ នៅថ្ងៃទី២ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០១។ លើកទី៤ នៅថ្ងៃទី៨ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០០៤។ លើកទី៥ នៅថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០០៥ និង លើកទី៦ នៅថ្ងៃទី២ ខែមីនា ឆ្នាំ២០០៦។
៤០- អំណាចនីតិបញ្ញត្តិ អ. legislative បារ. législative (f.)	- អំណាចក្នុងការតាក់តែង និង អនុម័តច្បាប់។ ឧ. នៅក្នុងប្រទេសសេរីពហុបក្ស ដូចនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អំណាចនីតិបញ្ញត្តិ ត្រូវបានប្រគល់ជូនរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភា។ - អំណាចរបស់ស្ថាប័នសភាដែលមានកាតព្វកិច្ចបង្កើតនិងអនុម័តច្បាប់។ នៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា អង្គការនីតិបញ្ញត្តិ(សភា) គឺមានរដ្ឋសភា និង ព្រឹទ្ធសភា។ ឧ. មាត្រា៩០ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាចែងថា រដ្ឋសភាជាអង្គការដែលមានអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ ហើយ បំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដូចបានកំណត់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញនិងច្បាប់ជាធរមាននិងតាមមាត្រា៩៩ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថាព្រឹទ្ធ-សភាជាអង្គការដែលមានអំណាចនីតិបញ្ញត្តិ ហើយបំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនដូចបានកំណត់នៅក្នុងរដ្ឋធម្មនុញ្ញ និង ច្បាប់ជាធរមាន។

៤១- អំណាចនីតិប្រតិបត្តិ អ. executive power បារ. pouvoir executif	អំណាចមួយក្នុងចំណោមអំណាចទាំងបីរបស់រដ្ឋ ដែលទទួលបន្ទុកប្រតិបត្តិតាមច្បាប់ និង អនុវត្តច្បាប់។ ឧ. នៅប្រទេសកម្ពុជា អំណាចនីតិប្រតិបត្តិសំដៅដល់គណៈរដ្ឋមន្ត្រី ដែលជារាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា ដឹកនាំដោយនាយករដ្ឋមន្ត្រីមួយរូប អមដោយ ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ព្រមទាំងមានទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី និង រដ្ឋលេខាធិការជាសមាជិក។
៤២- អំណាចតុលាការ អ. judiciary power បារ. pouvoir judiciaire	អំណាចមួយក្នុងចំណោមអំណាចទាំងបីរបស់រដ្ឋ ដែលទទួលបន្ទុកជម្រះក្ដី។ ឧ. មាត្រា១២៨ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាឆ្នាំ ១៩៩៣ បានចែងថា អំណាចតុលាការជានារក្សាអនាគតិនិងការពារសិទ្ធិសេរីភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ។ អំណាចតុលាការគ្របដណ្ដប់ទៅលើរឿងក្ដីទាំងអស់ រួមទាំងរឿងក្ដីរដ្ឋបាលផង។ អំណាចនេះត្រូវប្រគល់ឱ្យតុលាការកំពូល និង សាលាជម្រះក្ដីគ្រប់ផ្នែកនិងគ្រប់ជាន់ថ្នាក់។
៤៣- សិទ្ធិស្វ័យសម្រេច អ. autodetermination បារ. autodetermination (f.)	សិទ្ធិក្នុងការសម្រេចចិត្តដោយឯករាជ្យរបស់បុគ្គល ក្រុម សហគមន៍ ស្ថាប័ន ឬ ប្រទេសណាមួយ។ ឧ. ស្របតាមស្មារតីរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាកម្ពុជាឆ្នាំ១៩៩៣ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរគ្រប់រូបមានសិទ្ធិស្វ័យសម្រេចក្នុងការជ្រើសរើសតំណាងរាស្ត្រ ដែលខ្លួនពេញចិត្ត។ ឧ. នៅឆ្នាំ២០០២ ប្រជាជនទីម័រខាងកើតបានប្រើប្រាស់សិទ្ធិស្វ័យសម្រេចក្នុងការបង្កើតរដ្ឋឯករាជ្យមួយដោយខ្លួនឯង។
៤៤- ស្វ័យធនភាព អ. autarky បារ. autarcie (f.)	ប្រព័ន្ធសេដ្ឋកិច្ចបិទជិតនៃប្រទេសមួយដែលមានការគ្រប់គ្រងដោយខ្លួនឯង ហើយរស់នៅដោយពឹងផ្អែកលើធនធានរបស់ខ្លួនផ្ទាល់។ ឧ. ក្រោយវិបត្តិសេដ្ឋកិច្ចពិភពលោកឆ្នាំ១៩២៩ **មុំសូលីនី** បានអនុវត្តនយោបាយស្វ័យធនភាពនៅប្រទេសអ៊ីតាលី។
៤៥- លិខិតឆ្លងដែន **អ.** passport **បារ.** passeport (m.)	ឯកសារផ្លូវការដែលបញ្ជាក់អំពីអត្តសញ្ញាណនិងសញ្ជាតិរបស់ពលរដ្ឋ ដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផ្ដល់ឱ្យសម្រាប់ធ្វើដំណើរទៅបរទេស ក្រោមការគាំពាររបស់រដ្ឋាភិបាលសាមី។
៤៦- លិខិតឆ្លងដែនការទូត **អ.** diplomatic passport **បារ.** passeport diplomatique	លិខិតឆ្លងដែនដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផ្ដល់ឱ្យមន្ត្រីការទូតនិងឥស្សរជនជាន់ខ្ពស់សម្រាប់បំពេញបេសកកម្មនៅបរទេសតាមការកំណត់របស់រដ្ឋនីមួយៗ។ ឧ. យោងអនុក្រឹត្យលេខ២០២ អនក្រ-បក ចុះថ្ងៃទី០៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៨ របស់រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា លិខិតឆ្លងដែនការទូត ចេញថ្វាយ និង ជូនដល់ឥស្សរជនជាន់ខ្ពស់ និងមន្ត្រីការទូតខ្មែរទៅតាមលំដាប់នៃឋានន្តរសក្តិ និង មុខតំណែង ព្រមទាំងសហព័ទ្ធនិងកូន ដែលនៅក្នុងបន្ទុកនៅលីវ ហើយមានអាយុក្រោម១៨ឆ្នាំ ដូចខាងក្រោម៖ ១- ព្រះមហាវីរក្សត្រ ព្រះវររាជមាតា ព្រះមហាក្សត្រ ព្រះមហាក្សត្រិយានី ឬ សម្ដេចព្រះរាជអគ្គមហេសី។ ២- ព្រះរាជបុត្រា ព្រះរាជបុត្រី ព្រមទាំងព្រះរាជវង្សានុវង្ស ដែលបញ្ជាក់ដោយក្រសួងព្រះបរមរាជវាំង។

	៣- ប្រធាន អនុប្រធាន និង សមាជិកព្រឹទ្ធសភា ប្រធាន អនុប្រធាន និង សមាជិករដ្ឋសភា។ ៤- ប្រធាន និង សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ។ ៥- នាយករដ្ឋមន្ត្រី ឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រី ព្រមទាំង រដ្ឋលេខា-ធិការ(ដែលជាប្រធានស្ថាប័នរបស់រាជរដ្ឋាភិបាល) ទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល។ ៦- ប្រធានតុលាការកំពូល អគ្គព្រះរាជអាជ្ញាអមតុលាការកំពូល។ ៧- អគ្គមេបញ្ជាការនៃកងយោធពលខេមរភូមិន្ទនិងអគ្គស្នងការនគរបាលជាតិ។ ៨- ឧត្តមប្រឹក្សាផ្ទាល់របស់ព្រះមហាក្សត្រនិងឥស្សរជនដែលមានងារជាសម្តេច។ ៩- អតីតប្រធានព្រឹទ្ធសភា អតីតប្រធានរដ្ឋសភា អតីតនាយករដ្ឋមន្ត្រី អតីតឧបនាយករដ្ឋមន្ត្រី និង អតីតរដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងការបរទេស។ ១០- នាយកខុទ្ទកាល័យព្រះមហាក្សត្រ នាយកខុទ្ទកាល័យ ប្រធានព្រឹទ្ធសភា នាយកខុទ្ទកាល័យប្រធានរដ្ឋសភា នាយកខុទ្ទកាល័យ នាយករដ្ឋមន្ត្រី ដែលតែងតាំងដោយព្រះរាជក្រឹត្យ។ ១១- ប្រធានពិធីការរបស់ព្រះមហាក្សត្រ ប្រធានពិធីការរបស់ប្រធានព្រឹទ្ធសភា ប្រធានពិធីការរបស់រដ្ឋសភា និង ប្រធានពិធីការរបស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី។ ១២- មន្ត្រីការទូតចាប់ពីអនុព័ន្ធឡើងទៅ ដែលត្រូវទៅធ្វើការនៅស្ថានទូត និងកុងស៊ុលនៅបរទេស។ ១៣- លិខិតឆ្លងដែនការទូតចេញថ្វាយនិងប្រគេនសម្តេចព្រះអគ្គមហាសង្ឃរាជាធិបតី សម្តេចព្រះសង្ឃរាជទាំងពីរគណៈ និង មន្ត្រីសង្ឃដែលមានងារជាសម្តេច។
៤៧- លិខិតឆ្លងដែនផ្លូវការ **អ.** service passport **បារ.** passeport de service	លិខិតឆ្លងដែនដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់ឱ្យមន្ត្រីរាជការទូទៅ សម្រាប់បំពេញបេសកកម្មជាផ្លូវការនៅបរទេស តាមការកំណត់របស់រដ្ឋនីមួយៗ។ ឧ. យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ៦៨ អនក្រ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៤ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លិខិតឆ្លងដែនផ្លូវការផ្តល់ជូនមន្ត្រីរាជការខ្មែរ សម្រាប់តែទៅបំពេញបេសកកម្មផ្លូវការនៅក្រៅប្រទេសប៉ុណ្ណោះ៖ ១- សមាជិកគណៈកម្មាធិការជាតិរៀបចំការបោះឆ្នោត។ ២- ទីប្រឹក្សាឬជំនួយការមានឋានៈស្មើប្រធាននាយកដ្ឋានដល់អនុរដ្ឋលេខាធិការ។ ៣- អនុប្រធានសាលាឧទ្ធរណ៍ អគ្គព្រះរាជអាជ្ញារងសាលាឧទ្ធរណ៍ ចៅក្រម ព្រះរាជអាជ្ញា និង ព្រះរាជអាជ្ញារង។ ៤- អនុប្រធានអាជ្ញាធរជាតិ អនុប្រធានគណៈកម្មាធិការជាតិ អនុប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិ និង អនុប្រធានស្ថាប័នថ្នាក់ជាតិនានា។ ៥- ប្រធានសហគ្រាសសាធារណៈនិងគ្រឹះស្ថានសាធារណៈ របស់រដ្ឋ។ ៦- មន្ត្រីដែលមានមុខតំណែងចាប់ពីអនុប្រធានការិយាល័យឡើងទៅ។ ៧- មន្ត្រីយោធានិងនគរបាល ឋានៈចាប់ពីវរសេនីយ៍ត្រីឡើងទៅ។ ៨- បុគ្គលិកបម្រើសេវាស្ថានបេសកកម្មការទូត និង កុងស៊ុល នៅក្រៅប្រទេស។

	៩- អង្គរក្សអមដំណើរគណៈប្រតិភូថ្នាក់ដឹកនាំជាន់ខ្ពស់ នៃព្រឹទ្ធសភា រដ្ឋសភា និង រាជរដ្ឋាភិបាល។ ១០- លិខិតឆ្លងដែនផ្លូវការប្រគេនមន្ត្រីសង្ឃទាំងពីរគណៈចាប់ពីអនុគណ ឡើងទៅ។
៤៨- លិខិតឆ្លងដែនធម្មតា **អ.** normal passport **បារ.** passeport normal	លិខិតឆ្លងដែនដែលអាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចផ្តល់ឱ្យពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទ សម្រាប់ធ្វើដំណើរទៅបរទេស តាមការកំណត់របស់រដ្ឋនីមួយៗ។ ឧ. យោងតាមអនុក្រឹត្យលេខ៦៨ អនក្រ ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែតុលា ឆ្នាំ១៩៩៤ នៅព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា លិខិតឆ្លងដែនធម្មតាសម្រាប់ផ្តល់ជូនពលរដ្ឋខ្មែរទាំងពីរភេទ ដែលមានអាយុចាប់ពី១៨ឆ្នាំឡើងទៅ សម្រាប់ធ្វើដំណើរទៅបរទេស។ កុមារអាយុតិចជាង១៨ឆ្នាំ អាចស្នើសុំលិខិតឆ្លងដែននេះផ្ទាល់ខ្លួនបាន បើមានការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីឪពុកម្តាយឬអាណាព្យាបាលដោយមានភ្ជាប់បណ្ណសម្គាល់គ្រួសារឬសំបុត្រកំណើតភ្ជាប់មកជាមួយពាក្យសុំលិខិតឆ្លងដែនរបស់សាមីខ្លួន។ ក្នុងករណីមានអាយុតិចជាង១២ឆ្នាំ ហើយ ធ្វើដំណើររួមជាមួយឪពុកម្តាយឬអាណា-ព្យាបាលកុមារទាំងនោះត្រូវចុះក្នុងលិខិតឆ្លងដែន ឬ ឯកសារធ្វើដំណើររបស់ឪពុកម្តាយឬអាណាព្យាបាល។
៤៩- ស្វ័យគ្រប់គ្រង អ. self-goverment បារ. libre-administration	របៀបគ្រប់គ្រងដោយស្វ័យតរបស់បុគ្គល គ្រួសារ សហគមន៍ អង្គការ ស្ថាប័ន សហគ្រាស ឧ. អគ្គិសនីកម្ពុជាទទួលបានស្វ័យគ្រប់គ្រងពីរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា។
៥០- អាណានិគមនិយម អ. colonialism បារ. colonialism (m.)	ទម្រង់ដោយឡែកមួយនៃប្រព័ន្ធនយោបាយឬលទ្ធិ និង ការអនុវត្តជាក់ស្តែង ដែលនៅក្នុងនោះមហាអំណាចមានលក្ខណៈរឹងប៉ឹងទៅបានដោយសារការឈ្លានពាន ការកាន់កាប់ទឹកដី និង ប្រជាជននៃប្រទេសដែល គេហៅថា ប្រទេសអាណានិគម។ ឧ. នៅថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ឆ្នាំ១៨៦៣ បារាំងបានដាក់អាណាព្យាបាលនៅ ប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈការចុះនូវសន្ធិសញ្ញាជាមួយព្រះបាទនរោត្តម។ ក្រោយមកទៀត រូបភាពអាណាព្យាបាលនេះត្រូវបានដូរមកជាអាណានិគមវិញ តាមរយៈការចុះសន្ធិ-សញ្ញាមួយថ្មីទៀត នៅថ្ងៃទី១៧ ខែមិថុនា ឆ្នាំ១៨៨៤។
៥១- អាណាព្យាបាល អ. protectorate បារ. protectorat (m.)	របបគតិយុត្តដោយសន្ធិសញ្ញាមួយដែលរដ្ឋឬទឹកដីមួយ ត្រូវបានដាក់ឱ្យនៅក្រោមការគ្រប់គ្រង និង ការការពារនៃរដ្ឋមួយទៀតដែលមានអំណាចខ្លាំងជាង។ រដ្ឋដែលនៅក្រោមអាណាព្យាបាល មានសិទ្ធិរក្សារដ្ឋាភិបាលឬរដ្ឋបាលរបស់ខ្លួនបាន។ ឧ. នៅថ្ងៃទី១១ ខែសីហា ឆ្នាំ១៨៦៣ បារាំងបានមកដាក់អាណាព្យាបាលនៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈការចុះសន្ធិសញ្ញាជាមួយនឹងព្រះបាទនរោត្តម។
៥២- អធិការបតី អ. chancellor បារ. chancelier (m.)	ប្រមុខរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសមួយចំនួន។ ឧ. ប្រមុខដឹកនាំរដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសអាល្លឺម៉ង់ មានងារជាអធិការបតី។
៥៣- ប្រជាជាតិ អ. nation បា. nation (f.)	ក្រុមមនុស្សដែលរស់នៅលើទឹកដីមួយ ស្ថិតនៅក្រោមការគ្រប់គ្រងរបស់រដ្ឋាភិបាលមួយមានសញ្ជាតិនិងភាសាផ្លូវការតែមួយ មានវប្បធម៌ដូចគ្នាឬផ្សេងៗគ្នា ទំនៀមទម្លាប់ប្រហាក់ប្រហែលគ្នា មានប្រវត្តិសាស្ត្រទាក់ទងរវាងជាតិសាសន៍ដែលរស់នៅជាមួយគ្នា។

	ឧ. មុនខែមិថុនា ឆ្នាំ១៩៩១ អតីតប្រទេសយូហ្គោស្លាវីជារដ្ឋសហព័ន្ធដែលមានប្រជាជាតិ៦ជាផ្លូវការ រួមមាន ស៊ែប៊ី៣៦%, ក្រូអាត២០%, អាល់បានី៩%, ស្លូវេនី៨%, ម៉ាសេដូន៦% និង ម៉ុងតេណេក្រូ ២,៦%។
៥៤- មូលធននិយម អ. capitalism បារ. capitalism (m.)	ប្រព័ន្ធនយោបាយនិងសេដ្ឋកិច្ច ដែលតាមរយៈនោះ ឯកជនរៀបចំនិងគ្រប់គ្រងវិស័យពាណិជ្ជកម្មនិងឧស្សាហកម្ម។
៥៥- អាណានិគម អ. colony បារ. colonie (f.)	ប្រទេសឬតំបន់មួយដែលត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយប្រទេសផ្សេងមួយទៀតដែលមានអំណាចខ្លាំងជាង។ ឧ. ប្រទេសកម្ពុជាធ្លាប់ជាអាណានិគមរបស់ប្រទេសបារាំងពីឆ្នាំ១៨៨៤ដល់ឆ្នាំ១៩៥៣។
៥៦- ឯករាជ្យ អ. independence បារ. indépendance (f.)	ភាពនៃរដ្ឋឬប្រទេសដែលមានសិទ្ធិនិងសេរីភាពពេញបរិបូរក្នុងការគ្រប់គ្រងប្រទេសខ្លួនឯង មិនចំណុះប្រទេសដទៃ។ ឧ. ប្រទេសកម្ពុជាបានទទួលឯករាជ្យពីប្រទេសបារាំងនៅថ្ងៃទី៩ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៥៣។
៥៧- សញ្ជាតិ អ. nationality បារ. nationalité (f.)	ចរិតឬលក្ខណៈរបស់ប្រជាជាតិមួយដែលរស់នៅរួមគ្នាក្នុងក្របខណ្ឌនៃសហគន៍មួយដែលមានទឹកដី ភាសា ទំនៀមទម្លាប់ និង សេចក្ដីប៉ងប្រាថ្នារួម។ លក្ខណៈពិសេសនៃសញ្ជាតិរបស់ប្រជាជាតិមួយអាចកើតមានឡើងតាមរយៈកំណើតឬធម្មជាតិនីយកម្ម, **សញ្ជាតូបនីយកម្ម** អត្តសញ្ញាណកម្ម អាពាហ៍ពិពាហ៍ ការសុំកូនមកចិញ្ចឹម, នីតិនីយកម្ម និង ការផ្ទេរ ការគ្រប់គ្រងដែនដីពីរដ្ឋមួយទៅរដ្ឋមួយទៀត។ ឧ. នៅក្នុងសម័យកាលសង្គ្រាមនៃប្រទេសកម្ពុជាពីឆ្នាំ១៩៧០-១៩៧៩ ប្រជាជនខ្មែរមួយចំនួនបានភៀសខ្លួនទៅរស់នៅបរទេស ដូចជា ប្រទេសបារាំង អាម៉េរិក អូស្ត្រាលី ។ល។ ហើយក្រោយមកពួកគេបានទទួលសញ្ជាតិបារាំង អាម៉េរិក និង អូស្ត្រាលី តាមរយៈនីតិនីយកម្ម។
៥៨- អាណានិគមនិយមបែបថ្មី អ. neo-colonialism បារ. néo-colonialisme(m.)	ទម្រង់ថ្មីនៃអាណានិគមនិយមដែលប្រើសម្ពាធផ្នែកសេដ្ឋកិច្ច នយោបាយ វប្បធម៌ ឬ សម្ពាធផ្សេងៗទៀត ដោយប្រទេសដែលមានអំណាចខ្លាំងជាង ដើម្បីត្រួតត្រាឬមានឥទ្ធិពលទៅលើប្រទេសដែលមានការអភិវឌ្ឍតិចតួច។
៥៩- អព្យាក្រឹតនិយម អ. neutralism បារ. neutralism (m.)	លទ្ធិឬប្រព័ន្ធនយោបាយដែលប្រទេសមួយប្រកាន់យកគោលការណ៍អព្យាក្រឹតក្នុងទំនាក់ទំនងជាមួយប្រទេសណាមួយ ឬ ក្រុមប្រទេសណាមួយក្នុងគោលបំណងគេចពីការជ្រៀតជ្រែករបស់ប្រទេសមហាអំណាចនិងដើម្បីរក្សាសន្តិភាព។ លទ្ធិនេះបាននាំមកដល់ការបង្កើតចលនាមិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ។
៦០- អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នា អ. memorandum of understanding បារ. mémorandum d'entente	លិខិតូបករណ៍អន្តរជាតិទាំងឡាយណាដែលមានទម្រង់ជាលិខិតទោល ហើយមិនតម្រូវឱ្យមានការផ្ដល់សច្ចាប័ន។ ឧ. អនុស្សរណៈនៃការយោគយល់គ្នារវាងរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា និង រដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រថៃ ស្ដីពីការវាស់វែងនិងខណ្ឌព្រំសីមាព្រំដែនគោក ចុះថ្ងៃទី១៤ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០០០។

៦១- លិខិតប្តូរសារ **អ.** exchange of notes **បារ.** échange (m.) de notes (f.)	លិខិតព្រមព្រៀងរវាងភាគីរដ្ឋនានា ដែលមានលក្ខណៈមិនដូចកិច្ចព្រមព្រៀងឬសន្ធិ-សញ្ញាទេ។ លិខិតប្តូរសារអាចជាការព្រមព្រៀងរវាងរដ្ឋ និង រដ្ឋមុនពេលសម្រេចធ្វើកិច្ចព្រមព្រៀងឬសន្ធិសញ្ញានៅជំហានបន្ទាប់ទៀត។ ៦. អ្នកតំណាងឱ្យរដ្ឋមួយសរសេរលិខិតប្តូរសារផ្ញើទៅរដ្ឋមួយទៀត ក្នុងលិខិតនោះ ម្ចាស់លិខិតលើកឡើងពី«ខ» ទាំងឡាយដែលខ្លួនមានបំណងចង់បង្កើតឡើង។ ប្រសិនបើភាគីម្ខាងទៀតយល់ព្រមតាម«ខ» ទាំងឡាយនោះ គេនឹងឆ្លើយតបជាលិខិតប្តូរសារមួយមកវិញ។
៦២- ចលនាមិនចូលបក្សសម្ព័ន្ធ អ. non-aligned movement បារ. mouvement des non-alignés	និន្នាការនយោបាយនៃប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍមួយចំនួន ដែលប្រកាសថាមិនចូលក្នុងប្លុកនយោបាយណាមួយ។ ចលនានេះត្រូវបានបង្កើតជាផ្លូវការនៅទីក្រុងបែលក្រាដ (Belgrade) នៅឆ្នាំ១៩៦១ ក្រោមគំនិតផ្តួចផ្តើមរបស់ប្រធានាធិបតីយូហ្គូស្លាវី Sosip Broz Tito នាយករដ្ឋមន្ត្រីឥណ្ឌា Jawaharlal Nehru ប្រធានាធិបតី អេហ្ស៊ីប Gamal Abdel Nasser ប្រធានា-ធិបតីហ្គាណា Kwame Nkrumah ប្រធានាធិបតីឥណ្ឌូណេស៊ី Achmed Sukarno និង អធិរាជ អេត្យូពី Haile Selassie។ ចលនានេះមានគោលបំណងធានាឯករាជ្យជាតិ អធិបតេយ្យភាព បូរណភាពទឹកដី និង សន្តិសុខនៃបណ្តារដ្ឋជាសមាជិក ក្នុងការតស៊ូប្រឆាំងចក្រពត្តិនិយម អាណានិគមនិយម អាណានិគមនិយមបែបថ្មី ការប្រកាន់ពូជសាសន៍និយមនិងរាល់ទម្រង់នៃការឈ្លានពាន ការកាន់កាប់ ការគ្រប់គ្រង ការជ្រៀត-ជ្រែក ឬ អនុត្តរភាព ក៏ដូចជាការប្រឆាំងនឹងមហាអំណាច និង ប្លុកនយោបាយ។
៦៣- អំពើប្រល័យពូជសាសន៍ អ. genocide បារ. genocide (m.)	អំពើមួយក្នុងចំណោមអំពើដូចខាងក្រោម ហើយ ដែលបានប្រព្រឹត្តក្នុងគោលបំណងបំផ្លិចបំផ្លាញទាំងស្រុង ឬ មួយផ្នែកនៃក្រុមជាតិ ជាតិពន្ធុ ពូជសាសន៍ ឬ សាសនាណាមួយ ដូចជា៖ - ការធ្វើមនុស្សឃាតទៅលើសមាជិកនៃក្រុម - ការធ្វើឱ្យរបួសយ៉ាងធ្ងន់ធ្ងរដល់រូបរាងកាយឬសតិបញ្ញាសមាជិកនៃក្រុម - ការធ្វើដោយចេតនាឱ្យក្រុមនេះ ទទួលរងនូវស្ថានភាពរស់នៅមួយដែលរៀបចំឡើងសម្រាប់បំផ្លិចបំផ្លាញរាងកាយទាំងស្រុងឬមួយផ្នែក - ការដាក់នូវវិធានការនានា ដែលបំណងរារាំងមិនឱ្យមានការផ្តល់កំណើតទារក - ការបញ្ជូនកុមារដោយបង្ខំ ពីក្រុមមួយទៅឱ្យក្រុមមួយទៀត។
៦៤-ឧក្រិដ្ឋជនសង្គ្រាម **អ.** war criminal **បារ.** criminel de guerre	ជនណាដែលបានប្រព្រឹត្តឧក្រិដ្ឋកម្មសង្គ្រាម។
៦៥- សង្គ្រាមត្រជាក់ **អ.** cold war **បា.** guerre froide (f.)	ការប្រឈមមុខតឹងតែងលើវិស័យការទូត សេដ្ឋកិច្ច ចិត្តសាស្ត្រ ច្រើនជាងការប្រើអាវុធរវាងក្រុមប្រទេសសេរីនិយមឬមូលធននិយម និង ប្រទេសសង្គមនិយម ឬ កុម្មុយនីស្ត ក្រោយសង្គ្រាមលោកលើកទី២។
៦៦- ហ្វាស៊ីសនិយម អ. fascism បារ. fascism (m.)	លទ្ធិឬប្រព័ន្ធនយោបាយដែលនាំទៅដល់ការបង្កើតរបបផ្តាច់ការជាតិនិយមជ្រុល ការក្តាប់អំណាចដោយក្រុមអ្នកជំនួញ ដែលដឹកនាំដោយ **មូសូលីនី** នៅក្នុងឆ្នាំ១៩២២ នៅប្រទេសអ៊ីតាលី។

៦៧- ស្តាំនិយម អ. rightism បារ. droitisme (m.)	និន្នាការឬមនោគមន៍វិជ្ជានយោបាយ ដែលនិយមការរក្សាទុកឬអភិរក្ស ការបែងចែកអំណាចនិងទ្រព្យសម្បត្តិតាមរយៈប្រព័ន្ធដែលមានស្រាប់ ឬ ការបែរទៅរកការគ្រប់-គ្រងតាមបែបប្រពៃណី។ គេអាចកំណត់ថា ស្តាំនិយមបាន តាមរយៈការដឹកនាំសង្គម ការគ្រប់គ្រងរដ្ឋ សេដ្ឋកិច្ច និង នយោបាយ តាមបែបខាងលើ។ ឧ. ក្នុងអំឡុងសតវត្សរ៍ទី១៩ ការបែងចែកនិន្នាការឆ្វេងនិយម និង ស្តាំនិយម គឺសំដៅលើការបែងចែករវាងអ្នកគាំបេបសាធារណរដ្ឋនិយម និង អ្នកគាំទ្ររបបរាជានិយម។
៦៨- វៀតកុង អ. vietcong បារ. viet-cong (m.)	យុទ្ធជនកុម្មុយនីស្ត ដែលតស៊ូនៅប្រទេសវៀតណាមខាងត្បូងក្នុងចន្លោះឆ្នាំ១៩៥៤ ដល់ឆ្នាំ១៩៧៥។
៦៩- វៀតមិញ អ. vietminh បារ. viet-minh (m.)	រណសិរ្សទាមទារឯករាជ្យវៀតណាម ដែលបង្កើតឡើងដោយ ហូ ជីមិញ នៅឆ្នាំ ១៩៤១។ រណសិរ្សនេះប្រមូលផ្តុំជនកុម្មុយនីស្ត និង អ្នកជាតិយម ហើយ កំណត់គោលដៅដេញជនជាតិជប៉ុននិងបារាំងចេញពីប្រទេសវៀតណាម។
៧០- សង្គ្រាមចៃដន្យ អ. accidental war បារ. guerre accidentelle (f.)	**<u>ន័យទី១</u>** ៖ សង្គ្រាមដែលកើតឡើងដោយថាហេតុឥតគ្រោងទុកផ្អែកលើមូលដ្ឋានពីរ ទី១ កំហុសខាងបច្ចេកទេស និង ទី២ ការយល់ខុស ឬ ការវាយតម្លៃស្ថានភាពខុស។ **<u>ន័យទី២</u>** ៖ ការវាយតម្លៃខុសខាងផ្នែកការទូតនិងយោធា ដែលកំហុសនេះនាំទៅរកស្ថានការណ៍អាក្រក់និងធ្វើឱ្យមានការព្យាករខុសទៅលើលទ្ធផលនៃចំណាត់ការយោធា។
៧១- អង្គការលើកលែងទោសអន្តរជាតិ អ. amnesty international បារ. amnistie international (f.)	អង្គការនេះធ្វើយុទ្ធនាការអន្តរជាតិក្នុងការគាំទ្រចំពោះអ្នកទាំងឡាយណាដែលជាប់ឃុំឃាំង ដោយជំនឿខាងសាសនា និង នយោបាយទូទាំងពិភពលោក។ អង្គការនេះបានអនុវត្តនូវគោលនយោបាយសំខាន់ៗចំនួនបី ៖ - ទីមួយ៖ ដោះលែងអ្នកទោសមនសិការ - ទីពីរ ៖ បញ្ឈប់ការធ្វើទារុណកម្មរាល់ទម្រង់ទាំងអស់រួមទាំងទោសប្រហារជីវិត - ទីបី ៖ ស្វែងរកយុត្តិធម៌និងភាពត្រឹមត្រូវក្នុងការកាត់សេចក្តីចំពោះអ្នកទោសនយោបាយទាំងអស់។ អង្គការនេះមានទីតាំងនៅក្រុងឡុងដ៍ប្រទេសអង់គ្លេស មានតំណាងនៅអង្គការសហប្រជាជាតិ ហើយ បានទទួលពានរង្វាន់សិទ្ធិមនុស្សអង្គការសហប្រជាជាតិក្នុងឆ្នាំ ១៩៧៨។ អង្គការនេះទទួលស្គាល់ជាផ្លូវការដោយសហភាពអឺរ៉ុប ក្រុមប្រឹក្សានៃអឺរ៉ុប អង្គការនៃរដ្ឋអាម៉េរិកនិងអង្គការឯកភាពអាហ្វ្រិក និង ក្នុងឆ្នាំ១៩៧៧ អង្គការនេះបានទទួលពានរង្វាន់ណូបែលសន្តិភាព។
៧២- សារតាំង អ. credentials បារ. lettres de créance	លិខិតដែលប្រមុខរដ្ឋនៃរដ្ឋមួយ ផ្តល់ជូនឯកអគ្គរដ្ឋទូតរបស់ខ្លួន ដើម្បីប្រគល់ជូនប្រមុខរដ្ឋនៃប្រទេសដែលស្ថានទូតរបស់ខ្លួនតាំងនៅ។

II.2.1.2- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវប្បធម៌

១- ស្រាក់ *ន.*	ខ្នាតឯកតាខ្មែរពីបុរាណដែលដាក់អ្វីៗតម្រួតលើគ្នា ហើយ ចងរុំឱ្យនៅក្នុងដុំតែមួយ ដូចជាស្លាផែនឬចាន ជាដើម។ ចំពោះស្រាក់ស្លាផែន គេខ្ចប់ចងរុំដោយស្លឹកត្នោត មាន ១០ផែនឬ២០ផែន ឬ ក៏ច្រើនជាងនេះ ហៅមួយស្រាក់។ រីឯចានវិញ គេចងរុំ ចំនួន ១០ឬចំនួន១២ ហៅមួយស្រាក់ដែរ។ ឧ. ស្លាផែនពីរស្រាក់, ចានបីស្រាក់ ។
២- បំពង់ *ន.* (បំពង់ឫស្សី)	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ ធ្វើពីបំពង់ឫស្សីស្រុក ប្រើសម្រាប់វាល់ទឹកត្នោត ដែលមាន ចំណុះរវាង ២លីត្រ ទៅ ៣លីត្រ។ ឧ. ទឹកត្នោតពីរបំពង់។ ប្រដាប់ឬឧបករណ៍ធ្វើពីបំពង់ឫស្សី ប្រើសម្រាប់វាល់វត្ថុរាវ ដូចជា ទឹកត្នោត ជាដើម។
៣- កញ្ជើ *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ សម្រាប់វាល់គ្រាប់ធញ្ញជាតិ វត្ថុល្អិតៗ ជាដើម ដែលត្បាញ ដោយបន្ទោះឫស្សីខាងលើមានរាងមូល ហៅថា មាត់ក្តាប់ នឹងបន្ទោះផ្តៅ ខាងក្រោម រាបហៅថាបាត។ ឧ. អង្ករមួយកញ្ជើ។
៤- ល្អី *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ ដូចកញ្ជើដែរ តែមានរាងស្មើលើស្មើក្រោម សម្រាប់វាល់គ្រាប់ ធញ្ញជាតិ វត្ថុល្អិតៗ ជាដើម។ ឧ. ស្រូវមួយល្អី។
៥- កន្តាំង *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ (មានរាងដូចល្អី)សម្រាប់វាល់គ្រាប់ធញ្ញជាតិ មានស្រូវ អង្ករជាដើម ជារង្វាល់អនុភាគ ដែលមានចំណុះពីរភាគឬបីភាគ ឬក៏បួនភាគនៃតៅ។ អ្នកខ្លះហៅថា ខ្ទឹង។ ឧ. ស្រូវបីកន្តាំង។
៦- តក់ *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ ធ្វើពីត្រឡោកដូងតក់ ឬដូងក្លៀប ឬក៏ដូងស្ល មានទំហំតូច ជាងនាឡិបន្តិច ប្រើសម្រាប់វាល់អង្ករ។ ជួនកាលគេហៅ នាឡិតូចក៏បាន។ ឧ. អង្ករបីតក់។
៧- កម្បង់ *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ ប្រើបាតដៃទាំងពីរផ្តុំគ្នាហើយផ្ងារ ធ្វើឱ្យដក់បន្តិច សម្រាប់ ក្បង់គ្រាប់ធញ្ញជាតិតូចៗឬវត្ថុអ្វីៗមានទំហំតូចល្អិតៗ ឬក៏ម៉ដ្ឋៗ ដាក់ពេញថ្នក់បាត ដៃទាំងពីរនោះ។ ឧ. អង្ករពីរកម្បង់។
៨- ទូកដៃ *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ ប្រើបាតដៃម្ខាងដាក់ផ្ងារធ្វើឱ្យដក់បន្តិច សម្រាប់ចូកវាល់គ្រាប់ ធញ្ញជាតិតូចៗឬវត្ថុអ្វីៗមានទំហំតូចល្អិតៗ ឬក៏ម៉ដ្ឋៗ ដាក់ពេញថ្នក់បាតដៃនោះ។ ឧ. គ្រាប់ល្ងមួយទូកដៃ។
៩- ក្តាប់ *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ ប្រើម្រាមដៃម្ខាងរួបក្រសោបបិទ សម្រាប់ចាប់គ្រាប់ធញ្ញជាតិ តូចៗឬវត្ថុអ្វីៗមានទំហំតូចល្អិតៗ ឬក៏ម៉ដ្ឋៗ។ ឧ. អង្ករមួយក្តាប់។

១០- ចឹប *ន.*	ខ្នាតរង្វាល់ខ្មែរពីបុរាណ ប្រើចុងម្រាមដៃម្ខាងរួបប្រួមផ្ដុំគ្នា ច្បិចគ្រាប់ធញ្ញជាតិតូចៗ ឬវត្ថុអ្វីៗមានទំហំតូចល្អិតៗ ឬក៏ម៉ដ្ឋៗ។ ឧ. អំបិលមួយចឹប។
១១- លី *ន.*	ខ្នាតខ្មែរពីបុរាណ ដែលមានទម្ងន់ ១/១០ហ៊ុន ប្រមាណ ០,០៣៧៥ក្រាម។ ឧ. មាសបីលី។
១២- តយ *ន.*	ប្រដាប់ឬឧបករណ៍ធ្វើពីបំពង់ឬស្សី ប្រើសម្រាប់វាល់វត្ថុរាវ ហើយ ដែលមានចំណុះ ១/៤ លីត្រ ឬ ១/២លីត្រ។ ឧ. ទឹកត្នោតជូរឬផ្អែមពីរ តយ។

II.2.1.3- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវិចិត្រសិល្បៈ

១- ក្បាច់ *ន.* អ. decoration បារ. ornement	រូបរចនាដែលមានលក្ខណៈវិចិត្របង្កើតចេញពីទិដ្ឋភាពឬរូបភាពអ្វីមួយសម្រាប់តុបតែងលម្អស្ថាបត្យកម្មឬវត្ថុផ្សេងៗ។ ឧ. ក្បាច់ភ្ញីភ្លើង ក្បាច់ចក ក្បាច់ពងត្រី ក្បាច់ធ្មេញក្របី ។ល។
២- ក្បាច់ខ្សែទឹក *ន.*	ក្បាច់ម្យ៉ាងប្រើប្រាស់សម្រាប់លម្អស្ថាបត្យកម្ម ដែលធ្វើពីសម្ភារៈផ្សេងៗមានសណ្ឋានជាល្បាក់ខ្សែ ជ្រុង ធ្នូតវែង ដាក់ផ្ដេក ឬ បញ្ឈរ ទៅតាមលក្ខណៈនៃអគារ ដោយយកភាពស្មើគ្នានៃកម្រិតទឹកជាគោល។ គេប្រើក្បាច់ខ្សែទឹកដាក់នៅខាងក្រៅឬខាងក្នុងអគារ ជាទូទៅនៅលើផ្ទៃ ជញ្ជាំង ពិតាន វត្ថុផ្សេងៗ ឬ ឧបករណ៍ប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ។ ខ្មែរនិយម ប្រើក្បាច់ខ្សែ ទឹកផ្ដេក បញ្ឈរ និង ព័ទ្ធវ័ណ្ឌ (ព័ទ្ធជុំ)។
	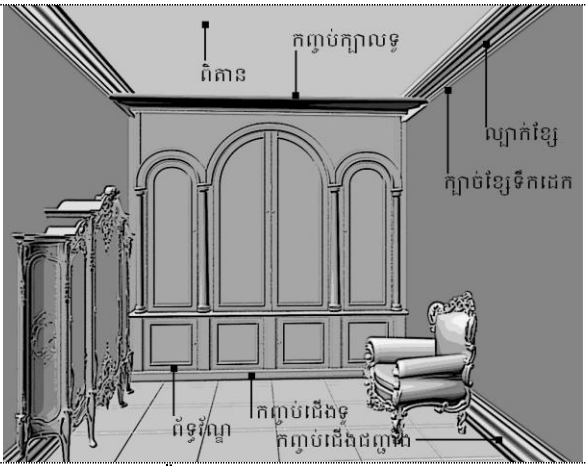 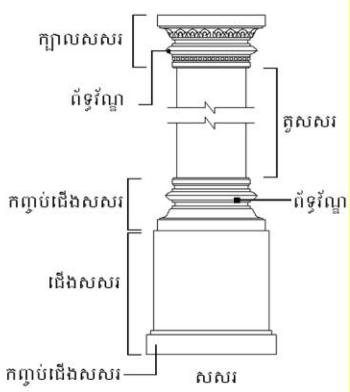
៣- នព្វសូល៍ *ន.*	ប្រភេទនៃគ្រឿងរចនាម្យ៉ាងសម្រាប់លម្អស្ថាបត្យកម្ម មានសណ្ឋានផ្សេងៗ ជួនកាលជាក្បាច់កន្ទុបកន្ទុលឬវែងស្រួច ផ្ទាំងក្បាច់ ផ្ទាំងលេខ ផ្ទាំងចម្លាក់សត្វ ដែលជាផ្ចិតសមប្បមាណ ស្ថិតនៅចំកណ្ដាលព្រំផ្ទះ ឬ ចំមណ្ឌលប្រាង្គប្រាសាទបុរាណដែលជានិមិត្តរូបនៃផ្កាយព្រះគ្រោះទាំងប្រាំបួន គឺព្រះអាទិត្យ ព្រះចន្ទ ព្រះអង្គារ ព្រះពុធ ព្រះព្រហស្បតិ៍ ព្រះសុក្រ ព្រះសៅរ៍ ព្រះកេតុ និង រាហុ។ ទំនៀមទម្លាប់ខ្មែរ មានជំនឿថា ជីវិតមនុស្សឬសត្វ គឺសុទ្ធតែទទួលឥទ្ធិពលពីផ្កាយនព្វគ្រោះ ដូច្នេះ ដើម្បីមានសិរីសួស្ដីនិងជាការដឹងគុណចំពោះផ្កាយទាំងប្រាំបួននេះ

	គេបានធ្វើវត្ថុតំណាងមួយហៅថា «នព្វសូល៍» ដាក់នៅលើព្រំដំបូលផ្ទះចំពីខាងលើនៃល្វែងចន្ទ ឬ ចំមណ្ឌលប្រាង្គ។
៤- ព្រំ *ន.*	គ្រឿងបង្ហើនៃដំបូលអគារសម្រាប់ប្រក់ក្បិតដំបូលសំណង់ត្រង់ប្រទល់ក្បាលកណ្ដប ក្បឿង ស័ង្កសី ដោយប្រើសម្ភារៈផ្សេងៗ ដូចជា ក្បឿង បាយអ ស្លឹកកណ្ដប ស័ង្កសី ជាដើម។ ឧ. ព្រំដំបូលផ្ទះ ព្រំដំបូលអគារ។
៥- ក្បាច់ប៉ប្រក *ន.*	ក្បាច់លម្អដំបូលអគារមួយប្រភេទ មានទម្រង់ជា ស្លែក្ដោប ភ្នែកមាន់ សម្រាប់ដាក់នៅចុងចែងសំយាបព្រំ (អ្នកស្រុកខ្លះហៅក្បាច់នេះថា ក្បាច់ ភ្នែកមាន់)។ ឧ. គេដាក់ក្បាច់ប៉ប្រកឬក្បាច់ភ្នែកមាន់នៅចុងចែងនៃព្រំអគារ។
៦- បាំងខ្លោង *ន.*	គ្រឿងលម្អស្ថាបត្យកម្មដែលមានទម្រង់ផ្សេងៗ សម្រាប់តុបតែងលម្អនៅលើខ្លោងទ្វារ ឬ គោបុរៈប្រាសាទបុរាណ វត្តអារាមនិងអគារសាធារណៈ។ នៅកម្ពុជា ជាទូទៅ បាំងខ្លោងច្រើនមានទម្រង់ដូចស្លឹករកា (បច្ចុប្បន្នស្ថាបត្យកររចនាឱ្យមានទម្រង់ផ្សេងៗ)។ ឧ. បាំងខ្លោងនៅលើច្រកចេញចូលរបស់ទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។ បាំងខ្លោងវត្តជីបាល ស្ថិតក្នុងភូមិជីបាល ឃុំជីបាល ស្រុកស្រីសន្ធរ ខេត្តកំពង់ចាម។
៧- បាំងខ្លែង *ន.*	ក្បាច់លម្អស្ថាបត្យកម្មមួយប្រភេទ មានសណ្ឋានបែបបាំងខ្លោង ច្រើនភ្ជាប់នឹងប៉ែកដំបូលអគារ ទ្វារ បង្អួច មណ្ឌប ជាដើម។ ឧ. បាំងខ្លែងនៅលើប៉ែកដំបូលអគារទីស្ដីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី។

៨- បាយអ *ន.* អ. mortar បារ. mortier (m.)	ល្បាយម្សៅងមានធាតុផ្សំដូចជាស៊ីម៉ងត៍ ខ្សាច់ ទឹក ជាដើម ជួនកាលគេបន្ថែមសារធាតុផ្សេងៗសម្រាប់បង្កើនគុណភាព។ បាយអបុរាណ មានធាតុផ្សំដូចជា កំបោរ ខ្សាច់ ស្ករ ទឹក ជាដើម។
៩- បាយអគោម័យ *ន.*	ល្បាយម្សៅងមានធាតុផ្សំដូចជា ដីឥដ្ឋឬដីដំបូក អង្កាម ចំបើង អាចម៍ គោស្រស់ ទឹក ជាដើម។
១០- កំបោរប្រេង *ន.*	ល្បាយម្សៅងដែលផ្សំពីស៊ីម៉ងត៍ខ្មៅនិងទឹក សម្រាប់បន្សុំបេតុងចាស់និងបេតុងថ្មី ឬ បាយអចាស់និងបាយអថ្មី ជាដើម។ ឧ.ជាងពុម្ពលាយកំបោរប្រេងចាក់ក្នុងពុម្ពសសរមុននឹងចាក់ល្បាយបេតុងបន្តទៀត។
១១- ពណ៌ *ន.* **អ.** color/colour បារ. couleur (f.)	លក្ខណៈសម្គាល់វត្ថុឬបាតុភូតដែលកំណត់ដោយចក្ខុវិញ្ញាណតាមរយៈពន្លឺជាប្រភេទផ្សេងៗ ដូចជា ក្រហម លឿង ខៀវ ជាដើម។ ឧ. ព្រះអាទិត្យបញ្ចេញពន្លឺចម្រុះពណ៌។
១២- តំបន់វប្បធម៌ ន. អ. cultural area បារ. air culturelle (f.)	ទីតាំងភូមិសាស្ត្រឬទីតាំងស្រាវជ្រាវដែលបង្ហាញឱ្យឃើញពីនានាភាពនៃវប្បធម៌។ ឧ. អង្គរគឺជាតំបន់វប្បធម៌នៃប្រទេសកម្ពុជានិងជាបេតិកភណ្ឌពិភពលោក។
១៣- បរិវត្តន៍វប្បធម៌ ន.	ការប្រែប្រួលភស្តុតាងបុរាណវត្ថុវិទ្យា ដោយសារសកម្មភាពមនុស្ស នាសម័យក្រោយៗ ដូចជា ការជីកកកាយ ការជួសជុល ការប្រើប្រាស់ និង សកម្មភាពផ្សេងៗទៀត។
១៤- វិធីប្រវត្តិវប្បធម៌ *ន.* អ. culture-historical approach បារ. approch (f.) culturo-historique	របៀបសិក្សាស្រាវជ្រាវបុរាណវត្ថុវិទ្យាដោយប្រើវិធីអនុមានរួម ក្នុងការបកស្រាយអំពីគំរូវប្បធម៌និងសង្គមមនុស្សនៅក្នុងអតីតកាល ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងបុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលបានរកឃើញ ឬ ដោយផ្អែកលើការបកស្រាយរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវមុនៗ។ របៀបសិក្សាស្រាវជ្រាវបុរាណវត្ថុវិទ្យាដោយប្រើវិធីអនុមានរួមក្នុងការបកស្រាយអំពីគំរូវប្បធម៌និងសង្គមមនុស្សនៅក្នុងអតីតកាល ដោយផ្អែកតាមភស្តុតាងបុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលបានរកឃើញ ឬ ដោយផ្អែកតាមការបកស្រាយរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវមុនៗ។

១៥- បុរាណវត្ថុវិទ្យាទេសភាព ន. អ. landscape archaeology បារ. paysage (m.) archéologique	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីសំណល់សកម្មភាពនិងទំនាក់ទំនងរបស់មនុស្សជាលក្ខណៈរូបីនិងអរូបីជាមួយនឹងបរិស្ថានដែលស្ថិតជុំវិញភូមិឋានឬក្នុងទីកន្លែងណាមួយ ដើម្បីបកស្រាយអំពីវប្បធម៌ សាសនា សង្គមនយោបាយ សេដ្ឋកិច្ច ដែលមានក្នុងសម័យអតីតកាល។
១៦- បុរាណវត្ថុវិទ្យាប្រព័ន្ធគំនិត ន. អ. cognitive archaeology/ structural archaeology បារ. archéologie cognitive	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលប្រើវិធីសាស្ត្របែបទ្រឹស្តីរបស់បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលប្រើសម្រាប់ស្រាវជ្រាវនិងបកស្រាយអំពីទំនាក់ទំនងវប្បធម៌របស់មនុស្សដោយផ្អែកលើមូលដ្ឋានក្បួនខ្នាតនៃទំនៀមទម្លាប់ ប្រពៃណីផ្សេងៗ។
១៧- បុរាណវត្ថុវិទ្យាបុរេប្រវត្តិសាស្ត្រ អ. prehistoric archaeology បារ. archeologie (f.) préhistorique	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីសង្គមវប្បធម៌និងបរិស្ថាន ដែលកើតមានឡើងតាំងពីសម័យកាលមិនទាន់មានអក្សរសម្រាប់កត់ត្រា ដោយផ្អែកលើសំណល់ផ្សេងៗ ដូចជា សម្ភារៈប្រើប្រាស់ប្រចាំថ្ងៃ សំណល់ផ្ទះបាយ សំណល់រុក្ខជាតិ ឆ្អឹងមនុស្ស ឆ្អឹងសត្វ ទីជម្រក ទីបញ្ចុះសព ជាដើម។ ឧ. ការសិក្សាបុរាណវត្ថុវិទ្យាបុរេប្រវត្តិសាស្ត្រ នៅស្ថានីយល្អាងស្ពាន ធ្វើឱ្យយើងយល់ដឹងនិងបកស្រាយបានថា ខ្មែរយើងបានតាំងទីលំនៅក្នុងតំបន់នោះ តាំងពីប្រាំពីរពាន់ឆ្នាំមុនគ្រិស្តសករាជ។
១៨- បុរាណវត្ថុវិទ្យាប្រវត្តិ-សាស្ត្រ **អ.** historic archaeology បារ. archeologie (f.) historique	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីប្រវត្តិសាស្ត្រ ដោយផ្អែកលើភស្តុតាងបុរាណវត្ថុវិទ្យា ដូចជា សិលាចារឹក ឯកសារសំណេរ សំណង់បុរាណ សិល្បៈចម្លាក់ក្នុងសម័យកាលដែលជាតិសាសន៍មួយមានអក្សរ សម្រាប់កត់ត្រា។
១៩- បុរាណវត្ថុវិទ្យាក្រោមទឹក / បុរាណវត្ថុវិទ្យាជលបាត អ. underwater archaeology បារ. archéologie sous-marine	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីតឹកតាងបុរាណវត្ថុទាំងឡាយដែលបន្សល់នៅបាតសមុទ្រ ទន្លេ បឹង ស្ទឹង ។ល។ មានដូចជា នាវា សំណង់អគារ ទីក្រុងបុរាណ **កំពង់ផែ** បុរាណ ឬវត្ថុផ្សេងៗ ដោយប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យាទំនើប ដើម្បីបកស្រាយពីទំនាក់ទំនងរវាងជីវិតនៅក្នុងទឹកនិងលើគោក។ ឧ. ការសិក្សាបុរាណវត្ថុវិទ្យាជលបាតនៅប្រទេសកម្ពុជាបានចាប់ផ្ដើម ឡើងបន្ទាប់ពីព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា បានផ្ដល់សច្ចាប័នលើ អនុសញ្ញាអង្គការសហប្រជាជាតិស្ដីពីកិច្ចការពារបេតិកភណ្ឌវប្បធម៌ ក្រោមទឹកនៅឆ្នាំ២០០៧។
២០- បុរាណវត្ថុវិទ្យាសង្គ្រោះ អ. salvage archaeology/ rescue archaeology/ preventive archaeology បារ. archéologie (f.) de sauvetage (m.)	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលស្រាវជ្រាវនិងប្រមូលភស្តុតាង ឬ ទិន្នន័យដើម តាមរយៈការធ្វើកំណាយសង្គ្រោះ នៅក្នុងស្ថានីយបុរាណវត្ថុវិទ្យាណាមួយ ដែលទទួលរងការគំរាមកំហែងពីគ្រោះធម្មជាតិ ការអភិវឌ្ឍហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ ជាលក្ខណៈឯកជនឬសាធារណៈ ដូចជា ការសាងសង់ពង្រីកទីក្រុង ការស្ថាបនាបណ្ដាញគមនាគមន៍ ការសាងសង់សំណង់អគារធំៗ ទំនប់ទឹក វារីអគ្គិសនី ព្រលានយន្តហោះនិងមូលដ្ឋានយោធា ជាដើម។

២១- កំណាយសង្គ្រោះ **អ.** salvage excavation **បារ.** fouille (f.) de sauvetage (m.)	បច្ចេកទេសស្រាវជ្រាវរបស់បុរាណវត្ថុវិទ្យាសង្គ្រោះ តាមរយៈការធ្វើ កំណាយនៅលើស្ថានីយបុរាណវត្ថុវិទ្យាណាមួយ ដើម្បីប្រមូលទិន្នន័យដើមឱ្យបានមុនការបាត់បង់ដោយប្រការណាមួយ។
២២- បុរាណវត្ថុវិទ្យាឧស្សាហកម្ម **អ.** industrial archaeology **បារ.** archéologie (f.) industrielle	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីតឹកតាងនៃការវិវឌ្ឍឧស្សាហកម្ម សម័យបុរាណ ដូចជា រចនាសម្ព័ន្ធសំណង់ឧស្សាហកម្មកន្លែងស្លដែកឬរ៉ែផ្សេងៗទៀត សំណង់ស្ថានីយអយស្ម័យាន ម៉ាស៊ីនដើរដោយកម្លាំងខ្យល់នៅក្នុងសម័យកាលនៃការវិវត្តឧស្សាហកម្ម ឬ ក្រោយសម័យនោះ។
២៣- សន្លុង *ន.*	ឡបុរាណធ្វើពីដីឥដ្ឋសម្រាប់ចម្រាញ់យកដែក។ គេនិយមប្រើពាក្យនេះ នៅក្នុងតំបន់ភាគខាងជើងប្រទេសកម្ពុជាក្នុងខេត្តកំពង់ធំ ព្រះវិហារ សៀមរាប ឧត្តរមានជ័យ និង តំបន់មួយចំនួនទៀត នៅភាគខាងលិចទន្លេមេគង្គក្នុងខេត្តស្ទឹងត្រែង។ ឧ. ក្រុមអ្នកស្រាវជ្រាវរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាបានស្រាវជ្រាវឃើញសន្លុងធំៗនៅក្នុង ស្រុករវៀង ជ័យសែន ឆែប សង្គមថ្មី ក្នុងខេត្តព្រះវិហារ និង ស្រុកចុងកាល់ ខេត្ត ឧត្តរមានជ័យ។
២៤- តាឡែក *ន.*	បំពង់ខ្យល់ធ្វើពីដីឥដ្ឋ ប្រើសម្រាប់បញ្ចូលខ្យល់ទៅក្នុងសន្លុង។ ឧ. តាមការស្រាវជ្រាវ តាឡែកមាន៣ប្រភេទ ៖ - ប្រភេទទី១ បំពង់មានអង្កត់ផ្ចិតប្រហែល ២,៥ ស.ម. ទៅ ៣,៥ ស.ម. - ប្រភេទទី២ បំពង់មានអង្កត់ផ្ចិត ៤,០ ស.ម. ទៅ ៦,០ ស.ម. - ប្រភេទទី៣ បំពង់មានអង្កត់ផ្ចិតប្រហែលពី ៧,០ ស.ម. ទៅ ៤០ ស.ម.។
២៥- បុរាណវត្ថុវិទ្យានគរូបនីយកម្ម អ. urban archaeology **បារ.** archeology (f.) urbaine	បុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលសិក្សាអំពីរចនាសម្ព័ន្ធក្រុង សំណល់ឬស្នាមនៃលំនៅឋាន សំណង់អគារនៅក្នុងក្រុងផ្សេងៗ ជាទីកន្លែងដែលមនុស្សបានតាំងទីលំនៅក្នុងរយៈពេលនៃសម័យកាលណាមួយ។
២៦- ការពិនិត្យសង្កេតបុរាណវត្ថុវិទ្យាបឋម អ. archaeological reconnaissance បារ. reconnaissance archéologique	ការសិក្សាពិនិត្យសង្កេតជាប្រព័ន្ធជាដំបូងដើម្បីកំណត់ទីតាំង កំណត់អត្តសញ្ញាណ និង កត់ត្រារបាយទីតាំងស្ថានីយបុរាណវត្ថុវិទ្យាដែលមាននៅលើនិងក្នុងដីក្នុងបរិស្ថាននៃភូមិសាស្ត្រធម្មជាតិ។
២៧- ការអង្កេតផ្ទៃលើ *ន.* **អ.** surface survey **បារ.** enquête de surface	វិធីសាស្ត្រមួយរបស់បុរាណវត្ថុវិទ្យាក្នុងការសិក្សាពិនិត្យសង្កេតវត្ថុគំហើញ មានដូចជា បុរាណវត្ថុសិល្បៈ រចនាសម្ព័ន្ធសំណង់បុរាណ អចលនវត្ថុ ជាដើម ដែលស្ថិតនៅលើផ្ទៃដីនៃស្ថានីយណាមួយ។
២៨- ស្រទាប់វប្បធម៌ *ន.* **អ.** cultural layer **បារ.** strate culturelle (f.)	ស្រទាប់ដីដែលមានសំណល់សកម្មភាពមនុស្ស មានដូចជា បុរាណវត្ថុសិល្បៈ បុរាណអចលនវត្ថុ បុរាណជីវវត្ថុ បុរាណភូគព្ភវត្ថុ រចនាសម្ព័ន្ធសំណង់ ជាដើម ដែលអាចឱ្យយើងយល់ដឹងនិងបែងចែកសម័យកាលនីមួយៗជាច់ដោយឡែកៗពីគ្នា។

II.2.1.4- បច្ចេកសព្ទនៃគណៈកម្មការវិទ្យាសាស្ត្រនិងបច្ចេកវិទ្យា

១- កូដវិទ្យា *ន.* អ. cryptography បារ. crypographie (f.)	ការសិក្សាពីវិធីបំប្លែងទិន្នន័យទៅជាកូដ។
២- កូដការ *ន.* អ. encodement បារ. encodage (m.)	ការបំប្លែងទិន្នន័យដែលបានបញ្ចូល (ដូចជា អក្សរ សញ្ញា ពាក្យបញ្ជា) ទៅជាកូដ ឬទៅក្នុងទម្រង់ជាលេខ (១ ឬ ០) ដែលអាចស្គាល់បានដោយកុំព្យូទ័រ។
៣- អាប់ដេត *ន.* អ. update បារ. mise (f.) à jour	ការបន្ថែមព័ត៌មាន លក្ខណៈទម្រង់ថ្មី ចូលទៅក្នុងកម្មវិធីឬផលិតផលដែលបានចេញផ្សាយរួច ឬ ដែលមានស្រាប់។
៤- វិសិដ្ឋកម្ម (អាប់គ្រេដ) *ន.* អ. upgrade បារ. actualisation (f.)	ការជំនួសសមាសភាគចាស់នៃប្រព័ន្ធ(ផលិតផលកម្មវិធី)ដោយសមាសភាគថ្មីបំផុត។
៥- ក្រាហ្វ / ក្រាប អ. graph បារ. graphe (m.)	សម្ព័ន្ធវត្ថុដែលកើតចេញពីចំណុចកំពូលមួយទៅចំណុចកំពូលមួយទៀតនិងខ្សែដែលភ្ជាប់កំពូលចូលគ្នា។
៦- គំនូសតាង អ. graphic បារ. graphique (m.)	គំនូសដែលបង្កើតដោយដំណើរការមួយ ដូចជា ការគូស ការបោះពុម្ព។
៧- ក្រាហ្វិក *ន.* អ. graphics បារ. infographie (f.)	ទម្រង់ រូបភាព បន្ទាត់ ដែលគេអាចបង្ហាញលើអេក្រង់បោះពុម្ពក្នុងទម្រង់ជារូបភាព ឬ សញ្ញា។
៨- ការប៉ះទង្គិច *ន.* អ. collision បារ. collision (f.)	ការប្រជ្រៀតគ្នានៃសញ្ញាពីរឬច្រើននៅក្នុងបណ្តាញមួយ ដែលអាចធ្វើឱ្យទិន្នន័យមានភាពល្អៀងឬបាត់បង់។
៩- កែសម្រួល *កិ.* អ. edit បារ. éditer	ផ្លាស់ប្តូរ កែតម្រូវ ឬ កែប្រែអ្វីមួយ (ឃ្លាឬក៏សុសវែរ...)។
១០- បញ្ជាប់ចូល *ន.* អ. login / logon បារ. entrée (f.) dans la système	ដំណើរភ្ជាប់ចូលទៅក្នុងកម្មវិធី កុំព្យូទ័រ បណ្តាញកុំព្យូទ័រ ឬ ទៅក្នុងតំបន់សុវត្ថិភាពណាមួយ តាមរយៈអត្តនាមនិងលេខសម្ងាត់។
១១- បណ្តាច់ចេញ *ន.* អ. logoff / logout បារ. sortie (f.) du système	ការផ្តាច់ ឬ បញ្ចប់ពីការចូលក្នុងកម្មវិធី កុំព្យូទ័រ បណ្តាញកុំព្យូទ័រ។

១២- ការពន្លឿន / សំទុះ *ន.* អ. acceleration បារ. accélération (f.)	ការធ្វើឱ្យស្ទុះលឿន។ (ប្រើនៅឧត្តមសិក្សា)
១៣- កាតពន្លឿន *ន.* អ. accelerator card បារ. carte accélératrice	កាតសម្រាប់ពន្លឿនដំណើរការកុំព្យូទ័រឱ្យបានលឿនជាងមុន។
១៤- កាណាល់ *ន.* អ. channel បារ. canal (m.)	១- គន្លងឬស្ទ្រិចអេឡិចត្រូម៉ាញេទិកដែលគេរៀបចំប្រើក្នុងលក្ខណៈពិសេសណាមួយ។ ២- ស្រទាប់មួយនៃរូបភាពដែលគេអាចប្រើដោយឡែកឬប្រើសម្រាប់បង្កើត អ្វីដែលគេចង់បាន។
១៥- កាណាល់ទិន្នន័យ *ន.* អ. data channel បារ. canal de données	កាណាល់នៃកុំព្យូទ័រដែលប្រើនៅពេលបញ្ជូនទិន្នន័យពីឧបករណ៍មួយទៅឧបករណ៍ មួយទៀត។
១៦- កាណាល់កូដសម្ងាត់ *ន.* អ. encrypted channel បារ. canal encrypté ?	កាណាល់នៃកុំព្យូទ័រដែលកូដសម្ងាត់ព័ត៌មានឆ្លងកាត់រវាងឧបករណ៍ពីរ។
១៧- ក្លក *ន.* អ. clock បារ. horloge (f.)	គ្រឿងមួយដែលបង្កើតសញ្ញាទៀងទាត់និងច្បាស់លាស់ ដើម្បីប្រើប្រាស់ក្នុងគោល បំណងអ្វីមួយ ដូចជាការកំណត់ពេលវេលា។
១៨- ក្លូន *ន.* អ. clone បារ. clone (m.)	កុំព្យូទ័រមួយដែលត្រូវបានចម្លងចេញពីកុំព្យូទ័រដើម តែដំណើរការដូចគ្នាបេះបិទ។
៨- គ្រាម *ន.* អ. crystal បារ. cristal (m.)	ដុំនៃសារធាតុដែលបានក្លាយជារឹងដោយមានទ្រង់ទ្រាយស្មើសាច់។ (ប្រើនៅឧត្តមសិក្សា)
១៩- ខ្សែកាប *ន.* អ. cable បារ. câble (m.)	បណ្តុំសរសៃខ្សែដែលដាក់នៅក្នុងបំពង់ការពារមួយ។
២០- ខ្សែទិន្នន័យ *ន.* អ. data stream បារ. flux de données ?	ទិន្នន័យដែលបញ្ជូនបន្តគ្នាម្តងមួយបៃ ម្តងមួយបៃ។
២១- រឹម *ន.* អ. margin បារ. marge (f.)	ផ្នែកទំនេររវាងជាយទំព័រឬតារាង និង អត្ថបទ។
២២- គមនាគមន៍ *ន.* អ. communication បារ. communication (f.)	ការបញ្ជូនឬប្តូរព័ត៌មានទៅវិញទៅមក ពីឧបករណ៍មួយទៅឧបករណ៍មួយ។

២៣- គមនាគមន៍ទិន្នន័យ *ន.* អ. data communication បារ. communication de données	គមនាគមន៍ដែលសម្គាល់ទៅលើការបញ្ជូនទិន្នន័យជាលក្ខណៈឌីជីថល។
២៤- គូសបន្ទាត់ពីក្រោម *កិ.* អ. underline បារ. souligner	ដឹកបន្ទាត់ពីក្រោមអក្សរដែលបន្ទាត់ទាំងនោះ អាចជាបន្ទាត់ទោលឬច្រើន។
២៥- ចុច *កិ.* អ. click / press បារ. cliquer	សង្កត់ហើយលែងឆ្នុចនៃឧបករណ៍ចង្អុល (ដូចជា កណ្ដុរ ប៊ិកចង្អុល...) ដោយមិនផ្លាស់ទី។
២៦- ចុចផ្ទួន *កិ.* អ. double-click បារ. double-cliquer	សង្កត់ហើយលែងឆ្នុចនៃឧបករណ៍ចង្អុល (ដូចជា កណ្ដុរ ប៊ិកចង្អុល...) ពីរដង ភ្លាមៗ ដោយមិនផ្លាស់ទី។
២៧- ចម្លង *កិ.* អ. copy បារ. copier	ផ្តិតយកផ្នែកខ្លះឬទាំងមូលនៃអត្ថបទ រូបភាព ព័ត៌មាន ឬ ឯកសារណាមួយឱ្យដូចគ្នានឹងច្បាប់ដើម។
២៨- អាក់សេស *ន.* អ. access បារ. accès (m.)	១- ការបញ្ជូនទិន្នន័យទៅវិញទៅមកក្នុងមេម៉ូរី។ ២- លទ្ធភាពក្នុងការចូលទៅប្រើប្រព័ន្ធកុំព្យូទ័រ ឬ កម្មវិធីកុំព្យូទ័រ។
២៩- សិកទ័រ *ន.* អ. sector បារ. secteur (m.)	ផ្នែកតូចបំផុតនៃឧបករណ៍ផ្ទុកទិន្នន័យ។
៣០- ឆែត *ន.* អ. chat បារ. le bavardage(m.)	ការសន្ទនាគ្នាលេង ដោយប្រើអក្សរ សំឡេង...តាមរយៈបណ្ដាញកុំព្យូទ័រ បណ្ដាញសកល ឬ អ៊ីនធឺណិត។
៣១- ជញ្ជាំងភ្លើង *ន.* អ. firewall បារ. pare-feu (m.)	ប្រព័ន្ធសុវត្ថិភាព (ហាដវែរ សុសវែរ) ដែលត្រួតពិនិត្យលំហូរទិន្នន័យពីកុំព្យូទ័រមួយទៅកុំព្យូទ័រមួយទៀតឬពីបណ្ដាញកុំព្យូទ័រមួយទៅបណ្ដាញកុំព្យូទ័រ មួយទៀត ឬ ពីអ៊ីនធឺណិត ប្រឆាំងនឹងអាក់សេសខុសច្បាប់(Access) ពីខាង ក្រៅ ឬ ប្រឆាំងនឹងការខូចហាដវែរ នៅកន្លែងណាមួយ។
៣២- ទ្រៀង *ន.ឬ គុ.* អ. italic បារ. italique (m.)	*ន.* ប្រភេទតួអក្សរដែលទ្រេតឬផ្អៀងទៅខាងស្ដាំ។ *គុ.* ដែលទ្រេតទៅខាងស្ដាំ។
៣៣- ជំនួយ *ន.* អ. help បារ. aide(f.)	អនុគមន៍(បែបជំនួយ), សេចក្ដីពន្យល់ណែនាំអ្វីៗសម្រាប់សម្រួលការប្រើកម្មវិធី។

៣៤- ឈ្មោះដែន *ន.* អ. domain name បារ. nom du domaine (m.)	នាមឬអាសយដ្ឋានសម្រាប់សម្គាល់ស្ថាប័នក្នុងបណ្តាញអ៊ីនធឺណិត។ ជាទូទៅ មានទម្រង់ Server.Organization.Type ដែលក្នុងនោះ Type សម្គាល់ឱ្យប្រភេទស្ថាប័ន Organization សម្គាល់ឱ្យឈ្មោះស្ថាប័ន និង Server សម្គាល់ឱ្យសេវូបករណ៍របស់ស្ថាប័ន។ ឧទាហរណ៍ក្នុងយូអរិល http://www. rac-academy.edu.kh ឈ្មោះដែនគឺ rac-academy.edu.kh ឬ www.rac-academy.edu.kh។
៣៥- ដាល *កិ.ឬ ន.* អ. dial បារ. composer	*កិ.* បង្កើតតំណភ្ជាប់កុំព្យូទ័រនឹងឧបករណ៍ទូរគមនាគមន៍។ *ន.* ឧបករណ៍បញ្ចូលទិន្នន័យរបស់កុំព្យូទ័រដែលបង្កលក្ខណៈឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់បញ្ចូលតម្លៃប៉ារ៉ាម៉ែត្រ។ វាជាប្រភេទមួយនៃឧបករណ៍ផ្តល់តម្លៃស្កាលែ។
៣៦- ដែន *ន.* អ. domain បារ. domaine (m.)	១- ក្រុមកុំព្យូទ័រ និង ក្រុមឧបករណ៍ក្នុងបណ្តាញមួយ ដែលគ្រប់គ្រងដោយសេវូបករណ៍ ដែលមានច្បាប់និងនីតិវិធីរួម។ ២- សំណុំតម្លៃដែលអាចមានសម្រាប់មូលទិន្នន័យ ដូចជាលេខកូដតំបន់នៃប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទ។
៣៧- ថាស *ន.* អ. disk បារ. disque (m.)	ឧបករណ៍មានរាងជាបន្ទះមូលស្តើង ធ្វើពីលោហធាតុឬប្លាស្ទិក... ដោយប្រើដែនម៉ាញេទិក អុបទិក... សម្រាប់ផ្ទុកទិន្នន័យ ព័ត៌មានជាអចិន្ត្រៃយ៍។ ឧទាហរណ៍ ថាសចម្រៀង ថាសវីដេអូ។
៣៨- ដិតក្រាស់ *គុ.* អ. bold បារ. gras	ដែលដិតច្បាស់ក្រាស់លើសពីធម្មតា។
៣៩- ឌីជីថល *គុ.ឬ ន.* អ. digital បារ. numérique	*គុ.* ដែលទាក់ទងនឹងគ្រឿងដែលតំណាងឱ្យទិន្នន័យ អំពីទុតជាលេខ។ *ន.* សញ្ញាដែលតំណាងដោយលេខ។
៤០- តម្រឹម *កិ.* អ. align បារ. aligner	រៀបអត្ថបទឱ្យត្រឹមគ្នាខាងឆ្វេង ស្តាំ លើ ក្រោម សងខាង ឬ ចំកណ្តាល។
៤១- តារាង *ន.* អ. table បារ. tableau *(m.)*	បញ្ជីទិន្នន័យតម្រៀបតាមជួរដេកនិងជួរឈរភាគច្រើនខណ្ឌដោយក្រឡាបន្ទាត់។
៤២- បាហ្វ៊ែរ *ន.* អ. buffer បារ.tampon *(m.)*	ទីតាំងបណ្តោះអាសន្ន (ជាទូទៅ រ៉េម RAM)ដែលប្រើសម្រាប់ផ្ទុកទិន្នន័យក្នុងពេលកំពុងបញ្ជូនឬដំណើរការរវាងឧបករណ៍ពីរដែលមានល្បឿនផ្សេងគ្នា។
៤៣- ថត *ន.* អ. folder / directory បារ. dossier *(m.)*	កន្លែងផ្ទុកឯកសារក្នុងកុំព្យូទ័រ។
៤៤-ទ្រនិច *ន.* អ. cursor បារ. curseur *(m.)*	១- សញ្ញាពិសេសមួយនៅលើអេក្រង់ មានរូបសណ្ឋានដូចជា ក្បាលព្រួញ, បន្ទាត់, ប្រអប់, ចតុកោណ... លោតភ្លឹបភ្លែតៗ។ ២- សញ្ញាព្រួញឬរូបដែលផ្លាស់ទីលើអេក្រង់តាមចលនាកណ្តុរ។

៤៥- ទ្វេទិស *ន.ឬ គុ.* អ. duplex បារ. duplex *(m.)*	*ន.* ការបញ្ជូនទិន្នន័យ(គមនាគមន៍)រវាងប្រព័ន្ធឧបករណ៍ពីរក្នុងទិសដៅទៅវិញទៅមក។ *គុ.* នៃទ្វេទិស។
៤៦- ទ្វេទិសពេញលេញ *ន.* អ. full-duplex បារ. plein duplex	ទ្វេទិសក្នុងពេលតែមួយព្រមគ្នា។
៤៧- ជាតុចូល *ន.* អ. input បារ. entrée *(f.)*	ព័ត៌មានដែលបានបញ្ចូលទៅក្នុងកុំព្យូទ័រ ឬ ទៅក្នុងកម្មវិធី សម្រាប់ដំណើរការ ឬរក្សាទុក។
៤៨- ជាតុចេញ *ន.* អ. output បារ. sortie *(f.)*	ព័ត៌មានដែលកុំព្យូទ័របានបង្កើតចេញ ដោយការគណនាឬដំណើរការ។
៤៩- ទូរគមនាគមន៍ *ន.* អ. telecommunication បារ.telecommunication *(f.)*	គមនាគមន៍ដែលសម្គាល់ទៅលើការបញ្ជូនពីចម្ងាយនូវទិន្នន័យ សំឡេង វីដេអូ និងព័ត៌មានផ្សេងៗ ទាំងអាណាឡូកនិងឌីជីថល ។
៥០- នាំចេញ *កិ* អ. export បារ. exporter	បង្កើតឯកសារប្រភេទថ្មីមួយចេញពីទិន្នន័យក្នុងឯកសារដើមដែលកំពុងប្រើ។
៥១- នាំចូល *កិ.* អ. import បារ. importer	ទាញយកទិន្នន័យនៃឯកសារប្រភេទផ្សេងទៀតដាក់ក្នុងកម្មវិធីដែលកំពុងប្រើ។
៥២- ទ្វេទិសពាក់កណ្តាល *ន.* អ. half-duplex បារ. semi-duplex *(m.)*	ការបញ្ជូនទិន្នន័យ(គមនាគមន៍)រវាងប្រព័ន្ធឧបករណ៍ពីរក្នុងទិសដៅទៅវិញទៅមកក្នុងពេលផ្សេងគ្នា។
៥៣- ឯកទិស *ន.* **ឬ** *គុ.* អ. simplex បារ. simplex *(m.)*	*ន.* ការបញ្ជូនទិន្នន័យ (គមនាគមន៍) តាមទិសដៅតែមួយគត់ពីឧបករណ៍បញ្ជូនទៅឧបករណ៍ទទួល។ ឧទាហរណ៍ : ការផ្សាយតាមប្រព័ន្ធទូរទស្សន៍ ឬ វិទ្យុ។ *គុ.* នៃឯកទិស។
៥៤- បិទភ្ជាប់ *កិ.* អ. paste បារ. coller	បញ្ចេញទិន្នន័យដែលបានចម្លងទុកឬកាត់ទុកភ្ជាប់មកត្រង់ទ្រនិច។
៥៥- បិទ(ឯកសារ) *កិ.* អ. close បារ. fermer	បញ្ឈប់ការប្រើប្រាស់ឯកសារដែលបានបើក។
៥៦- បើក (ឯកសារ) *កិ.* អ. open បារ. ouvrir	ទាញយកឯកសារដែលមានស្រាប់មកប្រើប្រាស់។

៥៧- ស៊ក *កិ.* អ. insert បារ. insérer	ដាក់អ្វីមួយ (វត្ថុ ទិន្នន័យ...) ចូលទៅក្នុងអ្វីមួយផ្សេងទៀត។
៥៨- ប្រព័ន្ធគមនាគមន៍ *ន.* អ. communication system បារ. système de communication (f.)	បណ្ដុំសមាសធាតុគមនាគមន៍ ដែលមានហាដវែរ សុសវែរ និង កាណាល់។
៥៩- ប៊ូត *កិ.* អ. boot បារ. initialiser	បើក ឬ បើកកុំព្យូទ័រឡើងវិញ ហើយ ដាក់ប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការឱ្យដំណើរការ។
៦០- ប្រតិបត្តិ *កិ.* អ. execute / run បារ. exécuter	១- ធ្វើសកម្មភាពឬធ្វើកិច្ចការ ដែលកំណត់ឬបញ្ជាដោយកម្មវិធីកុំព្យូទ័រ។ ២- ទាញយកកូដនៃកម្មវិធីបញ្ចូលទៅក្នុងមេម៉ូរី បន្ទាប់មកបំពេញកិច្ចការនោះ (នៅក្នុងភាសាសរសេរកម្មវិធី)។
៦១- បញ្ជាប់ *ន.* អ. link បារ. lien (m.)	១- កាណាល់រវាងគ្រឿង ឬ ឧបករណ៍ពីរក្នុងប្រព័ន្ធគមនាគមន៍។ ២- ការភ្ជាប់ផ្ទាល់ទៅអាសយដ្ឋាន (វេប...)មួយទៀត តាមរយៈការបង្ហាញជាពាក្យ ប្រយោគ រូបភាព ឬ និមិត្តសញ្ញាណាមួយ។ ៣- ផ្នែកមួយនៃកម្មវិធីកុំព្យូទ័រដែលបញ្ជូនប៉ារ៉ាម៉ែត្រទាំងឡាយទៅផ្នែកផ្សេងៗគ្នានៃកម្មវិធីនោះ។

II.3- អក្ខរាវិរុទ្ធនិងអំណាន

គណៈកម្មការអក្ខរាវិរុទ្ធនិងអំណាននៃ ក.ជ.ភ.ខ. បានស្នើមក ក.ជ.ភ.ខ. ឱ្យកំណត់សូរអាននៃពាក្យ «**កម្ពុជា**», «**នាយកដ្ឋាន**», «**ប្រពៃណី**», និង ពាក្យដែលមាន «**ទស្ស-/-ទស្សន៍**» ទាំងអស់។

ក្រោយពីបានជជែក ពិភាក្សា ផ្ដល់យោបល់គ្នាទៅវិញទៅមកយ៉ាងល្អិតល្អន់ទៅលើសំណើរបស់គណៈកម្មការនេះរួចមក អង្គប្រជុំរបស់ក.ជ.ភ.ខ.បានអនុម័តដូចតទៅ៖

១- ពាក្យ «**កម្ពុជា**» យើងអានថា [**កាំ ពុ ជា**],

២- ពាក្យ «**នាយកដ្ឋាន**» យើងអានថា [**នា យក់ ក្ឋាន**],

៣- ពាក្យ «**ប្រពៃណី**» យើងអានថា [**ប្រ ពៃ នី**],

៤- ពាក្យដែលមាន «**ទស្ស-/-ទស្សន៍**» ទាំងអស់ យើងអានថា [**ទស់- / -ទស់**],

ឧទាហរណ៍:

- ពាក្យ «**ទស្សនៈ**» យើងអានថា [**ទស់ សៈ ន់ៈ**],
  «**ទស្សន៍ទាយ**» យើងអានថា [**ទស់ ទាយ**],
  «**ទស្សនីយភាព**» យើងអានថា [**ទស់ សៈ នី យៈ ភាប**], ...។
- ពាក្យ «**ទូរទស្សន៍**» យើងអានថា [**ទូ រៈ ទស់**],
  «**សោតទស្សន៍**» យើងអានថា [**សោ តៈ ទស់**], ...។

III- សំណើពីមជ្ឈដ្ឋានខាងក្រៅ

III-1- បច្ចេកសព្ទស្នើដោយលោក Michel Antelme

លោក Michel Antelme បានស្នើមក ក.ជ.ភ.ខ. ឱ្យជួយបកប្រែជាផ្លូវការនូវពាក្យមួយចំនួនជាភាសាបារាំងមកជាភាសាខ្មែរ។

ក្រោយពីពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក អង្គប្រជុំបានសម្រេច ដូចតទៅ៖

១- អនិស្សរវាទ អ. Agnosticism បារ. Agnosticisme (n.m.)	លទ្ធិដែលចាត់ទុកបរមត្ថ (l'absolu) ថាជាអ្វីដែលពុទ្ធិរបស់យើងមិនអាចយល់បាន ឬលទ្ធិដែលប្រានចោលការជញ្ជឹងគិតតាមបែបបរមត្ថវិជ្ជាថា ឥតប្រយោជន៍។
២- ឋានានុក្រមកម្ម/ ឋានានុក្រមនីយកម្ម **អ.** hierarchization **បារ.**hiérarchisation (n.f.)	ការបែងចែកឬរៀបចំតាមឋានានុក្រម។ ការបែងចែកឬការរៀបចំជាឋានានុក្រម។
៣- ប្រភេទវិទ្យា អ. typology **បារ.** typologie (n.f.)	វិទ្យាសាស្ត្រនៃការបែងចែកទៅតាមប្រភេទទូទៅ ដើម្បីសម្រួលដល់ការធ្វើវិភាគនៃតថ-ភាពស្មុគស្មាញ។
៤- សូចនា អ. index បារ. index (n.m.)	តារាងអក្ខរក្រមនៃពាក្យបច្ចេកសព្ទដែលទាក់ទងទៅនឹងប្រធានបទនិងឈ្មោះ ដែលគេដកស្រង់ពីសៀវភៅណាមួយ... ដើម្បីឱ្យងាយរកឃើញ។
៥- អ៊ីចឹង(គុ.កិ.) អ. sic បារ. sic (adv.)	ពាក្យដែលគេដាក់ក្នុងវង់ក្រចក បន្ទាប់ពីឃ្លាឬសំនួនវោហារដែលគេដកស្រង់ដោយឥតកែប្រែ ទោះបីឃ្លាឬសំនួនវោហារនោះហាក់ដូចជាប្លែកក៏ដោយ។
៦- ប្រតិចារឹកអក្សរ អ. transliteration បារ.translittération (n.f.)	ការកត់ត្រាអក្សរមួយទៅអក្សរមួយនៃប្រព័ន្ធអក្ខរក្រមនៃភាសាណាមួយទៅប្រព័ន្ធអក្ខរក្រមនៃភាសាណាមួយទៀត។

III-2- សំណើរបស់លោក ភាព វិចិត្រ

លោក ភាព វិចិត្រ បានស្នើមក ក.ជ.ភ.ខ. ឱ្យជួយបកស្រាយពាក្យដូចខាងក្រោម ៖

១- តើពាក្យ«ពាក្យបណ្ដឹង» និង «ពាក្យប្ដឹង» មួយណាត្រឹមត្រូវ?

២- តើពាក្យ«ប្រឡង់ដៃ» និង «ប៉ានដៃ» មួយណាត្រឹមត្រូវ?

៣- ពាក្យ «អសន្យាណូ»។

ក្រោយពីពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក អង្គប្រជុំបានសម្រេច ដូចតទៅ៖

១- «ពាក្យបណ្ដឹង» និង «ពាក្យប្ដឹង»។ ដំបូងគេប្រើតែ «ពាក្យប្ដឹង»ទេ ប៉ុន្តែ «ពាក្យបណ្ដឹង» ត្រូវបានគេប្រើនៅតុលាការ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ពាក្យទាំងពីរនេះអាចប្រើបានដូចគ្នា។

២- ពាក្យ«ប្រឡង់ដៃ» និង «ប៉ានដៃ» មិនមានពាក្យណាមួយខុសឬត្រូវទេ ប៉ុន្តែ គេប្រើក្នុងផ្សេងគ្នា ៖

- **ប្រឡង់ដៃ** គឺផ្ទាំងសំពត់ដែលដេរជាពងបំពង់សម្រាប់ស៊កឬពាក់នៅដើមដៃ ហើយ អាចដោះចេញបាន។
- ចំពោះពាក្យ «ប៉ានដៃ» មានន័យពីរបែប :
- • **ប៉ានដៃ** ជាគ្រឿងលម្អមួយប្រភេទដែលគុបតែងរចនាដោយ ត្បូង អង្កាំ ឱន សម្រាប់បំពាក់ត្រង់កំភួនដៃ

នៃតួសម្តែងក្នុង ល្ខោនបាសាក់ និង ល្ខោនយីកេ។

- **ប៉ានដៃ** សំដៅលើផ្ទាំងសំពត់ដែលគេដេរភ្ជាប់ឬខ្ទាស់នៅលើដៃអាវ។

៣- ចំពោះពាក្យ **អសន្យាណូ** ត្រូវនឹងពាក្យបារាំង «électron» អង្គប្រជុំសុំឱ្យប្រើពាក្យ **«អេឡិចត្រុង»** តាមខេមរយានកម្មវិញ។

III-3- សំណើរបស់ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី យឹម ណុលឡា

ឯកឧត្តមទេសរដ្ឋមន្ត្រី **យឹម ណុលឡា** បានស្នើសុំរៀបចំប្រជុំមន្ត្រីជំនាញរបស់ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរជាមួយគណៈកម្មការសាងសង់អគារសារមន្ទីរសព្វទស្សន៍អង្គរនៅខេត្តសៀមរាប(Angkor Panorama Museum) និង អាជ្ញាធរអប្សរា ដើម្បីពិនិត្យ និង កែតម្រូវកំហុសអក្ខរាវិរុទ្ធលើឈ្មោះប្រាសាទមួយចំនួនក្នុងអគារសារមន្ទីរសព្វទស្សន៍អង្គរ។

ក្រោយពីពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក អង្គប្រជុំបានសម្រេច ដូចតទៅ៖

ល.រ.	ឈ្មោះជាភាសាខ្មែរ	ឈ្មោះជាអក្សរឡាតាំង
១	**ប្រាសាទបាគង** ព្រះមហាក្សត្រ : ឥន្ទ្រវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី៩ រចនាបថ : ព្រះគោ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២	**ប្រាសាទជ្រៃ** ព្រះមហាក្សត្រ : ឦសានវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី៧ រចនាបថ : សម្បូណ៌ព្រៃគុក សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៣	**ប្រាសាទព្រះគោ** ព្រះមហាក្សត្រ : ឥន្ទ្រវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី៩ រចនាបថ : ព្រះគោ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤	**ភ្នំគូលែន** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី៩ រចនាបថ : គូលែន សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៥	**ប្រាសាទយាយព័ន្ធ** ព្រះមហាក្សត្រ : ឦសានវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី៧ រចនាបថ : សម្បូណ៌ព្រៃគុក សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	

៦	**ប្រាសាទតោ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី៩ រចនាបថ : គូលែន សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៧	**ប្រាសាទតុប** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
៨	**ប្រាសាទបន្ទាយឆ្មារ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដើមសតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
៩	**ព្រះលានជល់ដំរី** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១០	**ប្រាសាទព្រហ្មគិល** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១១	**ប្រាសាទតានៃ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១២	**ប្រាសាទប្រីី** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដើមសតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១៣	**ព្រះលានស្តេចគម្លង់** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧	

	សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១៤	**ប្រាសាទតាសោម** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១៥	**ប្រាសាទតាព្រហ្ម** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដើមសតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១៦	**ប្រាសាទព្រះខ័ន** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១៧	**ប្រាសាទនាគព័ន្ធ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១៨	**ស្រះស្រង់** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
១៩	**ក្បាលស្ពាន** ព្រះមហាក្សត្រ : ឧទយាទិត្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១១ ដើមសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាពួន សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២០	**ប្រាសាទតាកែវ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៥ សូរ្យវរ្ម័នទី១	

	សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១០ ដើមសតវត្សរ៍ទី១១ រចនាបថ : ឃ្លាំង សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២១	**ប្រាសាទឃ្លាំង** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៥ សូរ្យវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១០ ដើមសតវត្សរ៍ទី១១ រចនាបថ : ឃ្លាំង សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២២	**មេបុណ្យខាងកើត** ព្រះមហាក្សត្រ : រាជេន្ទ្រវរ្ម័ន សម័យកាល : ពាក់កណ្ដាលសតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : ប្រែរូប សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២៣	**ប្រាសាទបន្ទាយស្រី** ព្រះមហាក្សត្រ : រាជេន្ទ្រវរ្ម័ន សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : ប្រែរូប សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២៤	**ប្រាសាទបាពួន** ព្រះមហាក្សត្រ : ឧទយាទិត្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ពាក់កណ្ដាលសតវត្សរ៍ទី១១ រចនាបថ : បាពួន សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២៥	**ភិមានអាកាស** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៥ រាជេន្ទ្រវរ្ម័នទី២ សូរ្យវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១០ ដើមសតវត្សរ៍ទី១១ រចនាបថ : ឃ្លាំង សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២៦	**ប្រាសាទប្រែរូប** ព្រះមហាក្សត្រ : រាជេន្ទ្រវរ្ម័ន សម័យកាល : ពាក់កណ្ដាលសតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : ប្រែរូប សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២៧	**ប្រាសាទបាទជុំ** ព្រះមហាក្សត្រ : រាជេន្ទ្រវរ្ម័ន សម័យកាល : ពាក់កណ្ដាលសតវត្សរ៍ទី១០	

	រចនាបថ : ប្រែរូប សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២៨	**ប្រាសាទក្រចាប់** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៤ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : កោះកេរ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
២៩	**ប្រាសាទបាយ័ន** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
៣០	**ប្រាសាទក្រោលគោ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
៣១	**ប្រាសាទបន្ទាយព្រៃ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដើមសតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
៣២	**ក្រុមប្រាសាទព្រះពិធូរ** ព្រះមហាក្សត្រ : សូរ្យវរ្ម័នទី២ ជ័យវរ្ម័នទី៨ សម័យកាល : ដើមសតវត្សរ៍ទី១២ ដល់សតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : បាពួន និង អង្គរវត្ត សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៣៣	**ប្រាសាទបន្ទាយសំរែ** ព្រះមហាក្សត្រ : សូរ្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ដើមសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : អង្គរវត្ត សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៣៤	**ប្រាសាទធម្មនន្ទ** ព្រះមហាក្សត្រ : សូរ្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ដើមសតវត្សរ៍ទី១២	

	រចនាបថ : អង្គរវត្ត សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៣៥	**ខ្លោងទ្វារទន្លេអុំ (ទ្វារខាងត្បូង)** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដើមសតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
៣៦	**ប្រាសាទបន្ទាយក្ដី** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ ដើមសតវត្សរ៍ទី១៣ រចនាបថ : អង្គរវត្ត សាសនា : ពុទ្ធសាសនា	
៣៧	**ប្រាសាទចៅសាយទេវតា** ព្រះមហាក្សត្រ : សូរ្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ពាក់កណ្ដាលសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : អង្គរវត្ត សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៣៨	**ប្រាសាទអង្គរវត្ត** ព្រះមហាក្សត្រ : សូរ្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ដើមសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : អង្គរវត្ត សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៣៩	**ប្រាសាទវត្តអធ្វារ** ព្រះមហាក្សត្រ : សូរ្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១១ រចនាបថ : អង្គរវត្ត សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤០	**ប្រាសាទនាងខ្មៅ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៤ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : កោះកេរ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤១	**ប្រាសាទធ្នឹង** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៤ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : កោះកេរ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	

៤២	**ប្រាសាទក្រវាន់** ព្រះមហាក្សត្រ : ហស៌វរ្ម័នទី១ ឦសានវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ដើមសតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : បាខែង សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤៣	**ប្រាសាទបី** ព្រះមហាក្សត្រ : យសោវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : បាខែង សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤៤	**ប្រាសាទភ្នំបាខែង** ព្រះមហាក្សត្រ : យសោវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី៩ ដើមសតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : បាខែង សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤៥	**បន្ទាយពីរជាន់** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៤ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : កោះកេរ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤៦	**ប្រាសាទប្រាំ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៤ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : កោះកេរ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤៧	**ប្រាសាទធំ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៤ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : កោះកេរ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៤៨	**ប្រាសាទបក្សីចាំក្រុង** ព្រះមហាក្សត្រ : ហស៌វរ្ម័នទី១ រាជេន្ទ្រវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ពាក់កណ្ដាលសតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : បាខែង ប្រែរូប សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	

៤៩	**ប្រាសាទភ្លីស្នូរ** ព្រះមហាក្សត្រ : ហស៌វរ្ម័នទី១ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី៩ និង សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : ព្រះគោ ប្រែរូប សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៥០	**ប្រាសាទលលៃ** ព្រះមហាក្សត្រ : យសោវរ្ម័នទី១ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី៩ រចនាបថ : បាខែង សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៥១	**មន្ទីរពេទ្យ / អារោគ្យសាលា** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៧ សម័យកាល : ចុងសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : បាយ័ន សាសនា : ព្រះពុទ្ធសាសនា	
៥២	- **ប្រាសាទបឹងមាលា** ព្រះមហាក្សត្រ : សូរ្យវរ្ម័នទី២ សម័យកាល : ដើមសតវត្សរ៍ទី១២ រចនាបថ : អង្គរវត្ត សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	
៥៣	**ប្រាសាទកោះកេរ** ព្រះមហាក្សត្រ : ជ័យវរ្ម័នទី៤ សម័យកាល : សតវត្សរ៍ទី១០ រចនាបថ : កោះកេរ សាសនា : ព្រហ្មញ្ញសាសនា	

III-4- សំណើរបស់ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈ

ក្រសួងវប្បធម៌និងវិចិត្រសិល្បៈបានស្នើមក ក.ជ.ភ.ខ. ឲ្យជួយបកស្រាយពាក្យ «**ល្បុក្កតោ**» ។

ក្រោយពីពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក អង្គប្រជុំបានសម្រេចថា ពាក្យ«**ល្បុក្កតោ**»នេះជាពាក្យខ្មែរសុទ្ធ គឺជាការផ្សំរវាងពាក្យ **ល្បុក** + **តោ** > **ល្បុក្កតោ**។ ពាក្យ **លុក** > **ល្បុក** មានន័យថា *ការវាយលុក* ផ្សំនឹងពាក្យ **តោ** មានន័យថា *ដើរទោរៗ ដើរឱនៗ ឬ ជាសត្វតោ* ។

III-5- សំណើរបស់លោកបណ្ឌិត ធុយ ចាន់ធួន

លោកបណ្ឌិត ធុយ ចាន់ធួនបានស្នើមក ក.ជ.ភ.ខ. ឲ្យជួយកំណត់ឈ្មោះឧទ្យានជាតិ «**ឧទ្យានជាតិសម្តេចតេជោ ហ៊ុន សែន ឫស្សីត្រឹប**» ។

ក្រោយពីពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក អង្គប្រជុំបានសម្រេចយកឈ្មោះឧទ្យាននេះថា «**ឧទ្យានរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាតេជោសែន ឫស្សីត្រឹប**»។

III-6- សំណើរបស់ឯកឧត្តម ង៉ែត បូរី នាយរងខុទ្ទកាល័យ សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

ឯកឧត្តម **ង៉ែត បូរី** នាយរងខុទ្ទកាល័យសម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ **ហ៊ុន សែន** បានស្នើមក ក.ជ.ភ.ខ. ឲ្យជួយពិនិត្យនិងកំណត់ចំណងជើងសៀវភៅប្រវត្តិនៃវិមានសន្តិភាព។ ឯកឧត្តមមានសំណើចំនួន៤ ដូចខាងក្រោម៖

វិមានសន្តិភាព
ទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និង មជ្ឈមណ្ឌលសន្និសីទអន្តរជាតិ
(ឆ្នាំ២០១០)
ត្រីមាសទី០៤ ឆ្នាំ២០១០

វិមានសន្តិភាព
ទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
និង មជ្ឈមណ្ឌលសន្និសីទអន្តរជាតិ
ត្រីមាសទី០៤ ឆ្នាំ២០១០

វិមានសន្តិភាព
ទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី
នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ត្រីមាសទី០៤ ឆ្នាំ២០១០

វិមានសន្តិភាព
ទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ត្រីមាសទី០៤ ឆ្នាំ២០១០

ក្រោយពីពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក អង្គប្រជុំបានសម្រេចយកចំណងជើង ដូចខាងក្រោម៖

វិមានសន្តិភាព
ទីស្តីការនាយករដ្ឋមន្ត្រី
ព.ស. ២៥៥៤ - គ.ស. ២០១០

III-7- សំណើរបស់ឯកឧត្តម ហ៊ុន ម៉ានី

ឯកឧត្តម **ហ៊ុន ម៉ានី** បានស្នើមក ក.ជ.ភ.ខ. សុំការផ្តល់យោបល់និងបកស្រាយអត្ថន័យនៃឈ្មោះកម្មវិធី «**អង្គរសង្ក្រាន្ត**»។

ក្រោយពីពិភាក្សាគ្នាយ៉ាងល្អិតល្អន់រួចមក អង្គប្រជុំបានសម្រេចយកពាក្យ «**អង្គរសង្ក្រាន្ត**» និង ដោយផ្តល់និយមន័យ ដូចខាងក្រោម៖

«**អង្គរសង្ក្រាន្ត**» ជាពាក្យផ្សំរវាងពាក្យ «**អង្គរ**» និង «**សង្ក្រាន្ត**» ៖

- **អង្គរ** ជាពាក្យប្រើក្លាយមកពីពាក្យ **នគរ** ដែលមានន័យថា **ក្រុង, រាជធានី** (ជួន ណាត វចនានុក្រមខ្មែរ ទំព័រ ១៥៧៣)។
- **សង្ក្រាន្ត** មានន័យថា ដំណើរឃ្លាតចាកទី, ការឈានចូលដល់, ដំណើរដែលព្រះអាទិត្យចរចូលដល់ទីចួបជុំរាសិចក្រ គឺដំណើរដែលដើមនិងចុងនៃរាសិចក្រចួបគ្នា ពេញគ្រប់ជាមួយឆ្នាំ (ដំណើរដាច់ឆ្នាំចាស់ផ្លាស់ឆ្នាំថ្មី) (ជួន ណាត វចនានុក្រមខ្មែរ ទំព័រ១២៣៧) ដូច្នេះ «**អង្គរសង្ក្រាន្ត**» ក្នុងន័យថា *ការចូលរួមអបអរសាទរពិធីបុណ្យចូលឆ្នាំថ្មី ប្រពៃណីជាតិ នៅទីក្រុងវប្បធម៌ប្រវត្តិសាស្ត្រ* ***អង្គរ*** *នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា*។

IV- លិខិតទំនាក់ទំនង

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

គណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ
ចូល
មកដល់ថ្ងៃ ១៧ ឧសភា ត៏ ទី ១១ សីហា ២០១១
ម៉ោង ៣:០០
លេខ 021/11 គជភខ

នាយកក្រុមហ៊ុន CADE ADVERTISING AGENCY

សូមគោរពជូន

ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ព្រុំ ម៉ុល

អនុប្រធានអចិន្ត្រៃយ៍គណៈកម្មាធិការភាសា

សូមទានជ្រាប ។

<u>កម្មវត្ថុ</u>៖ សំណើរសុំប្រើពាក្យ "**ខរបុរស**" នៅក្នុងកម្មវិធីទូរទស្សន៍ "**អ្នកជាបុរសពិត**" ដែលផលិតឡើងដោយក្រុមហ៊ុន CADE ADVERTISING AGENCY ក្រោមជំនួយថវិកាពី អង្គការសុខភាពគ្រួសារអន្តរជាតិ (FHI) ដើម្បីអប់រំ និងកែតម្រង់ បុរសកម្ពុជាមួយចំនួនអោយមានភាពទទួលខុសត្រូវ យល់ដឹងពីការបង្ការខ្លួនពីការឆ្លងមេរោគអេដស៍ កុំទទួលទានគ្រឿងស្រវឹងហួសប្រមាណ កុំបើកបរនៅពេលស្រវឹង ចេះផ្តល់តម្លៃចំពោះស្ត្រី ។ល។

តាមកម្មវត្ថុខាងលើ អង្គការសុខភាពគ្រួសារអន្តរជាតិ និង ក្រុមហ៊ុន CADE ADVERTISING AGENCY សូមការអនុញ្ញាតិប្រើពាក្យ "**ខរបុរស**" នៅក្នុងចំណងជើងនៃកម្មវិធីប្រកួតដែលមានឈ្មោះថា "**ការប្រកួតស្វែងរកខរបុរស**" សំរាប់វគ្គនេះ ដែលនឹងចាប់ផ្តើមចាក់ផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ប៉ុស្តិ៍លេខ ៥ នៅរៀងរាល់ថ្ងៃអាទិត្យ វេលាម៉ោង ២០៖៣០នាទី ដល់ម៉ោង ២១៖៣០នាទី ចាប់ពី ខែមករា ឆ្នាំ ២០១២ ដល់ ខែមីនា ឆ្នាំ ២០១២ ដើម្បីចូលរួមចំណែកក្នុងការអភិវឌ្ឍន៍សង្គមជាតិ។

អាស្រ័យដូចបានជម្រាបជូនខាងលើនេះ សូមឯកឧត្តមបណ្ឌិតមេត្តាជួយសម្រួល និងអនុញ្ញាតិដោយអនុគ្រោះ។

សូមឯកឧត្តមរាជបណ្ឌិតទទួលនូវការគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់អំពីយើងខ្ញុំ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ១១ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០១១

នាយកក្រុមហ៊ុន CADE ADVERITISING AGENCY

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ហ្វេត អេតវើថាយស៊ីង អេជេនស៊ី CADE ADVERTISING AGENCY Ltd.

ខន គៀត

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
អាសយដ្ឋាន : មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ
គេហទំព័រ : www.nckl.gov.kh, ទូរសព្ទ :០១២ ៤៧៣ ៧០១,០១២ ៩០៦ ៥៨៥,០៩២ ៨៩២ ៣៤៣
National Council of Khmer Language
Conseil National de la Langue Khmère
ទូរសារ : ០២៣ ៨៦៦ ២០៧, អ៊ីមែល : info@nckl.gov.kh

លេខ:.........................

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃសុក្រ ទី១២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១

គោរពជូន

លោក **ទិន គៀត** នាយកក្រុមហ៊ុន CADE ADVERTISING AGENCY

លោកនាយក,

សហការីខ្ញុំ លោក ជួរ គារី បានយកលិខិតរបស់លោក១ច្បាប់ទៅឱ្យខ្ញុំ កាលពីថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី១១ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ វេលាម៉ោង១៤និង២៥នាទីរសៀល។ សំបុត្រដែលអ្នកស្រី ប៉ាន សូលីដា សហការិនីរបស់លោកបានកាន់ផ្ទាល់ទៅលោក ជួរ គារី។ ខ្ញុំឥតបានទទួលអ្នកស្រី ប៉ាន សូលីដា ពីព្រោះខ្ញុំរៀបចូលប្រជុំក្នុងគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទមួយ។ ខ្ញុំសូមជម្រាបលោកថា ខ្ញុំជាប់ជាប្រធានឬជាសមាជិកគណៈកម្មការជាច្រើន : ខ្ញុំទៅរាជបណ្ឌិត្យសភាកម្ពុជាមិនបានទៀងទាត់រាល់ថ្ងៃទេ ហើយ នៅថ្ងៃទី១៧ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១១ ខ្ញុំត្រូវអវត្តមាន ដោយខ្ញុំត្រូវចូលរួមក្នុងសន្និសីទមួយ។ អាស្រ័យហេតុនេះ ខ្ញុំបានព្យាយាមផ្ញើទូរសារ(Fax)មួយមកលោក ប៉ុន្តែម៉ាស៊ីន Fax របស់លោកមិនដើរ។ ខ្ញុំគ្មានពេលវេលាគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីឱ្យសហការីខ្ញុំរៀបចំបែបបទឆ្លើយមកលោកជាផ្លូវការទេ(ខ្ញុំឆ្លើយផ្ទាល់មកលោកដោយឥតឆ្លងផ្នែករដ្ឋបាលដើម្បីឱ្យចំណេញពេល)។

ខ្ញុំត្រេកអរណាស់ដោយឃើញក្រុមហ៊ុនរបស់លោកចង់ចេះប្រើពាក្យឱ្យបានត្រឹមត្រូវ ប៉ុន្តែសូមលោកជ្រាបផងដែរថា បើសំណួរឬពាក្យពិបាក ខ្ញុំត្រូវដាក់ជូនក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ដែលបន្តវេនពីអតីតគណៈកម្មាធិការជាតិភាសាខ្មែរ) ឱ្យសមាជិកទាំងអស់ជួយពិនិត្យ : នេះមានន័យថា យើងត្រូវការពេលវែង។ ចំពោះពាក្យ "*វីរបុរស*" ខ្ញុំអាចឆ្លើយមកលោកដោយមិនចាំបាច់ដាក់ចូលក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរទេ។

នៅក្នុងវចនានុក្រមរបស់សម្ដេចព្រះសង្ឃរាជ ជួន ណាត យើងមានទាំងបុព្វបទ /*វីរ-*/ និង /*វរ-*/ ដែលគេយកទៅបង្កើតពាក្យ វីរជន, វីរបុរស, វីរភាព, ... វរជន, វរបុរស, វរមិត្ត, ...។ វីរជន, វីរបុរស គឺជាបុរសក្លាហានមិនខ្លាចស្លាប់ដើម្បីការពារប្រទេសជាតិឬឧត្តមគតិរបស់គេ(បើនិយាយពីទាហាន គឺទាហានដែលក្លាហានលើសពីទាហានធម្មតា ដែលក្នុងភាសាបារាំង គេហៅថា Héros)។ ចំពោះ វរជន, វរបុរស, វរមិត្ត, ... គឺជាជនដ៏ប្រសើរ គួរជ្រើសយក។

តាមសេចក្ដីដែលមាននៅក្នុងកម្មវត្ថុនៃលិខិតរបស់លោកនាយក ខ្ញុំគិតថា ពាក្យដែលត្រូវប្រើ គឺពាក្យ "***វរបុរស***" (មិនមែនពាក្យ "***វីរបុរស***" ដែលសម្គាល់អ្នកក្លាហានមិនខ្លាចស្លាប់នោះទេ)។

សូមលោកនាយកមេត្តាទទួលនូវការគោរពរាប់អានដ៏ស្មោះពីខ្ញុំ។

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រុំ ម៉ល់

សំណួរតាមអ៊ីមែលរបស់លោក ធន់ រិទ្ធី

Date : Mon, 17 Jun 2013
From : ធន់ រិទ្ធី <thonnrithy@hotmail.com>
To : info@nckl.gov.kh

Subject: www.nckl.gov.kh: ការប្រើប្រាស់ពាក្យ និង

នេះជាអ៊ីមែលសាកសួរមួយច្បាប់តាមរយៈ http://www.nckl.gov.kh/ ពី:
ធន់ រិទ្ធី thonnrithy@hotmail.com

សូមគោរពចូលមកក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

ខ្ញុំបាទមានសេចក្តីត្រេកអរណាស់ ដែលបានស្គាល់គេហទំព័រនេះដែលខ្ញុំបានទន្ទឹងជាយូរមកហើយ។ ខ្ញុំមានចម្ងល់ជាច្រើនក្នុងការប្រើប្រាស់ពាក្យពេចន៍ខ្មែរយើង។ ថ្ងៃនេះខ្ញុំបាទសូមសួរសំណួរមួយ គឺពាក្យ និង។ តើគួរសរសេរថា៖

ក- ចេកនិងម្នាស់,
ខ- ចេក និងម្នាស់,
គ- ចេក និង ម្នាស់,
ឃ- មួយណាក៏បាន

ខ្ញុំបាទសង្ឃឹមថានឹងបានយល់ច្បាស់ក្នុងពេលឆាប់ៗនេះ។

សូមអរគុណ

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
អាសយដ្ឋាន : មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ
គេហទំព័រ : www.nckl.gov.kh, ទូរសព្ទ :០១២ ៤៧៣ ៧០១,០១២ ៩០៦ ៥៨៥,០៩២ ៨៩២ ៣៤៣

National Council of Khmer Language
Conseil National de la Langue Khmère
ទូរសារ : ០២៣ ៨៦៦ ២០៧. អ៊ីមែល : info@nckl.gov.kh

លេខ : ២១៣/១៣ កជភខ/សបព

សូមជម្រាប

លោក ចន់ រិទ្ធី

កម្មវត្ថុ : ការប្រើពាក្យ "និង" ក្នុងល្បះ

យោង : អ៊ីមែលរបស់លោកចេញថ្ងៃចន្ទ ១៧-០៦-២០១៣

មុនដំបូង ខ្ញុំសូមលោកអនុគ្រោះដោយខ្ញុំឆ្លើយដោយយឺតយ៉ាវ ហើយ ខ្ញុំជម្រាបលោកថា ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.) ដែលមានភារកិច្ចរកការឯកភាពជូនភាសាខ្មែរ បានឱ្យអាទិភាពទៅការប្រើពាក្យពេចន៍ អក្ខរាវិរុទ្ធ និង អំណាន។

ចំពោះការប្រើពាក្យ "និង" ដែលជាឈ្នាប់ចង វាទាក់ទងនឹងវេយ្យាករណ៍។ ក្រុមប្រឹក្សាជាតិក៏កំពុងធ្វើវេយ្យាករណ៍មួយដើម្បីឱ្យមានសំឡេងតែមួយ ប៉ុន្តែការធ្វើវេយ្យាករណ៍ត្រូវការពេលវែង។

សព្វថ្ងៃ គេប្រើ "និង" ដោយប្រើដំណាក់ឃ្លាផ្សេងៗគ្នា។ ដូច្នេះ ខ្ញុំមិនអាចឆ្លើយថា ដំណាក់ឃ្លាបែបណាជាដំណាក់ឃ្លាខុស ដំណាក់ឃ្លាបែបណាជាដំណាក់ឃ្លាត្រូវ យ៉ាងខ្លីបានទេ។ ខ្ញុំនឹងអាចផ្ដល់ចម្លើយផ្លូវការ លុះណាវេយ្យាករណ៍របស់ ក.ជ.ភ.ខ. ត្រូវបានធ្វើចប់។ ក្នុងពេលរង់ចាំ សូមលោកអានអត្ថបទរបស់ខ្ញុំសិនចុះ (វាជាមតិរបស់អ្នកស្រាវជ្រាវម្នាក់)។

ជូនភ្ជាប់ជាមួយនូវ : អត្ថបទខាងលើ១ច្បាប់ជា PDF ។

សូមលោកទទួលការគោរពរាប់អានដ៏ស្មោះពីខ្ញុំ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃព្រហស្បតិ៍ ទី២២ ខែសីហា ឆ្នាំ២០១៣

ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ

បណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រំ ម៉ល់

សំណួរតាមអ៊ីមែលរបស់លោក Nathan Wells

Date : Sat, 11 May 2013
From : Nathan Wells <sungkhum@gmail.com>
To : info@nckl.gov.kh

Subject: www.nckl.gov.kh: Question on the spelling of Email in Khmer

នេះជាអ៊ីមែលសាកសួរមួយច្បាប់តាមរយៈ: http://www.nckl.gov.kh/ ពី:

Nathan Wells sungkhum@gmail.com

To Whom it May Concern,

Should "email" be written as អ៊ីមែល or អ៊ីមែល ?

With with old KhmerOS Khmer Unicode fonts it was អ៊ីមែល, but now with the new Google web fonts for Khmer, it must be written as អ៊ីមែល .I was under the impression that អ៊ីមែល is the correct way (as the author of the fonts has told me), but I wanted to write and ask if the Council has made any decision about this spelling.

Thank you,

Nathan Wells

for sbbic.org

ចម្លើយតាមអ៊ីមែលរបស់ក.ជ.ភ.ខ.តបទៅលោក Nathan Wells

Date : Thu, 29 Aug 2013
From : info@nckl.gov.kh
To : Nathan Wells <sungkhum@gmail.com>

Subject: Re: www.nckl.gov.kh: Question on the spelling of Email in Khmer

ចំពោះសញ្ញាត្រីសព្ទនិងមូសិទន្ត វេយ្យាករណ៍ខ្មែរបានសម្រេចជំនួសសញ្ញានេះដោយសញ្ញាបុកជើង(ុ)វិញ បើមានទើសខាងលើដូចស្រៈ ិ ី ឹ ឺ... លើកលែងតែជាមួយព្យញ្ជនៈខ្លះដែលមានប្រើជាមួយត្រីសព្ទផង និងមូសិកទន្តផង : ឧ. ប៉ ី > ប៊ី តែ ប៉ី នៅដដែល។ ចំពោះ E-mail គេអាចអនុវត្តក្បួនវេយ្យាករណ៍បាន គឺ អ៊ីមែល(ដែលគេប្រើជាទូទៅ)។

ត.ប. ប្រធាននៃក.ជ.ភ.ខ.

ប្រធានផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្ដុះបណ្ដាល

សេ អឿន

សំណួរតាមអ៊ីមែលរបស់លោក យុន ប៊ុនធៀង

Date : Tue, 25 Jun 2013
From : យុន ប៊ុនធៀង <ybunthieng@gmail.com>
To : info@nckl.gov.kh

Subject: www.nckl.gov.kh: អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ

នេះជាអ៊ីមែលសាកសួរមួយច្បាប់តាមរយៈ http://www.nckl.gov.kh/ ពី:
យុន ប៊ុនធៀង ybunthieng@gmail.com

សូមឱ្យក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរផ្សព្វផ្សាយឯកសារទាំងឡាយឱ្យបានទូលំទូលាយជាងនេះទៀត ព្រោះមានមនុស្សតិចណាស់ដែលបានដឹងអំពីការកែប្រែខ្លះដែលទាក់ទងនឹងអក្សរខ្មែរ។

ចម្លើយតាមអ៊ីមែលរបស់ក.ជ.ភ.ខ.តបទៅលោក យុន ប៊ុនធៀង

Date : Thu, 29 Aug 2013
From : info@nckl.gov.kh
To : យុន ប៊ុនធៀង <ybunthieng@gmail.com>

Subject: Re: www.nckl.gov.kh: អក្សរសាស្ត្រខ្មែរ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ(ក.ជ.ភ.ខ.)បានចែកគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាននូវព្រឹត្តិបត្រមួយលេខ១ ប៉ុន្តែបានតិចក្នុងមួយកន្លែង១។ ក.ជ.ភ.ខ.មានគេហទំព័រមួយ ដែលអាចបញ្ជូនឯកសារទៅគ្រប់ទិសទី(ទាំងក្នុងនិងក្រៅប្រទេស) ប៉ុន្តែវាអាចបម្រើបានតែសាធារណជនដែលមានចំណេះវិជ្ជាខ្ពស់ ចេះបើកគេហទំព័រ។ ក្រៅពីព្រឹត្តិបត្រនិងគេហទំព័រ ក.ជ.ភ.ខ.ក៏បានបោះពុម្ពកូនសៀវភៅរាប់ម៉ឺនច្បាប់ចែកផ្សព្វផ្សាយអក្ខរាវិរុទ្ធត្រឹមត្រូវទាក់ទងនឹង៣០៨ពាក្យទៅគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន(លើកលែងតែនៅក្រសួងអប់រំ យុវជននិងកីឡាដែលបានចាត់ចែងផ្ទាល់)។
បន្តិចទៀត ក.ជ.ភ.ខ.នឹងដាក់លក់សទ្ទានុក្រមតាមជំនាញនៅគ្រប់បណ្ណាគារធំៗ។

ត.ប. ប្រធាននៃក.ជ.ភ.ខ.
ប្រធានផ្នែកបោះពុម្ព ផ្សព្វផ្សាយនិងបណ្តុះបណ្តាល

សេ អឿន

V- សមត្ថល្យ

តារាងសមតុល្យខាងចំណូលនិងចំណាយ
ថវិកាសប្បុរសជន

ដើម្បីឱ្យមានតម្លាភាព ក.ជ.ភ.ខ. សូមចុះផ្សាយនូវសមតុល្យនៃថវិកាដែលទទួលបានពីសប្បុរសជនដូចមានខាងក្រោម ៖

ល.រ	កាលបរិច្ឆេទ	ប្រភពចំណូល	ចំនួនទឹកប្រាក់	ផ្សេងៗ
1	មិថុនា-០៧	ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រុំ ម៉ល់	20,488,000	
2	មិថុនា-០៧	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	2,290,000	
3	មីនា-ឧសភា-០៨	លោកតា មាស តាំ	1,425,000	
4	មីនា-ឧសភា-០៨	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	1,425,000	
5	មិថុនា-កញ្ញា-០៨	លោកតា មាស តាំ	1,000,000	
6	មិថុនា-កញ្ញា-០៨	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	1,900,000	
7	កក្កដា-០៨	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	1,600,000	
8	២-កញ្ញា-០៨	ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សាហ៊ីប	2,000,000	
9	តុលា-វិច្ឆិកា-០៨	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	950,000	
10	តុលា-វិច្ឆិកា-០៨	លោកតា មាស តាំ	500,000	
11	ធ្នូ-០៨-មករា-០៩	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	940,000	
12	កុម្ភៈ-០៩	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	400,000	
13	កុម្ភៈ-មីនា-០៩	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	940,000	
14	កុម្ភៈ-មីនា-០៩	លោក មាស តាំ	400,000	
15	១៦-សីហា-០៩	ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សាហ៊ីប	4,000,000	
16	មេសា-មិថុនា-០៩	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	1,425,000	
17	២៧-មករា-១០	លោក Doug Cooper	3,000,000	
18	២៣-មីនា-១០	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	1,780,000	
19	៨-ធ្នូ-១០	ព្រះតេជគុណ យស ហ៊ុត	3,076,000	
20	២៦-មករា-១១	ព្រះគ្រូ ប៊ុត សាវង្ស	2,830,000	
21	២៦-មករា-១១	ជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ ខ្លូត ធីតា	1,230,000	
22	២៦-មករា-១១	ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សាហ៊ីប	2,460,000	
23	២៦-មករា-១១	បណ្ឌិត ហ៊្សឺ សុមេធ	2,460,000	
24	២៦-មករា-១១	បណ្ឌិត អ៊ាប បុណ្ណា	1,230,000	

25	២៦-មករា-១១	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,385,000	
26	១៥-មិថុនា-១១	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,380,000	
27	៣១-សីហា-១១	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,400,000	
28	៥-តុលា-១១	ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ច័ន្ទ សារុន	8,000,000	
29	៥-តុលា-១១	ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ ព្រុំ ម៉ល់	12,000,000	
30	៥-តុលា-១១	ឯកឧត្តម ម៉ៅ សុផាន់	8,000,000	
31	៥-តុលា-១១	ឯកឧត្តម ឆ បូណារី	8,000,000	
32	៥-តុលា-១១	ឯកឧត្តមបណ្ឌិត ហ៊ាន សាហ៊ីប	5,000,000	
33	៥-តុលា-១១	ឯកឧត្តម ប៉ែន បួនពីរ	1,000,000	
34	៥-តុលា-១១	ជំទាវ ស៊ីវណ្ណ បុទុម	400,000	
35	១២-តុលា-១១	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,390,000	
36	២៣-វិច្ឆិកា-១១	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,385,000	ប្រចាំខែឧសភា--ដល់-កក្កដា-២០១១
37	១៩-មករា-១២	ជំទាវបណ្ឌិតសភាចារ្យ ខ្លូត ធីតា	12,000,000	
38	១៩-មករា-១២	ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ តិច សំណាង	12,000,000	
39	៣-កុម្ភៈ-១២	ឯកឧត្តមបណ្ឌិតសភាចារ្យ សុខ អាន	20,000,000	
40	១៨-មេសា-១២	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,385,000	ប្រចាំខែសីហា-កញ្ញា-តុលា-២០១១
41	២៣-ឧសភា-១២	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	920,000	ប្រចាំខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ-២០១១
42	២០-សីហា-១២	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,900,000	ប្រចាំខែមករា-មេសា-២០១២
43	២០-សីហា-១២	ព្រះតេជគុណ ហ៊ុល សុវណ្ណ	1,900,000	ប្រចាំខែមករា-មេសា-២០១២
44	៥-វិច្ឆិកា-១២	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	2,850,000	ប្រចាំខែឧសភា តុលា-២០១២
45	២១-កញ្ញា-១២	ឯកឧត្តមបណ្ឌិតហ៊ាន សាហ៊ីប	5,000,000	ប្រចាំខែមករា-មិថុនា -២០១២
46	២១-កញ្ញា-១២	ឯកឧត្តម គាត ឈន់	2,850,000	ប្រចាំខែមករា-មិថុនា -២០១២
47	២៤-ធ្នូ-១២	ព្រះតេជគុណ ហ៊ុល សុវណ្ណ	2,850,000	ប្រចាំខែឧសភា-តុលា-២០១២
48	១៨-មករា-១៣	ឯកឧត្តម គាត ឈន់	1,900,000	ប្រចាំខែកក្កដា-តុលា -២០១២
49	២៩-មករា-១៣	ឯកឧត្តម ម៉ៅ សុផាន់	4,750,000	ប្រចាំខែមករា-តុលា -២០១២
50	២៩-មករា-១៣	ឯកឧត្តម ម៉ៅ សុផាន់	475,000	ប្រចាំខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ -២០១២
51	២៩-មករា-១៣	ឯកឧត្តម ម៉ៅ សុផាន់	475,000	ប្រចាំខែមករា-កុម្ភៈ -២០១៣
52	២៩-មករា-១៣	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	1,900,000	ប្រចាំខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ២០១២-មករា-កុម្ភៈ -២០១៣
53	២៩-មករា-១៣	ព្រះតេជគុណ ហ៊ុល សុវណ្ណ	1,900,000	ប្រចាំខែវិច្ឆិកា-ធ្នូ២០១២-មករា-កុម្ភៈ -២០១៣
54	១៧-មិថុនា-១៣	ឯកឧត្តម ម៉ៅ សុផាន់	475,000	ប្រចាំខែមីនា-មេសា -២០១៣
55	១៧-មិថុនា-១៣	ព្រះគ្រូ ប៊ិត សាវង្ស	950,000	ប្រចាំខែមីនា-មេសា -២០១៣

56	១៧-មិថុនា-១៣	ព្រះតេជគុណ ហ៊ុល សុវណ្ណ	950,000	ប្រចាំខែមីនា-មេសា -២០១៣
57	១៧-មិថុនា-១៣	លោកបណ្ឌិត សួន ឱសថ	1,890,000	ប្រចាំខែមីនា-មេសា -២០១៣
សរុប			188,409,000	

ល.រ	កាលបរិច្ឆេទ	ប្រភេទចំណាយ	ចំនួនទឹកប្រាក់	សមតុល្យ
1	មិថុនា/2007	រៀបចំកែបន្ទប់គ.ជ.ភ.ខ.	20,488,000	167,921,000
2	មេសា/2008	បង្គ្រប់ថ្លៃទិញLCD	2,290,000	165,631,000
3	កក្កដា/2008	បង្គ្រប់បោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រលេខ១	1,425,000	164,206,000
4	កក្កដា/2008	បង្គ្រប់តម្លៃថតចម្លងសទ្ទានុក្រមខេមរយានកម្ម	1,600,000	162,606,000
5	7/កញ្ញា/2008	វចនានុក្រមបារាំងខ្មែរ-តិប យក់ ថាវ គុណ	50,400	162,555,600
6	7/កញ្ញា/2008	វចនានុក្រមបារាំងខ្មែរ-តិប យក់ ថាវ គុណ-លី វូអុង	50,400	162,505,200
7	7/កញ្ញា/2008	វចនានុក្រមខ្មែរ-បារាំងភាគ១+២	155,400	162,349,800
8	7/កញ្ញា/2008	សទ្ទានុក្រមបច្ចេកសព្ទទំនើប	25,200	162,324,600
9	7/កញ្ញា/2008	វិចារណ៍អំពីអក្ខរក្រម និង វេយ្យាករណ៍ខ្មែរ	25,200	162,299,400
10	27/កញ្ញា/2008	ទូដាក់ឯកសារ	1,344,000	160,955,400
11	14/តុលា/2008	វចនានុក្រមខ្មែរ ជួន ណាត	151,200	160,804,200
12	10/វិច្ឆិកា/2008	ថតចម្លងសទ្ទានុក្រមខេមរយានកម្មភាគ១	81,000	160,723,200
13	17/ធ្នូ/2008	ថតចម្លងវចនានុក្រមបាឡី-អង់គ្លេស	35,700	160,687,500
14	12/មករា/2009	ថតចម្លងសទ្ទានុក្រមខេមរយានកម្មភាគ២	54,000	160,633,500
15	ច.26/មករា/2009	ធ្វើកូប៉ុនសពឯ.ឧ.ធយ យីហ៊ាង	205,000	160,428,500
16	ព.11/កុម្ភៈ/2009	វចនានុក្រមLarouse,2008	300,000	160,128,500
17	ព.11/កុម្ភៈ/2009	វចនានុក្រមHachette,2007	312,000	159,816,500
18	ព.11/កុម្ភៈ/2009	វចនានុក្រមLerobert Junior,1999	41,000	159,775,500
19	ព.11/កុម្ភៈ/2009	វចនានុក្រមវេជ្ជសាស្ត្រភាគ១,១៩៩១	50,000	159,725,500
20	ព.11/កុម្ភៈ/2009	វចនានុក្រមពាក្យបច្ចេកទេសពេទ្យ	25,000	159,700,500
21	ព.18/កុម្ភៈ/2009	ឧបត្ថម្ភ សាំងក្រុមចែកព្រឹត្តិបត្រ	90,000	159,610,500
22	អ.3/មីនា/2009	ថតចម្លងឯកសារប្រជុំ	30,100	159,580,400
23	ព.4/មីនា/2009	Petit Larouse de la médecine,2007	304,000	159,276,400
24	ព.4/មីនា/2009	Harrap's de poche Dictionaire Anglais-Français	24,000	159,252,400
25	ព.4/មីនា/2009	Politique Mouscou	88,500	159,163,900

26	ព.4/មីនា/2009	វចនានុក្រមខ្មែរ-អង់គ្លេសទំនើប២០០៦	46,000	159,117,900
27	ព.4/មីនា/2009	វចនានុក្រមបច្ចេកទេសខ្មែរ-អង់គ្លេស យុន សូគ្រីន	50,000	159,067,900
28	ព.4/មីនា/2009	វចនានុក្រមនយោបាយ-រដ្ឋាភិបាល កែវ សំណាង	40,000	159,027,900
29	ព.4/មីនា/2009	វចនានុក្រមខ្មែរ-អង់គ្លេស២០០៧ ឌីវ ស៊ាន	102,000	158,925,900
30	ព.4/មីនា/2009	វចនានុក្រមខ្មែរ-អង់គ្លេស Headley 1977	46,000	158,879,900
31	ព.4/មីនា/2009	វចនានុក្រមច្បាប់ការទូត ស៊ាន កុសល ១៩៩៩	14,000	158,865,900
32	អ.17/មីនា/2009	វចនានុក្រមបារាំង-អង់គ្លេស-អង់គ្លេស-បារាំង	318,000	158,547,900
33	សុ.3/មេសា/2009	ឌីហ្សង់ទ័រ	40,000	158,507,900
34	អ.7/មេសា/2009	ត្រួតពិនិត្យចរន្តអគ្គិសនី	10,000	158,497,900
35	ច.20/មេសា/2009	ខ្សែភ្លើងនិងឈ្នួល	300,000	158,197,900
36	ច.20/មេសា/2009	ប្រអប់ស្រោបខ្សែភ្លើងនិងឈ្នួលពលកម្ម	518,560	157,679,340
37	ព.22/មេសា/2009	Longman Dictionary Language	72,000	157,607,340
38	ព.22/មេសា/2009	វចនានុក្រមអង់គ្លេសសុទ្ធHarapp's Chambers	18,000	157,589,340
39	15/មិថុនា/2009	វចនានុក្រមខ្មែរ ជួន ណាត	113,400	157,475,940
40	ព.22/កក្កដា/2009	សេវាទូរសព្ទ	40,000	157,435,940
41	អ.11/សីហា/2009	សៀវភៅភាសាខ្មែរទី៤-៧	12,000	157,423,940
42	អ.11/សីហា/2009	បញ្ចូលទឹកព្រីនធ័រSumsung	34,000	157,389,940
43	ព្រ.11/សីហា/2009	ធ្វើហ្វុនអក្សរ	60,000	157,329,940
44	ព.2/កញ្ញា/2009	sticker បិតម៉ាស៊ីនត្រជាក់	16,000	157,313,940
45	ព.2/កញ្ញា/2009	សៀវភៅវេយ្យាករណ៍បាឡី	24,000	157,289,940
46	ព.26/កញ្ញា/2009	ទិញម៉ាស៊ីនត្រជាក់	2,420,000	154,869,940
47	ព.26/កញ្ញា/2009	ទុយោនិងឈ្នួលដាក់ម៉ាស៊ីនត្រជាក់	730,000	154,139,940
48	ព.14/តុលា/2009	ថតចម្លងវចនានុក្រមខ្មែរ ជួន ណាតនិងសៀវភៅថៃ	620,000	153,519,940
49	ព.11/វិច្ឆិកា/2009	ចូលបុណ្យនិងកម្រងផ្កាបុណ្យសពលោក ប្រាក់ ព្រុំ	520,000	152,999,940
50	អ.16/វិច្ឆិកា/2009	បញ្ចូលទឹកព្រីនធ័រ Sumsung	33,600	152,966,340
51	ព.18/វិច្ឆិកា/2009	កម្មវិធីកំចាត់មេរោគ និង format computer	71,400	152,894,940
52	អ.24/វិច្ឆិកា/2009	ថតចម្លងសៀវភៅថៃទាក់ទងសង្គ្រាមជាមួយប្រ/ទជិតខាង	135,400	152,759,540
53	ព.9/ធ្នូ/2009	ផ្ញើព្រឹត្តិបត្រទៅប្រទេសបារាំង	83,800	152,675,740
54	ព.9/ធ្នូ/2009	Microphone ២ខ្សែ	665,700	152,010,040
55	ព.9/ធ្នូ/2009	កាតទូរសព្ទ	60,000	151,950,040
56	ព្រ.24/ធ្នូ/2009	សៀវភៅក្រសួងអប់រំគ្រប់មុខពីថ្នាក់១០-១១	121,200	151,828,840

57	25/ធ្នូ/2009	ចូលបុណ្យសពឪពុកក្មេក ឯ.ឧ បណ្ឌិត ហ៊ាន សាហ៊ីប	200,000	151,628,840
58	27/មករា/2010	ទឹកថ្នាំម៉ាស៊ីនថតចម្លង	252,000	151,376,840
59	ព.3/កុម្ភៈ/2010	បន្ថែមបោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រលេខ២	3,000,000	148,376,840
60	1/មីនា/2010	ឌីហ្សង់ទ័រ១០០ អំពែរ	114,000	148,262,840
61	19/មីនា/2010	Flash និងផ្ញើព្រឹត្តិបត្រទៅលោក Doung Cooper	115,500	148,147,340
62	21/មីនា/2010	ផ្សាយពាណិជ្ជកម្មតាមកោះសន្តិភាព	84,000	148,063,340
63	7/មេសា/2010	ថ្ម Microphone ២៨ កូន	58,800	148,004,540
64	7/មេសា/2010	ប្រដាប់លុបក្ដារខៀននិងទឹកជូតកញ្ចក់	12,000	147,992,540
65	10/មេសា/2010	CD រូបភាពសម្ដេចហ៊ុន សែន បូកសរុបការងារអប់រំ	84,000	147,908,540
66	5/ឧសភា/2010	វចនានុក្រមILustraited oxford Dictionary	86,100	147,822,440
67	5/ឧសភា/2010	Collin Cobuil English Dictionary	147,000	147,675,440
68	5/ឧសភា/2010	Dictionary of Contemporary Longman	136,500	147,538,940
69	5/ឧសភា/2010	រៀបចំធ្វើព្រះរាជក្រឹត្យ	200,000	147,338,940
70	13/ឧសភា/2010	បញ្ចូលទឹកព្រីនធ័រពណ៌	120,000	147,218,940
71	18/ឧសភា/2010	ថតចម្លងនិងទិញក្រូណូ	10,800	147,208,140
72	12/មិថុនា/2010	ថតចម្លងសៀវភៅកម្មសិទ្ធិបញ្ញា	52,000	147,156,140
73	12/មិថុនា/2010	រៀបចំព្រះរាជក្រឹត្យ-អនុក្រឹត្យ	410,000	146,746,140
74	12/មិថុនា/2010	វចនានុក្រមអក្ខរាវិរុទ្ធ	32,760	146,713,380
75	16/មិថុនា/2010	រៀបចំធ្វើព្រះរាជក្រឹត្យ-អនុក្រឹត្យ	400,000	146,313,380
76	23/មិថុនា/2010	ថ្មពិលនិងផ្ទាំងសាកថ្ម	124,700	146,188,680
77	27/មិថុនា/2010	ថតចម្លងវចនានុក្រមសំស្ក្រឹតនិងកម្រងច្បាប់ពាណិជ្ជកម្ម	144,600	146,044,080
78	30/មិថុនា/2010	ធ្វើក្បាលមីក្រូFM	20,000	146,024,080
79	2/កក្កដា/2010	ទំនាក់ទំនងការងាររៀបចំព្រះរាជក្រឹត្យ -អនុក្រឹត្យ	129,000	145,895,080
80	19/កក្កដា/2010	ធ្វើLogo	102,400	145,792,680
81	28/កក្កដា/2010	ថតចម្លងឯកសារ	28,000	145,764,680
82	28/កក្កដា/2010	សេវាបង្ហោះគេហទំព័រ	200,000	145,564,680
83	28/កក្កដា/2010	ថតចម្លងព្រះរាជក្រឹត្យ-អនុក្រឹត្យ	30,000	145,534,680
84	7/សីហា/2010	រៀបចំប្រជុំពិនិត្យអនុក្រឹត្យ	140,300	145,394,380
85	11/សីហា/2010	រៀបចំអនុក្រឹត្យ	100,000	145,294,380
86	18/សីហា/2010	វចនានុក្រមអក្ខរាវិរុទ្ធដាក់ក្នុងបណ្ណាល័យគជភខ	99,450	145,194,930
87	20/សីហា/2010	ឌីហ្សង់ទ័រ៨០ អំពែរ+ឈ្នួល	339,700	144,855,230

88	18/កញ្ញា/2010	ថតចម្លងសំណៅព្រឹត្តិបត្រ	55,900	144,799,330
89	14/តុលា/2010	សៀវភៅក្រសួងអប់រំ	157,000	144,642,330
90	20/តុលា/2010	ព្រីដោតភ្លើង	75,250	144,567,080
91	29/តុលា/2010	សេវាទូរសព្ទនិងថតចម្លងឯកសារ	84,000	144,483,080
92	29/តុលា/2010	ជូនលោក មៀច ប៉ុណ្ណ ឈើ	400,000	144,083,080
93	8/វិច្ឆិកា/2010	បង្គ្រប់បោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រលេខ៣	170,000	143,913,080
94	10/វិច្ឆិកា/2010	ថតចម្លងព្រះរាជក្រឹត្យ-អនុក្រឹត្យ	21,600	143,891,480
95	5/មករា/2011	វចនានុក្រម១៣ ក្បាល	3,076,000	140,815,480
96	5/មករា/2011	អ៊ុតក្របវចនានុក្រម	70,000	140,745,480
97	12/មករា/2011	បង្គ្រប់បើកឱ្យកម្មករ	80,000	140,665,480
98	26/មករា/2011	បោះពុម្ពព្រឹត្តិបត្រលេខ៣	9,840,000	130,825,480
99	9/កុម្ភៈ/2011	កម្មវិធីកំចាត់មេរោគ	60,000	130,765,480
100	15/មិថុនា/2011	បង្គ្រប់បើកឱ្យកម្មករខែ ៨-១០-២០១០	440,000	130,325,480
101	13/កក្កដា/2011	ចូលបុណ្យនិងជួយឧបត្ថម្ភកម្មករឈើ	400,000	129,925,480
102	10/សីហា/2011	វចនានុក្រមតិប យក់ ថាវគន្ធ	98,400	129,827,080
103	10/សីហា/2011	ហ្វីត សរសេរ	8,200	129,818,880
104	21/កញ្ញា/2011	ឱ្យសន្តិសុខ	100,000	129,718,880
105	22/កញ្ញា/2011	ធ្វើត្រា	300,000	129,418,880
106	5/តុលា/2011	ដាក់ទូរសព្ទលើតុ៣ គ្រឿង	540,000	128,878,880
107	7/តុលា/2011	ថតចម្លងសេចក្តីសម្រេចគណៈកម្មការបច្ចេកសព្ទ	83,000	128,795,880
108	9/តុលា/2011	បង្គ្រប់បើកឱ្យកម្មករ	160,000	128,635,880
109	12/តុលា/2011	បង្គ្រប់បើកឱ្យកម្មករ	360,000	128,275,880
110	16/តុលា/2011	បង្ហោះគេហទំព័រ	300,000	127,975,880
111	17/តុលា/2011	តុប្រជុំ	23,452,000	104,523,880
112	18/តុលា/2011	កម្មករលើកតុនិងរៀបចំតុ	160,000	104,363,880
113	16/វិច្ឆិកា/2011	ឱហ្សាញឡូហ្វ	42,000	104,321,880
114	16/វិច្ឆិកា/2011	ក្រដាសរ៉ាម	450,000	103,871,880
115	16/វិច្ឆិកា/2011	ទឹកសុទ្ធសម្រាប់ប្រជុំ	134,400	103,737,480
116	16/វិច្ឆិកា/2011	បញ្ចូលទឹកព្រីនធ័រ	100,000	103,637,480
117	16/វិច្ឆិកា/2011	ធ្វើកូនសោបន្ទប់ប្រជុំ	30,000	103,607,480
118	16/វិច្ឆិកា/2011	ជួសជុលម៉ាស៊ីនថតចម្លង	528,888	103,078,592

119	16/វិច្ឆិកា/2011	កម្មវិធីកំចាត់មេរោគ	140,000	102,938,592
120	16/វិច្ឆិកា/2011	ស្រោមសំបុត្រ	40,000	102,898,592
121	7/ធ្នូ/2011	Microphone និង Sticker	15,548,000	87,350,592
122	7/មករា/2012	ចងក្រងព្រឹត្តិបត្រនិងប្រព័ន្ធលេខគំរូ	250,000	87,100,592
123	7/មករា/2012	កម្មករលើកទូដែក	40,000	87,060,592
124	9/មករា/2012	រ៉ូឡូនិងថ្មតេឡេម៉ាស៊ីនត្រជាក់	224,000	86,836,592
125	30/មករា/2012	គូរ Logo ថ្មី	400,000	86,436,592
126	8/កុម្ភៈ/2012	ជួសជុលម៉ាស៊ីនព្រីនធ័រ	80,000	86,356,592
127	17/កុម្ភៈ/2012	កៅអីប្រជុំគជកខ	21,280,000	65,076,592
128	18/កុម្ភៈ/2012	សម្អាត-រៀបចំតុបន្ទប់ប្រជុំ	120,000	64,956,592
129	22/កុម្ភៈ/2012	កម្មករសែងកៅអី	50,000	64,906,592
130	24/កុម្ភៈ/2012	ថតចម្លងសម្រង់ពាក្យឡ,លនិងណ,ន	700,000	64,206,592
131	17/កញ្ញា/2012	ចូលបុណ្យសពលោក មៀច ប៉ុណ្ណ	1,000,000	63,206,592
132	17/កញ្ញា/2012	ធ្វើកូរ៉ោនចូលរួមរំលែកទុក្ខសពលោក មៀច ប៉ុណ្ណ	200,000	63,006,592
133	3/តុលា/2012	ចូលបុណ្យសពម្តាយឧត្តមសេនីយទោ ឡាយ ប៊ុនថន	200,000	62,806,592
134	24/មករា/2013	ចូលបុណ្យសពម្តាយឯកឧត្តមបណ្ឌិត ស៊ុន ហ្សរ	200,000	62,606,592
135	25/កុម្ភៈ/2013	ចូលបុណ្យសពឯកឧត្តម ខៀវ សុម៉េត	200,000	62,406,592
136	25/កុម្ភៈ/2013	ធ្វើកូរ៉ោនចូលរួមរំលែកទុក្ខសពឯកឧត្តម ខៀវ សុម៉េត	180,000	62,226,592
137	1/មីនា/2013	ចូលរួមក្នុងកម្មវិធីសិទ្ធិនារី	800,000	61,426,592
138	14/កក្កដា/2013	ផ្សាយលិខិតចូលរួមមរណៈទុក្ខមហាឧបាសក ហ៊ុន នាង ក្នុងកាសែតកោះសន្តិភាព	800,000	61,426,592
139	2/សីហា/2013	ចូលបុណ្យសពម្តាយឯកឧត្តម បួន លឹមហេង	200,000	62,026,592
139	5/សីហា/2013	បោះពុម្ពសទ្ទានុក្រមឈ្មោះប្រទេស+ភាសាវិទ្យា/អ.សិ.	12,956,000	48,470,592

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ក្រុមប្រឹក្សាជាតិភាសាខ្មែរ
អាសយដ្ឋាន : មហាវិថីសហព័ន្ធរុស្ស៊ី សង្កាត់កាកាប ខណ្ឌពោធិ៍សែនជ័យ រាជធានីភ្នំពេញ
គេហទំព័រ : www.nckl.gov.kh, ទូរសព្ទ :០១២ ៤៧៣ ៧០១,០១២ ៩០៦ ៥៨៥,០៩២ ៨៩២ ៣៤៣

National Council of Khmer Language
Conseil National de la Langue Khmère
ទូរសារ : ០២៣ ៨៦៦ ២០៧. អ៊ីមែល : info@nckl.gov.kh

លេខ៥ បោះពុម្ពចំនួន ២ ០០០ ច្បាប់
បោះពុម្ពនៅរោងពុម្ព ជោគជ័យ
ផ្ទះលេខ៧៤៩ មហាវិថីព្រះមុនីវង្ស សង្កាត់បឹងត្របែក ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ